

Integraal Huisvestingsplan Meerssen Onderwijs & opvang 2021-2035

02.2021

R0 groep
van waardevol
naar waardevast

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	4
1.2	Status en totstandkoming	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Bestaande situatie	6
2.1	Demografie	7
2.2	Onderwijs	7
2.3	Kinderopvang	9
3	Algemeen kader	10
4	Strategische thema's	13
	Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkelijn	14
	Thema 2. Vroegsignalering en preventie	15
	Thema 3. Thuisnabij onderwijs in inclusieve voorzieningen	16
	Thema 4. Duurzaamheid en toekomstbestendigheid	17
5	Orderingsprincipes	18
	Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen	19
	Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente	20
	Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar	20
	Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit	21
	Weging functionele en gebouwelijke scan	21
6	Huisvestingsmaatregelen	23
6.1	Algemeen	24
6.2	Geulle – Moorveld	25
6.3	Ulestraten	27
6.4	Bunde	28
6.5	Meerssen	31
6.6	Rothem	32
7	Uitvoeringsplan	34
7.1	Businesscase: Bunde	35
7.2	Businesscase: Rothem	36
8	Financiële kaders	38
8.1	Aan de basis – de VNG-normstelling 2018, bijstelling 2021	39
8.2	Ambitie: Realiseren van toekomstbestendige voorzieningen	40
8.3	Tariefstelling Meerssen	40
8.4	Renovatie als voorziening in het kader van Zorgplicht	41
8.5	Aanpassing (duurzaamheid) bestaande bouw	42
8.6	Uitvoeringsagenda 2021-2026 en financiële consequenties	43
9	Implementatie	44
10	Bijlagen	46
	Bijlage 1: Informatiefundament	46
	Bijlage 2: Algemeen kader	46
	Bijlage 3: Functionele en gebouwelijke scan	46
	Bijlage 4: Bronnen en begrippen	46

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

De schoolbesturen, kindpartners en gemeente Meerssen zijn zich bewust van de continu veranderende maatschappij en werken gezamenlijk aan een sterk onderwijsklimaat in de gemeente. Kinderopvang en basisonderwijs hebben, als voorzieningen waar de jeugd zich ontwikkelt, een belangrijke funderende rol. Dit vraagt van schoolbesturen en hun partners dat zij actief bezig zijn met de optimale voorbereiding van de kinderen op de maatschappij van vandaag en morgen. De gemeente heeft, vanuit haar wettelijke plicht, een belangrijke rol in de facilitering van het onderwijs in de vorm van passende onderwijshuisvesting.

Ten behoeve van een goede onderwijskwaliteit en een gezonde en verantwoorde bedrijfsvoering is het wenselijk dat de onderwijshuisvesting qua maat, spreiding en inrichting past bij de behoeften in de verschillende kernen in de gemeente Meerssen en de (onderwijskundige) visie van de schoolbesturen en kindpartners voldoende ondersteunt. Daartoe heeft de gemeente in samenwerking met de schoolbesturen, locatieleiders en kindpartners (in voorliggend IHP) een toekomstbestendig lange termijn perspectief geformuleerd voor de periode 2021 -2035.

De uitdaging is om te groeien naar een situatie waarin scholen in vorm en concept passen bij hun omgeving. Zij zijn hierbij op logische plekken gesitueerd, in goede toekomstbestendige gebouwen gehuisvest, hebben duurzaam perspectief op instandhouding en waar mogelijk en gewenst werken zij samen met flankerende partners in het educatieve netwerk en/of de buurt.

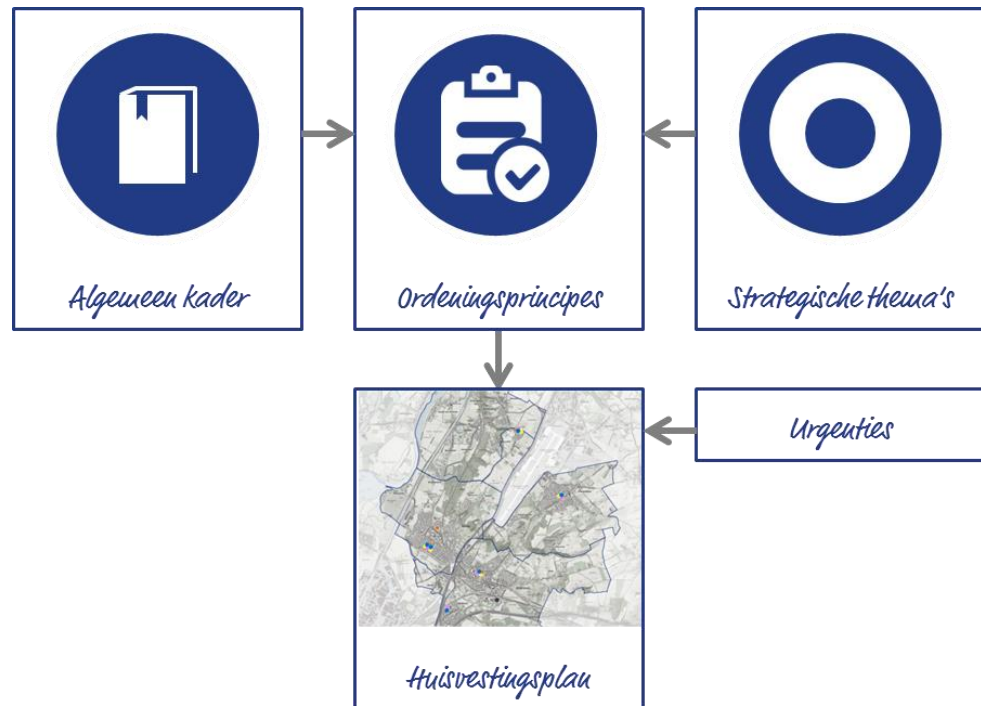
1.2 Status en totstandkoming

Van september 2020 tot en met december 2020 hebben partijen¹ in gezamenlijkheid gewerkt aan een [integraal huisvestingsplan voor de gemeente Meerssen](#) (IHP Meerssen). Het plan is tot stand gekomen onder regie van een project- en stuurgroep bestaande uit de schoolbesturen, schooldirecteuren, kindpartners en een afvaardiging van de gemeente Meerssen, met ondersteuning van adviesbureau RO groep.

Voorliggende rapportage vormt de afsluiting van het integraal huisvestingsplan Meerssen. Het informatiefundament, onderdeel van en als bijlage toegevoegd aan voorliggende rapportage, geeft inzicht in de huidige situatie van het primair onderwijs en opvang binnen de gemeente. Aan de basis van dit integraal huisvestingsplan ligt een gezamenlijke, door partijen gedeelde opvatting over kwaliteit en toekomst van het onderwijs en maatschappelijke dienstverlening, vertaald in strategische thema's. Deze gedeelde visie op onderwijs geeft kaders voor de wijze waarop primair onderwijs en opvang in de gemeente Meerssen georganiseerd kan worden, samen met andere maatschappelijke partners.

¹ De volgende partners zijn betrokken bij de uitwerking van het integraal huisvestingsplan Meerssen: Onderwijsstichting kom Leren, Stichting INNOVO, MIK & PIW Groep, Kids, Kinderdagverblijf Meneer Koekepeer.

Vanuit de gezamenlijke strategische thema's, kaders en uitgangspunten is een op samenwerking gebaseerd plan geformuleerd voor de onderwijshuisvesting. Het plan is concreet en gedetailleerd voor de komende vier jaar, met een doorkijk voor de elf daaropvolgende jaren.

1.3 Leeswijzer

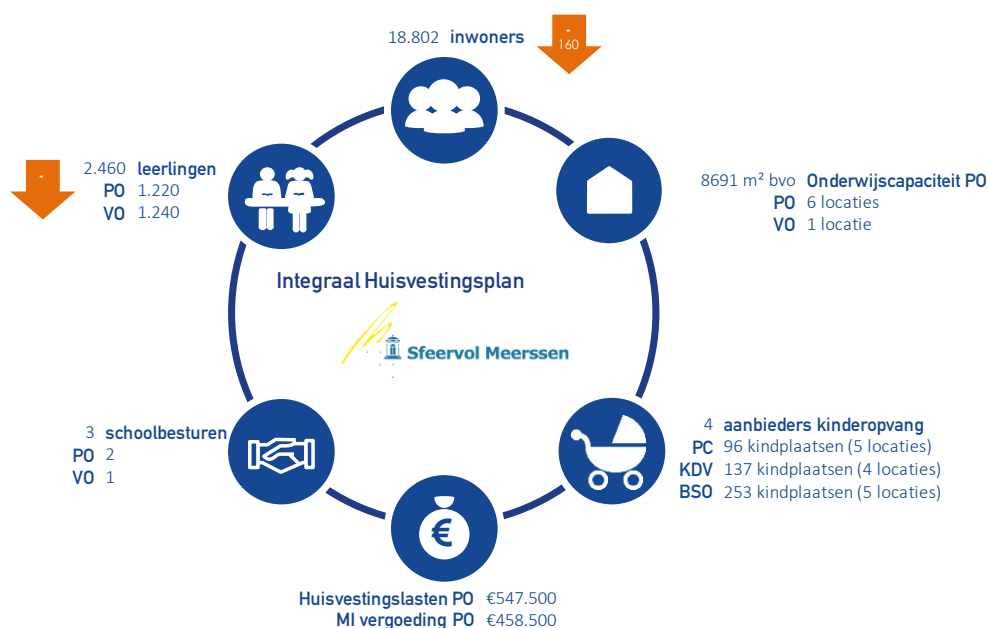
In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting van de huidige situatie gegeven, gebaseerd op het informatiefundament Meerssen. In hoofdstuk 3 worden algemene kaders en uitgangspunten op maatschappelijk, gemeentelijk en wettelijk vlak geschetst. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de gezamenlijke visie van de schoolbesturen, kindpartners en gemeente, beschreven in strategische thema's. In hoofdstuk 5 worden de ordeningsprincipes voor huisvesting benoemd, gericht op het formuleren van te nemen maatregelen in de onderwijshuisvesting. Hoofdstuk 6 schetst de toekomstige huisvestingsscenario's van de diverse onderwijslocaties. In hoofdstuk 7 een uitvoeringsplan geformuleerd. Tot slot worden in hoofdstuk 8 de financiële consequenties van het voorliggende IHP inzichtelijk gemaakt. Hoofdstuk 9 schetst een aantal gemaakte implementatieafspraken.

2

Bestaande situatie

De bestaande situatie van **onderwijs en opvang** in de gemeente Meerssen is nauwkeurig in beeld gebracht. In het opgestelde informatiefundament, zie bijlage 1, zijn de demografische gegevens, ontwikkelingen en kwantitatieve gegevens voor de gemeente Meerssen gebundeld. Daarbij is aandacht voor leerlingenaantallen, verwachte groei en krimp, gebouwelijke kenmerken, en normatieve ruimtebehoefte in relatie tot beschikbare bouwcapaciteit. Voorliggend hoofdstuk is een samenvatting van de bestaande situatie.

2.1 Demografie

Het aantal inwoners van de gemeente Meerssen is in de afgelopen 16 jaar met ongeveer 6% afgenomen, tot circa 18.800 inwoners in januari 2020. Conform de prognose van het aantal inwoners tot 2035 gaat het relatieve aandeel inwoners vanaf 65 jaar toenemen (21,6%) het aandeel jongeren (tot 20 jaar) kent een daling (5,7%): gelijktijdige **vergrijzing** en **ontgroening**.

De basisgeneratie (kinderen van 4 tot en met 13 jaar oud) neemt in de gemeente Meerssen de komende jaren beperkt af, tussen 2020 en 2035 met 2%. De verwachting is dat de totale bevolkingskrimp wel nog een tijdje doorzet, tot 18.590 inwoners in 2025 en 17.880 inwoners in 2035. Dit wordt mede veroorzaakt doordat in de afgelopen 10 jaar reeds een daling heeft plaatsgevonden van circa 22% in de basisgeneratie.

2.2 Onderwijs

De gemeente Meerssen heeft zes scholen voor **basisonderwijs**, aangeboden door twee schoolbesturen: INNOVO en Stichting kom Leren. De scholen variëren in denominatie (Rooms-Katholiek of Openbaar), omvang, voedingsgebied en onderwijsconcept. Gezamenlijk verzorgen zij op teldatum 1-10-2020 basisonderwijs voor 1.232 leerlingen.

Naar verwachting is de grootste leerlingenkrimp in het primair onderwijs voorbij. Volgens prognoses van Pronexus² daalt het leerlingenaantal in het Primair Onderwijs (PO) de komende jaren minimaal. Dit wordt mede veroorzaakt doordat deze prognoses ook rekening houden met interesse voor scholen van buiten de eigen gemeente.

School	Bevoegd gezag	Aantal leerlingen (1-10-2020)
Ondersteboven	INNOVO	91
Franciscus	INNOVO	363
ODS De Bundeling	kom Leren	167
De Wereldster	INNOVO	332
De Lindegaerd	INNOVO	106
De Triangel	INNOVO	173

De scholen in de gemeente Meerssen verzorgen voornamelijk onderwijs aan de leerlingen woonachtig in de eigen kern. Leerlingenmigratie tussen de verschillende kernen en soms over de gemeentegrenzen heen is zichtbaar. De basisgeneratie PO bedroeg op 1-10-2019 ongeveer 1280 kinderen. Het grootste deel van de kinderen gaat naar een school in de eigen kern. Ongeveer 9% van deze kinderen gaat naar een school binnen de gemeente Meerssen, anders dan de school in eigen kern. Circa 7% van de kinderen gaat naar een basisschool in een andere gemeente, met name in de gemeente Maastricht, en 5% gaat naar het speciaal (basis) onderwijs.

In de gemeente Meerssen geldt voor het basisonderwijs de van Rijksweg bepaalde [instandhoudingsnorm](#) van 107 leerlingen. Op de teldatum bevinden twee scholen zich hier onder. INNOVO en kom Leren hanteren meerdere criteria en een eigen ondergrens van het aantal leerlingen. Deze is voornamelijk gebaseerd op het aantal leerlingen waarbij de kwaliteit van het onderwijs niet in het gedrang komt. Continuïteitsvraag is in gemeente Meerssen op korte termijn niet aan de orde. De scholen hebben in of naast het gebouw de beschikking over een gymzaal, waarin zij het bewegingsonderwijs kunnen verzorgen.

Stella Maris College, de enige school voor [Voortgezet Onderwijs](#) (VO) in de gemeente Meerssen, valt onder het bevoegd gezag van Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO). Stella Maris heeft in Meerssen oorspronkelijk een aanbod in havo, atheneum en gymnasium. Vanaf schooljaar 2019-2020 wordt het vmbo onderwijs dat aangeboden wordt in Valkenburg in drie jaar in delen toegevoegd op de locatie in Meerssen. In 2021-2022 zijn alle leerlingen overgeplaatst en wordt de locatie in Valkenburg gesloten. Daarmee ontstaat een brede scholengemeenschap in Meerssen. De bovenbouw vmbo biedt in de kaderberoepsgerichte en basisberoepsgerichte leerweg de sector Dienstverlening en Producten aan. De theoretische leerweg biedt alle sectoren aan.

² Bij het opstellen van de leerlingenprognose is gebruik gemaakt van herkomstgegevens naar voedingsgebied. Het belangstellingspercentage (op basis van 1-10-2019) wordt gedefinieerd als "het percentage van de basisgeneratie uit een herkomstgebied dat naar een bepaalde school gaat". Daarnaast zijn de korte termijn verwachtingen per school meegenomen als richtlijn.

School	Bevoegd gezag	Aantal leerlingen (1-10-2020)
Stella Maris College Meerssen	LVO	1.254
Stella Maris College Valkenburg	LVO	489

In het verlengde van de leerlingenontwikkeling in het PO daalt ook het leerlingenaantal van Stella Maris volgens hun eigen verwachting gedurende de komende vijf jaar tot circa 1.120 leerlingen (ruim 35%). De jaren daarna wordt nog een lichte daling verwacht.

Stella Maris heeft een breder voedingsbied dan alleen de gemeente Meerssen. Een kwart van de leerlingen woont in Maastricht, ruim 20% in de gemeente Valkenburg en ruim 10% in de gemeenten Eijsden-Margraten en Beekdaelen.

Het voortgezet onderwijs vormt geen onderdeel van het Integraal Huisvestingsplan. In een sepeeraat proces werkt Stella Maris aan een toekomstgerichte regiovisie op doorlopend voortgezet onderwijs, aansluitend bij de regionale economische opgave en daarbij behorende relevante sectoren voor het onderwijs. Waar dit voor meerwaarde zorgt, zijn verbindingen tussen beide processen gelegd.

Voor een meer gedetailleerde uitwerking, zie het informatiefundament in bijlage 1.

2.3 Kinderopvang

Volgens het Landelijk Register Kinderopvang kent de gemeente Meerssen een breed aanbod aan kinderopvang, verzorgd door de aanbieders MIK Kinderopvang (MIK & PIW groep), Stichting Spelenderwijs (MIK & PIW Groep), Kids, en Meneer Koekepeer. In totaal gaat het om vijf locaties voor [peuteropvang](#) (POV), vier locaties voor [kinderdagopvang](#) (KDV) en vijf locaties voor [buitenschoolse opvang](#) (BSO). Deze kindfuncties verschaffen 486 kindplaatsen. Daarnaast zijn verschillende gastouders actief in de gemeente.

De peuteropvang (inclusief VVE-programma), georganiseerd Stichting Spelenderwijs, heeft op vijf locaties 96 kindplaatsen. De kinderdagopvang locaties, aangeboden door drie verschillende partners, hebben gezamenlijk 137 kindplaatsen. Twee partners bieden buitenschoolse opvang aan. Zij verzorgen voor-, tussen- en naschoolse opvang voor 253 kindplaatsen. De voorzieningen zijn nagenoeg allemaal in of in de directe nabijheid van het basisonderwijs gesitueerd. Alleen Rothem heeft geen eigen BSO. Wel is er een intensieve samenwerking met de BSO in Meerssen.

Schoolbesturen en kindpartners hebben de intentie om de samenwerking sterker te organiseren. Het is daartoe wenselijk om meer beleidsmatige en inhoudelijke aansluiting te realiseren tussen gemeente, zorg-, onderwijs- en kindpartners. Gemeente heeft vanuit haar regierol een initiërende rol.

3

Algemeen kader

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat ontwikkelingen in de samenleving zich razendsnel voltrekken; zowel maatschappelijk, lokaal als wettelijk. Samen met verwachtingen van ouders en kinderen leidt dit tot wijzigingen in de positie van onderwijs, opvang en zorg. De maatschappij eist gerichte investeringen in kwaliteit waarbij het belang van het kind in zijn maatschappelijke context centraal staat. Daarnaast leiden demografische ontwikkelingen tot een verandering van de vraag naar en het gebruik van voorzieningen. Tegelijkertijd hebben overheden en maatschappelijke partners een kleiner budget beschikbaar. In bijlage 2 zijn de beïnvloedende ontwikkelingen, en de kaders die daaruit voortvloeien voor onderwijs en opvang, verder omschreven.

Het wettelijk kader in het onderwijs en de kinderopvang wordt bepaald in een aantal wetten: Wet Primair Onderwijs (WPO), de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO), de wet op de Expertisecentra (WEC) en de Wet Kinderopvang (Wko). Daarnaast zijn de kaders en uitgangspunten ten aanzien van taken en verantwoordelijkheden voor onderwijshuisvesting vastgelegd in de lokale Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs. Onderstaande paragrafen zijn een samenvatting van de meest relevante wet- en regelgeving. Een meer compleet kader is geschetst in de bijlage.

Gemeente

Het wettelijk kader van onderwijshuisvesting kent een gedeelde verantwoordelijkheid tussen gemeenten en schoolbesturen. De gemeente heeft de [zorgplicht](#) om voldoende en adequate huisvesting beschikbaar te stellen voor het PO, (V)SO en VO. De gemeente is (ook financieel) verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw, eerste inrichting en leerpakketten, uitbreiding en herstel van constructiefouten en herstel bij schade door bijzondere omstandigheden. De verantwoordelijkheid van renovatie is in de huidige wetgeving nog niet vastgelegd, maar de verwachting is dat deze wordt toegevoegd aan het gemeentelijke voorzieningenpakket van onderwijshuisvesting. Gemeenten zijn verplicht om een [Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs](#) te ontwikkelen en vast te stellen. Daarin is op basis van gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid vastgelegd hoe de gemeente juridisch en procedureel vorm geeft aan haar zorgplicht.

De gemeente bekostigt gebouw en ondergrond en is daarmee economisch eigenaar. De gemeente heeft hiermee het [economisch claimrecht](#) wanneer het schoolbestuur het gebouw of een gebouwdeel niet langer gebruikt. In die situatie verkrijgt de gemeente tevens het juridisch eigendom van het betreffende gebouw.

Schoolbestuur

Het schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid de huisvesting goed te beheren en exploiteren. Zij draagt de kosten voor de exploitatie van het gebouw (energie, water, en schoonmaak), alsmede voor klein en groot onderhoud van het gebouw en de bijbehorende gronden gedurende de gebruikstermijn van het gebouw.

Het [juridisch eigendom](#), en daarmee de juridische aansprakelijkheid, ligt in beginsel bij het schoolbestuur. Daardoor mag het schoolbestuur een gedeelte van het gebouw verhuren of in medegebruik geven, mits dit aan de gestelde voorwaarden voldoet. Het schoolbestuur mag als juridisch eigenaar echter geen financiële verplichting aangaan op basis van het gebouw (hypotheek). Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het aanvragen van de voorziening in de huisvesting (binnen vastgestelde procedure). Zij is in principe ook bouwheer voor de realisatie. Indien het schoolbestuur dit niet wenst, dient een andere partij te worden gezocht, of ligt deze taak bij de gemeente.

Kindpartner

Investeren in [huisvesting ten behoeve van kinderopvang](#) (kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang) valt niet onder de zorgplicht van de gemeente en is daarmee geen onderdeel van de verordening. Organisaties voor kinderopvang worden anders gefinancierd en dienen zelf te investeren in hun huisvesting of een marktconforme huur te betalen voor de huisvesting waar zij gebruik van maken. De huisvesting dient minimaal te voldoen aan de richtlijnen in het bouwbesluit. De (inrichting van de) binnen- en buitenruimte moet aansluiten bij de leeftijd van de kinderen, de (pedagogische) visie van de organisatie en de (veiligheids-)eisen van de brandweer en GGD.

Financieel

De gedeelde verantwoordelijkheden in huisvesting, zorgen voor gedeelde financiële stromen. De schoolbesturen en gemeente krijgen vanuit het Rijk geld voor het eigen takenpakket. Gemeenten ontvangen dit via de uitkering in het gemeentefonds. Het geld is niet geoormerkt. Schoolbesturen ontvangen een lumpsum bedrag voor personeelskosten en kosten voor materiële instandhouding. Schoolbesturen kunnen dit redelijk vrij besteden, al geldt echter een investeringsverbod ten aanzien van onderwijshuisvesting. Momenteel is wetgeving in voorbereiding die het vanuit de gedachte van Total Cost of Ownership mogelijk maakt te investeren in huisvesting.

Duurzaamheid

Onderwijshuisvesting dient bij nieuwbouw te voldoen aan de wettelijke bouweisen van het [bouwbesluit](#). Frisse Scholen klasse B is hierbij de minimeis, waarbij voldaan moet worden aan de thema's energie en lucht.

Nieuwbouw mag sinds 2018 niet meer aangesloten zijn op een gasaansluiting; [gasloos bouwen](#). Vanaf 2021 moeten alle *nieuwbouw* scholen [Bijna Energie Neutrale Gebouwen](#) (BENG) zijn. BENG geeft eisen voor de maximale energiebehoefte, het maximale fossiele energiegebruik en een minimaal aandeel hernieuwbaar op te wekken energie, waarbij de focus ligt op gebouw gebonden installaties.

4

Strategische thema's

In Meerssen streven de IHP-partners naar toekomstbestendige voorzieningen voor jeugd. Binnen het IHP proces, met name in een 'ateliersessie' met de projectgroep en locatieleiders, is een gezamenlijk **perspectief** ontwikkeld op thema's die waardevol worden geacht voor **kansrijk opgroeien** binnen de gemeente. Daarbij zijn bestaande beleidsdocumenten (o.a. IHP Meerssen 2017, VVE beleid gemeente Meerssen, strategische visie schoolbesturen, visies vanuit scholen en kinderopvang) als vertrekpunt genomen. Onderstaande afbeelding maakt de breed gedragen thema's voor onderwijs en opvang binnen de gemeente Meerssen zichtbaar.

...onderwijs en opvang in gemeente Meerssen

In voorliggend hoofdstuk worden enerzijds de thema's rond de inrichting en de doorontwikkeling van kinddiensten beschreven. Anderzijds behandelen de thema's de relevante relatie van een school of Kindcentrum met de eigen kern en haar eigen voedingsgebied (op thema's als gezondheid en bewegen en andere voor de kern relevante onderwerpen). Invulling daarvan zoekt naar een passende samenhang met lokale kansen en krijgt steeds een eigen inkleuring rond andere voorzieningen en diensten als sport, welzijn, cultuur en leefbaarheidsaspecten.

De thema's krijgen op individuele scholen en opvanglocaties een eigen vorm en inhoud. Dit wordt in een latere fase, buiten de directe scope van het IHP, door de gemeente opnieuw aan de orde gesteld. Binnen businesscases kan dit overigens leiden tot een keuze voor verzamelvoorzieningen, die naast kinddiensten een aanvullende lokale taakstelling invullen.

Thema 1. Doorgaande leer- en ontwikkelijn

De gemeente, het basisonderwijs en de kindpartners realiseren vanuit een gezamenlijke visie **doorgaande leer- en ontwikkelijnen** in Meerssen voor alle kinderen tussen 0-13 jaar, door middel van ketensamenwerking. Partners werken actief samen met het Voortgezet Onderwijs, waarbij vooral de verbinding met de regionale aanbieder Stella Maris wordt gezocht. In het verlengde daarvan wordt ook met andere VO-partijen geschakeld.

Doorgaande leer- en ontwikkelijnen zorgen voor het minimaliseren van het verlies aan ontwikkelingsenergie wanneer kinderen een overgang maken tussen kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Dit vergt een afgestemde aanpak en visie op de ontwikkeling van een kind. Ouders zijn de constante factor en partner van alle samenwerkende partijen. Ze worden binnen het concept van doorgaande ontwikkelijnen gesteund in hun opvoedende taak door een planmatige aanpak (1 gezin – 1 plan).

Het doel is een complete dienstverlening te realiseren zonder een (te ervaren) 'knip' voor het kind bij transities. [Professionals werken als één team](#) in het ondersteunen van de ontwikkeling van het kind, waarvoor een goede pedagogische en [programmatische aansluiting of integratie](#) nodig is. Daarnaast is het minstens zo belangrijk dat professionals [procesafspraken](#) maken om doorgaande leer- en ontwikkelijnen te realiseren en te monitoren. Deze afspraken worden tussen professionals op het niveau van de kern c.q. de locatie gemaakt. De gemeente faciliteert en ondersteunt dit proces op lokaal niveau.

[Overgangen](#) binnen leer- en ontwikkelijn worden zo natuurlijk mogelijk ingericht en in afstemming met de ouders (en het kind) begeleid door een samenwerkend team van professionals. Dit betreft zowel de overstap van opvang naar basisonderwijs en naar voortgezet onderwijs, maar ook de kleine, dagelijkse overgangen gedurende een schooldag van en naar buitenschoolse opvang en andere ondersteuningspartners.

Het fysiek bundelen van functies en professionals [op één locatie](#) versterkt samenwerking, omdat expertise dan laagdrempelig beschikbaar is. Het invulling geven aan een gezamenlijke visie is in nabijheid eenvoudiger dan op afstand. De partijen rondom het kind in Meerssen zijn zich hiervan bewust, maar realiseren zich ook dat een integraal kindcentrum niet op elke locatie mogelijk is. Om doorgaande leerlijnen te borgen wanneer een integrale locatie niet mogelijk is, wordt [informatie over het kind](#) verzameld, geborgd en toegepast om maximaal te ondersteunen in de ontwikkeling van elk kind. Partners zetten zich er voor in dat een kind geholpen wordt naar de plek die aansluit bij zijn/haar ontwikkeling en capaciteiten, en dragen actief bij om de informatie-uitwisseling te optimaliseren. Aanwezige expertise bij (kind)partners moet optimaal benut worden, waarbij ook verbinding over gemeentegrenzen mogelijk is.

Thema 2. Vroegsignalering en preventie

De gemeente Meerssen biedt een omgeving voor een kansrijke ontwikkeling voor alle kinderen. Partners en de gemeente werken samen aan een [positief klimaat voor opgroeien](#) en dragen daarmee zorg voor het geluk van het kind. Het is belangrijk om eventuele problematiek te voorkomen of in ieder geval vroegtijdig te signaleren. Peuteropvang, kinderopvang (ook MKD), consultatiebureau en scholen PO en VO zijn belangrijke plaatsen voor vroegsignalering en preventie. Ingezet wordt op optimale [aansluiting tussen onderwijs, opvang en consultatie, sociaal team, zorg- en ondersteuningscoördinatie, en knooppunten](#). Vroegsignalering wordt tevens gezien als een opdracht om te komen tot snelle niet-bureaucratische opvolging en ondersteuning zonder wachtlijsten. Hierbij worden stappen gezet in het ontschotten van zorg en onderwijs om in gezamenlijkheid de doorgaande leer- en ontwikkelijnen van kinderen gestalte te kunnen geven.

Hulp en ondersteuning bij het voorkomen en vroegtijdig oplossen van problematiek bij kinderen vergt een [collectieve aanpak](#). Tussen scholen en kindpartners wordt expertise en menskracht (ambulant) integraal gedeeld, waarna eenieder vanuit zijn eigen taak en opdracht een passende aanpak kiest. Menskracht wordt inzetbaar gemaakt vanuit de specifieke kennis en expertise binnen onderwijs, opvang en andere organisaties als jeugdhulp en jeugdzorg, logopedie, gezondheidszorg, maatschappelijk werk, bibliotheekwerk, tiener-/jeugdwerk en verenigingsleven. De gemeente legt dit vast in reguliere afsprakenkaders (o.a. VVE-beleidsplan, Wmo-beleid, jeugdbeleid, beleid (jeugd)gezondheidszorg, subsidiebeleid') met focus op preventie en lichte hulp aan de voorkant. Professionele ondersteuning wordt ingezet op basis van gelijkwaardigheid en kansengelijkheid en is beschikbaar [voor alle kinderen](#) en hun ouders. Schoolbesturen, op hun beurt, hebben inclusie en zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs prominent in hun beleid staan en sluiten hierbij naadloos aan bij de ambitie en het (nog vast te stellen) beleid over ontschotten van zorg en onderwijs.

Thema 3. Thuisnabij onderwijs in inclusieve voorzieningen

Keuzemogelijkheid en diversiteit in onderwijs en opvang zijn binnen Meerssen belangrijk en dat is zichtbaar in de breedte van het aanbod in denominatie en onderwijsconcepten. Aanbieders geven elkaar de ruimte om keuzes te maken die het pluriforme aanbod versterken en houden zo een kwalitatief hoogwaardig en onderscheidend aanbod in stand. De gemeente faciliteert waar mogelijk.

Gemeente Meerssen, onderwijs en kindpartners gaan samen voor [inclusiviteit](#); meedoen naar vermogen, geen uitsluiting en zo min mogelijk verwijzing naar aparte, specialistische voorzieningen. Het streven is; meer kinderen in het reguliere onderwijs op een zo thuisnabij mogelijke locatie. [Inclusieve voorzieningen](#) zijn in ruimtelijke vormgeving en uitrusting bereikbaar voor alle kinderen (en hun ouders). Soms vraagt dit situationeel – soms zelfs verplicht – ([redelijke](#)) [aanpassingen](#). In het onderwijs richten scholen hiervoor hun infrastructuur, methodes, lesmateriaal en personeel zo veel mogelijk in op alle kinderen: kinderen met gedragsproblematiek, een ziekte, mindervaliden, anderstalige nieuwkomers of kinderen uit kansarme gezinnen. Het doel is om de basisondersteuning van VVE tot en met Voortgezet Onderwijs te versterken. Tegelijkertijd kan niet alle ondersteuning op elke locatie worden aangeboden. Elke school benoemt, in samenspraak met andere voorzieningen, in een School Ondersteunings Profiel (SOP) welke expertise aangeboden wordt. [Samenwerking](#) tussen voorzieningen in een netwerk waarborgt op het niveau van de gemeente een compleet aanbod waar plaats is voor iedereen.

De Wet Passend Onderwijs waarborgt dat alle kinderen naar een school kunnen die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden, ook wanneer zij extra ondersteuning nodig hebben. Voor scholen geldt een [zorgplicht](#) ten aanzien van de bij hen ingeschreven leerlingen. In het samenwerkingsverband Maastricht-Heuvelland werken schoolbesturen samen aan de [ondersteuning van leerlingen met aanvullende behoeften](#) in hun ontwikkeling. De gemeente, onderwijs en opvangpartners hebben de ambitie om (eventueel via pilots met schakelklassen) [zorg- en ondersteuningsmiddelen](#) gedurende onderwijstijd in te zetten. Intentie is om daardoor te voorkomen dat kinderen naar een specialistische voorziening worden verwezen. Zo kan op de schaal van Meerssen inhoud worden gegeven aan de inclusie-gedachte en thuisnabij passend onderwijs.

Voldoende ruimte binnen schoolgebouwen is essentieel om passend onderwijs te realiseren, alsmede het faciliteren van zorgpartners binnen het schoolgebouw. Een mogelijk (toekomstig) normatief overschot in ruimtecapaciteit kan gebruikt worden voor deze extra in pandige functies.

Thema 4. Duurzaamheid en toekomstbestendigheid

Gemeente, onderwijs en kindpartners streven naar een [primair proces](#) waar duurzaamheid een natuurlijk onderdeel van vormt. De overdracht van kernwaarden met betrekking tot een gezond en duurzaam leefklimaat is hierbij cruciaal. Onderwijsprogramma's, maatschappelijke verbinding, kennis en expertise van personeel, inzet van management dient hierop ingericht te worden. Scholen, opvang en de gemeente dragen bij aan deze bewustwording rondom duurzaamheid en streven gezamenlijk naar een [bewuste generatie](#). Uiteraard beïnvloeden lokale historische en [sociaal-culturele waarden](#) het perspectief op duurzaamheid en krijgt elke kern uiteindelijk haar eigen inkleuring.

Een breed gedragen kernwaarde in Meerssen is natuurbeleving. De groene omgeving biedt kansen om kinderen van jongs af aan [respect voor de natuurlijke leefomgeving](#) bij te brengen. Dit brengt hen niet enkel zorg voor behoud van de eigen leefomgeving bij, maar creëert ook bewustwording rondom keuzes die zij maken en de invloed daarvan op het milieu in een breder perspectief. Partners leren kinderen [duurzaam te denken en doen](#) door hen te laten ervaren wat zij als individu kunnen bijdragen aan een duurzame omgeving.

De geloofwaardigheid van duurzaamheid binnen het curriculum valt of staat met het zichtbaar duurzaam werken van een school. Dit kan door bijvoorbeeld afval te scheiden en door zonne-energie te gebruiken, waar mogelijk in een duurzaam gebouw. Meerssen streeft ernaar om in 2034 [energieneutraal](#) en in 2050 [gasloos](#) te zijn. Daartoe werkt zij samen met bedrijven, instellingen (ook op onderwijsgebied in het IHP) en verenigingen. Dit krijgt vorm in [gebouwtechniek](#) (installaties en gebouwschil) en door efficiënter en intensiever gebouwgebruik.

Duurzaamheidsambities zijn [deels verplicht](#) (Klimaatakkoord, Bouwbesluit), maar daarnaast voelen de gemeente, schoolbesturen en kindpartners een [maatschappelijke verantwoordelijkheid](#) om een stap verder te gaan. De huidige onderwijsgebouwen zijn verschillend in aard, omvang en (duurzaamheids-)prestatie. Gemeente en schoolbesturen delen de verantwoordelijkheid om te komen tot een [adequaats en zo gelijkwaardig mogelijk kwaliteitsniveau van de gebouwen](#). De ambities hieromtrent dienen gezamenlijk bepaald worden.

5

Ordernings- principes

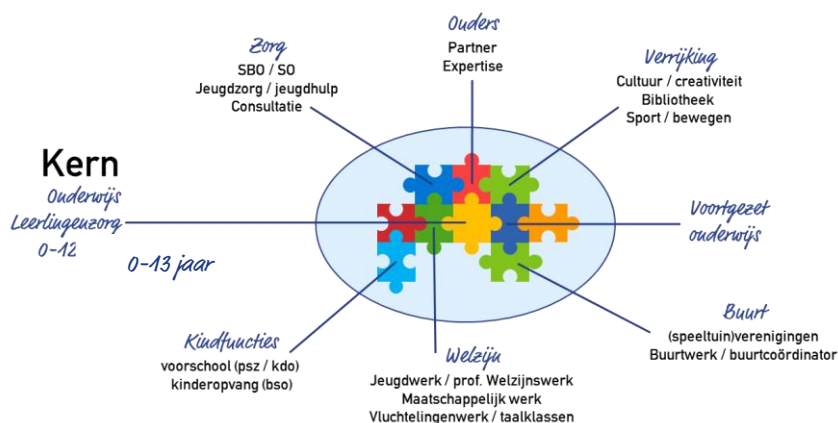

Een integraal huisvestingsplan voorziet in vragen van schoolbesturen in het kader van zorgplicht, in een breder perspectief dan procedures in de gemeentelijke verordening toelaten. In een IHP worden toekenningen niet gebaseerd op wat incidenteel nodig of verplicht is. Partijen maken afspraken voor de **langere termijn**. Daardoor worden investeringen beter in de tijd voorzien en efficiënter gerealiseerd. Investerings kunnen dan vooruit gepland worden, waardoor ze goed in de financiële ruimte van gemeente en van maatschappelijke partners passen. Een IHP geeft een nieuwe, meer toekomstvaste dimensie aan zorgplicht en creëert voor gemeente, schoolbesturen, ouders en leerlingen zekerheid en continuïteit.

Afspraken in het Integraal Huisvestingsplan Meerssen hebben hun oorsprong in de lokale samenwerking, zijn gebaseerd op de strategische thema's zoals in hoofdstuk 4 beschreven en maken gerichte keuzen binnen de wettelijke en algemene kaders uit hoofdstuk 3. Om de brug van abstractie naar praktijk te slaan, zijn in dit hoofdstuk ordeningsprincipes beschreven die de huisvestingskeuzes bepalen en die als meetlat dienen voor huisvestingsinvesteringen op de kortere en langere termijn.

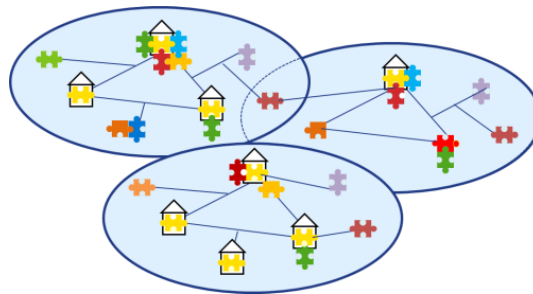
Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

De gemeente Meerssen en maatschappelijke partners in onderwijs, kinderopvang, zorg en welzijn handelen in goede samenwerking op vragen en uitdagingen van betrokken ouders en kinderen. Dit vraagt maatgerichte producten en diensten voor kinderen van 0 tot 13 jaar, afgestemd op de behoeften in de kern. Gekozen wordt voor een bestendig en zo compleet mogelijk aanbod in onderwijs en aanpalende kindfuncties conform het 'samenwerkingsconcept kindcentrum'. De gemeente, onderwijs- en opvangpartners investeren in bundeling van huisvesting op één locatie als dit de inhoudelijke samenwerking tussen partijen in meerjarig perspectief, alsmede de **continuïteit** (en financiële exploitatie) **versterkt**. Partners waken ervoor dat dwingende afhankelijkheden ten aanzien van continuïteit ontstaan, die een eigenstandige afweging van partijen verhinderen. Het uiteindelijke doel is dat het kindcentrum een belangrijke **verbindende functie** vervult. Daarbij kan het relevant zijn om locatie-georiënteerd oog te hebben voor kansen om ruimte te bieden voor samenleving met sport, cultuur, bibliotheek, taalscholing voor ouders en andere zaken. Zo kan een sluitend netwerk van voorzieningen op kernniveau ontstaan:

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

De gemeente en haar maatschappelijke partners in onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg kiezen ervoor dat hun producten en diensten **toegankelijk** en **bereikbaar** zijn. Om dit te borgen moeten **gebouwen** aan de wettelijke eisen voldoen. Verder moeten ze modern onderwijs mogelijk maken, passend binnen een gemeentebrede huisvestingsportefeuille waarin vraag en aanbod van ruimte met elkaar in balans zijn. Bij nieuwbouw is er aandacht voor flexibiliteit en gedeeld ruimtegebruik. In dit perspectief is het huisvesten van meerdere scholen in één gebouw mogelijk.

Belangrijk facet is de **spreading** over het grondgebied. Primair geldt toegankelijkheid voor de kinderen uit de eigen gemeente en, waar relevant, nemen partijen verantwoordelijkheid (ook in huisvesting) voor kinderen uit kernen van buurgemeenten. Bijzonder aandachtspunt is de ontwikkeling van basisschool De Bundeling, die steeds nadrukkelijker een bovenwijkse functie heeft gekregen door de combinatie van grondslag (Openbaar) en onderwijsconcept (Dalton). Scholen moeten goed bereikbaar zijn, zodat verplaatsing van leerlingen elders beperkt zijn.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

De gemeente Meerssen en maatschappelijke partners in onderwijs, opvang, welzijn en zorg maken op lokaal niveau huisvestingskeuzes tussen **maatschappelijke verwachtingen en toekomstvaste betaalbaarheid**, bijvoorbeeld op thema's als duurzaamheid en kwaliteit, die momenteel sterk in ontwikkeling zijn. Overheid, onderwijs- en kindpartners hebben een open houding en geven elkaar inzicht in de **Total Cost of Ownership** van een gebouw. Investerings worden op een verstandige manier gebundeld aan inkomsten en uitgaven (exploitatie en onderhoud). Keuzes in het IHP moeten immers inzicht bieden in de vraagstukken voor de langere termijn en investerings- / uitvoeringsplannen moeten een langjarig perspectief bieden. Dit vraagt commitment van de gemeente Meerssen om vanuit zorgplicht verantwoordelijkheid te nemen voor onderwijshuisvestingsvragen via gerichte investeringen in nieuwbouw/renovatie of (in voorkomende gevallen als een maatschappelijk belang gediend wordt) exploitatie-ondersteuning voor maatschappelijke partners. Het vraagt ook **commitment** van schoolbesturen om recht te doen aan investeringen door helderheid te bieden ten aanzien van toekomstperspectieven van de scholen in het gebied. Beiden moeten met elkaar in balans zijn.

- De gemeente Meerssen neemt [langjarige verantwoordelijkheid](#) voor onderwijshuisvesting in het primair en voortgezet onderwijs. Ontwikkelingen in de [basisgeneratie](#) binnen de gemeente zijn bepalend met als perspectief het leerlingenpotentieel in 2035.
- De gemeente Meerssen investeert in onderwijshuisvesting (nieuwbouw c.q. uitbreiding, renovatie met levensduurverlenging van 25 jaar) indien het schoolbestuur zich aan een [continuïteitsambitie committeert](#) voor tenminste de helft van de te bereiken (verlengde) afschrijvingstermijn.
- Partners kiezen voor (door-)ontwikkeling van de accommodaties tot [energieneutrale voorzieningen in 2034](#) en nemen daarom als scope voor dit IHP een termijn van 15 jaar. Gemeente en schoolbesturen maken op basis van Total Cost of Ownership afspraken over de (investerings-)kosten voor het bereiken van energieneutraliteit. Schoolbesturen dragen bij door mee te investeren (installaties, energieopwekking, isolatie) aan bovenwettelijke voorzieningen als de terugverdientijd daarvan door een gunstigere exploitatie minder is dan 5 jaar (tevens wettelijk vastgelegd). Wanneer wettelijke voorwaarden voor een dergelijke investering verruimd worden, committeren schoolbesturen zich aan deze wettelijke voorwaarden.

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

De gemeente Meerssen en maatschappelijke partners faciliteren goed onderwijs. Schoolbesturen krijgen de ruimte om een [onderscheidend profiel te ontwikkelen](#) waarmee kinderen en ouders in Meerssen iets te kiezen hebben: een school met een specifieke onderwijsvisie, een school die aansluit bij de capaciteiten, interesses en [talenten](#) van het kind of een school met een bijzondere grondslag. Schoolbesturen en hun partners kiezen specifiek en gericht voor de eigen omgeving en de eigen doelgroep. Daardoor kunnen voorzieningen verschillen en elkaar inhoudelijk aanvullen. Dit kan er in voorkomende gevallen toe leiden dat een voorziening als investeringslocatie wordt aangeduid ondanks dat aan ordeningsprincipes, met name in principe 1 (brede kindvoorzieningen) en principe 3 (toekomstvast in robuuste omvang) niet wordt voldaan. Schoolbesturen zijn over specifieke keuzes [transparant](#), zodat [interbestuurlijk overleg](#) mogelijk wordt.

Weging functionele en gebouwelijke scan

Middels een [functionele en gebouwelijke scan](#) is de huidige situatie van de onderwijshuisvesting in de gemeente Meerssen in beeld gebracht. De diverse gebouwen zijn op een aantal relevante aspecten beoordeeld aan de hand van een vijf-puntenschaal per sub-criterium. De gemiddelde score (onvoldoende, matig, voldoende, ruim voldoende) bepaalt het belang van actie. De scan toetst onderstaande thema's en sub-criteria:

1. Onderwijskundig perspectief

- Aanwezigheid van doorlopende leerlijn 0-4, 2-4 en buitenschoolse opvang. Zijn kindfuncties aanwezig en is er inhoudelijke samenwerking?
- Het potentieel aantal leerlingen in relatie tot een complete doorgaande leerlijn. Zijn er minimaal 8 groepen, 200 leerlingen?
- Het uitstroom niveau van de leerlingen.

2. Ruimtelijk perspectief

- Aanwezigheid van een gymzaal.
- De mate van normatief ruimteoverschot of –tekort op teldatum en in perspectief van 15 jaar.
- De mate waarin het gebouw het huidige onderwijsconcept faciliteert.
- Aanwezigheid van gewenste specifieke ruimten.

3. Omgevingsperspectief

- Ligging t.o.v. voedingsgebied.
- Ligging en bereikbaarheid van de locatie.
- Kwaliteit en kwantiteit van de buitenruimte.
- Aanwezigheid parkeerplaatsen.
- Bereikbaarheid en veiligheid.

4. Duurzaamheid

- Energielabel
- Gasverbruik
- Energieverbruik

5. Bouwkundig perspectief

- Mate van flexibiliteit van het gebouw.
- Binnenklimaat en installaties.
- Uitstraling en belevingswaarde.
- Bouwkundige kwaliteit.

Dataverzameling heeft plaatsgevonden aan de hand van bureaustudie, visuele gebouwopname van alle panden en een interviewronde met de betrokken bestuurders en schooldirecties. Voor de volledige scan wordt verwezen naar bijlage 3. De functionele en gebouwelijke scan levert onderstaand overzicht op:

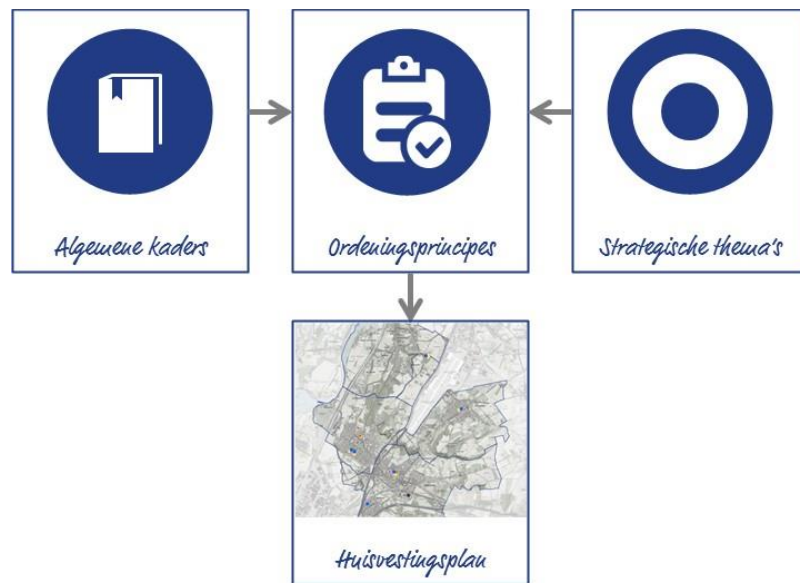
**Overzicht Functionele en gebouwelijke scan scholen BO
gemeente Meerssen**

School	Kern	Leerlingen	Bouwjaar	Onderwijs	Ruimte	Omgeving	Duurzaamheid	Bouwkundig	gem. score
BS Fanciscus	Bunde	363	2007	4,8	3,0	4,0	3,7	4,0	3,9
ODS De Bundeling	Bunde	167	1972	4,7	3,0	3,5	2,3	1,4	3,0
BS De Wereldster	Meerssen	332	2018	4,7	3,3	4,5	4,7	5,0	4,4
BS De Lindegaerd	Rothem	106	1950	3,2	3,0	4,3	2,3	2,0	3,0
BS De Triangel	Ulestraten	173	1993	4,2	3,7	3,8	3,3	3,0	3,6
BS Ondersteboven	Moorveld	91	1949	4,5	3,3	4,0	3,3	2,4	3,5

6

Huisvestings- maatregelen

Voor het ontwikkelen van het integrale huisvestingsplan van onderwijs en opvang in Meerssen, zijn de verschillende locaties en het daar aanwezige aanbod aan onderwijs en kindvoorzieningen geanalyseerd. In bijlagen 1 en 3 is het feitelijke aanbod gedetailleerd beschreven en op een aantal onderwerpen beoordeeld om tot prioriteiten te komen. In onderstaand hoofdstuk wordt het bestaande aanbod afgezet tegen de ordeningsprincipes uit hoofdstuk 5. Dit biedt inzicht in de wijze waarop de locaties voor onderwijs en opvang voldoen aan de ordeningsprincipes en geeft de belangrijkste huisvestelijke prioriteiten voor de komende jaren.

6.1 Algemeen

De gemeente Meerssen had in het verleden in elke kern minimaal één school. Mede vanwege ontgroening en een kleiner wordende vraag hebben verantwoordelijke schoolbesturen in overleg enkele scholen samengevoegd. Daarbij is steeds een breed aanbod overeind gebleven. In de gemeente Meerssen is een stabiel onderwijsaanbod ontstaan met een diversiteit aan denominaties en onderwijsconcepten, met een goede spreiding van Primair Onderwijs en kindvoorzieningen over de gemeente. Dit aanbod is uitgangspunt voor het plannen van huisvestingsmaatregelen.

De gemeente Meerssen bestaat uit meerdere kernen waarmee een natuurlijke spreiding van voedingsgebieden bestaat. Belangrijk aspect is bereikbaar onderwijs met een goede spreiding over de gemeente, waarbij keuzevrijheid blijft gewaarborgd. Meerssen neemt in het primair onderwijs de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting voor de volledige eigen basisgeneratie van de gemeente. Indien relevant nemen partners ook verantwoordelijkheid voor kinderen vanuit de regio.

Uitgangspunt is dat maatregelen uit zorgplicht in permante voorzieningen worden gerealiseerd. Tijdelijke huisvestingsvraagstukken worden waar mogelijk met tijdelijke efficiënte maatregelen uitgevoerd.

6.2 Geulle – Moorveld

Geulle en Moorveld, gelegen in het noordelijkste deel van de gemeente tussen het vliegveld en de gemeente Stein in, hebben samen één voorziening voor onderwijs en opvang. In Moorveld is basisschool Ondersteboven (INNOVO) samen met peutercentrum Pinokkio (Stichting Spelenderwijs), kinderdagopvang Ondersteboven (Kidts) en buitenschoolse opvang Ondersteboven (Kidts) in één gebouw gehuisvest.

Geulle en Moorveld hebben samen 2.920 inwoners. Hiervan vormen 170 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs: 20 kinderen uit Moorveld en 150 kinderen uit Geulle. De kinderen woonachtig in Moorveld gaan vrijwel allemaal naar basisschool Ondersteboven in Moorveld. In Geulle is geen school gelegen. Ongeveer de helft van de kinderen gaat naar basisschool Ondersteboven in Moorveld. De overige kinderen (ongeveer 28%) kiezen voor de basisscholen in de kern Bunde en het basisonderwijs in de gemeente Maastricht.

BS Ondersteboven			
Onderwijs		4,5	Ruim Voldoende
Ruimte		3,3	Voldoende
Omgeving		4,0	Voldoende
Duurzaamheid		3,3	Voldoende
Bouwkundig		2,4	Matig
Totaalscore		3,5	Voldoende

De functionele en gebouwelijke scan geeft voor basisschool Ondersteboven een score voldoende. Het bouwkundig perspectief is matig. Het gebouw is enkele jaren geleden opgefrist, echter wel gedateerd. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 3.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

Basisschool Ondersteboven is samen met peutercentrum Pinokkio, kinderdagopvang Ondersteboven en buitenschoolse opvang Ondersteboven in één gebouw gehuisvest. Peutercentrum Pinokkio biedt VVE-aanbod. De peuteropvang en de buitenschoolse opvang hebben één lokaal in gedeeld gebruik. In de nabije omgeving zijn geen andere kindvoorzieningen gevestigd. In het gebouw bevindt zich een gymzaal, waar de basisschool het bewegingsonderwijs organiseert.

Het gebouw voorziet in een aanbod voor kinderen van 0 tot en met 13 jaar, in doorlopende leerlijnen georganiseerd. Tussen de partners is een actieve samenwerking ontstaan. De inhoudelijke afstemming verloopt goed. De bezetting van met name de kinderdagopvang is laag (drie kinderen).

Conclusie: Compleet aanbod in het gebouw (en kern) aanwezig met voldoende inhoudelijke afstemming.

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

Basisschool Ondersteboven is verbonden met haar directe omgeving. Leren gebeurt zoveel mogelijk in interactie en samen met anderen. De basisschool is gelegen in de kern Moorveld en bedient tevens een groot deel van de kinderen uit de kern Geulle. Er is geen toestroom van leerlingen uit andere kernen uit de gemeente Meerssen, wel enkele leerlingen uit grensgemeenten. Het peutercentrum, de kinderdagopvang en buitenschoolse opvang hebben voornamelijk kinderen woonachtig in Geulle en Moorveld. De voorziening is goed bereikbaar vanuit beide kernen en de bijbehorende gehuchten, de afstanden zijn overzichtelijk.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod van onderwijs en opvang.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Het leerlingenaantal is de laatste vijf jaar stabiel. De huidige bezetting van de basisschool is 91 leerlingen (op teldatum 1 oktober 2020). De door de gemeente Meerssen aangereikte prognoses van Pronexus geven een leerlingenpotentieel (over 15 jaar) van 111 leerlingen.

Het gebouw is in 1949 gerealiseerd. In 2010 heeft het gebouw een opknapbeurt gekregen, waarbij met name uitstraling en esthetica zijn aangepast. In de basis is het gebouw oud en kampt de school met een normatieve leegstand. Een deel van deze overmaat is ingezet voor de huisvesting van de kindvoorzieningen. Het gebouw voldoet niet aan de voorschriften die gaan gelden om aan de klimaateisen van 2050 te kunnen voldoen. Op de middellange termijn moet rekening worden gehouden met aanpassing van het gebouw aan nieuwe voorwaarden met betrekking tot klimaatprestaties en binnenklimaat. Investerings in het gebouw om normatieve leegstand terug te dringen of om de gebouwprestaties op duurzaamheid, klimaat en kwaliteit te verbeteren moeten worden afgewogen tegen de continuïteitsverwachtingen.

Conclusie: Voldoet niet. Het gebouw is te groot en kwalitatief (m.n. qua klimaat en duurzaamheid) achterhaald.

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

Op basisschool Ondersteboven worden de leerlingen op basis van combinatiegroepen gegroepeerd. Dit betekent dat de leerlingen zijn verdeeld over vier groepen, waarmee twee leerjaren tot één groep worden samengevoegd. Basisschool Ondersteboven stelt zich ten doel onderwijs te realiseren op een hoog kwaliteitsniveau, met speciale aandacht voor een warme sfeer en openheid. Streven naar onderwijs dat leidt tot goede prestaties (cognitieve groei) door het aanbieden van een breed onderwijsaanbod dat tevens uitdaagt tot creatieve, sociaal-emotionele, motorische en culturele groei. Uniek voor basisschool Ondersteboven is dat vanaf groep 1 al de Engelse taal wordt aangeboden.

Conclusie: Passend onderwijsconcept aanwezig.

Advies

In de kern Geulle-Moorveld zijn de belangrijkste voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang geconcentreerd. De aanwezige voorzieningen zijn maatschappelijk relevant en van goede inhoudelijke kwaliteit. Het leerlingenaantal is stabiel, mogelijk licht groeiend, maar kan bij andere keuzes van ouders kwetsbaar worden. INNOVO volgt de ontwikkeling van de belangrijkste kwaliteitsparameters nauwgezet in samenspraak met betrokken partners. Levensduurverlengende uitgaven en investeringen in relatie tot zorgplicht moeten worden afgestemd op het continuïteitsperspectief en vraagt monitorend overleg tussen gemeente en schoolbestuur.

6.3 Ulestraten

In het oostelijke deel van de gemeente Meerssen ligt de kern Ulestraten. Daar is Basisschool De Triangel (INNOVO) samen met peutercentrum Pinkeltje (Stichting Spelenderwijs) en buitenschoolse opvang De Triangel (Kidts) in één gebouw gehuisvest. Ulestraten heeft 2.810 inwoners, waarvan ongeveer 180 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Het merendeel van deze kinderen kiest voor de basisschool in de eigen kern. Ongeveer 10% gaat naar het basisonderwijs in een andere gemeenten (met name naar Maastricht).

BS De Triangel			
Onderwijs		4,2	Ruim Voldoende
Ruimte		3,7	Voldoende
Omgeving		3,8	Voldoende
Duurzaamheid		3,3	Voldoende
Bouwkundig		3,0	Matig
Totaalscore		3,6	Voldoende

De functionele en gebouwelijke scan geeft voor basisschool De Triangel een score voldoende. In het verleden is de school uitgebreid met een noodunit. De noodunit verkeert in slechte bouwkundige staat, maar wordt nog steeds gebruikt vanwege de in pandige samenwerking met kinddiensten. In formele zin heeft de school een normatief ruimteoverschot. Zie bijlage 3 voor de volledige beschrijving van de scan.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

Naast onderwijs zijn in het gebouw peutercentrum Pinkeltje (incl. VVE) en buitenschoolse opvang De Triangel gevestigd en daarmee is Ulestraten voorzien van een aanbod voor kinderen van 2 tot en met 13 jaar. Tussen de partners is een samenwerking ontstaan die op onderdelen verbeterd kan worden. Het peutercentrum en de buitenschoolse opvang hebben één lokaal in gedeeld gebruik. Voor bewegingsonderwijs maakt de school gebruik van de naastgelegen gymzaal.

In de kern is geen kinderdagopvang gevestigd. Kindpartner Kidts heeft de ambitie om aanvullend kinderdagopvang te starten maar heeft daarvoor onvoldoende ruimte.

Conclusie: Het aanbod aan onderwijs en opvang is niet compleet. Kinderdagopvang is nu niet beschikbaar in de kern maar er is ambitie om deze toe te voegen. Onderlinge samenwerking tussen de kindpartners kan beter.

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

De voorziening bedient vooral de eigen kern. Ruim 90% van de leerlingen en vrijwel alle kinderen van het PC en BSO zijn woonachtig in Ulestraten. De overige leerlingen (en kinderen) komen vooral uit Valkenburg aan de Geul en Beekdaalen. De voorziening voldoet aan de vraag en is een onderdeel van het onderwijsaanbod en dat is terug te zien in de consistente leerlingenprognoses.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod van onderwijs en opvang.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Op teldatum 1 oktober 2020 had basisschool De Triangel 173 leerlingen en naar verwachting daalt dit in schooljaar 2035-2036 tot 165 leerlingen. Het leerlingenpotentieel vanuit het huidige voedingsgebied blijft langjarig ongeveer zeven groepen. Het onderwijs heeft formeel een normatief ruimteoverschot van circa 150 m² bvo, oplopend tot 200 m² bvo in 2035. Doordat ruimten in gebruik zijn door de kindpartners wordt ruimtetekort ervaren, ondanks de beschikbaarheid van een noodlokaal (dat overigens in slechte bouwkundige staat verkeert). Momenteel wordt dit lokaal gebruikt voor de verzorging van handenarbeid lessen.

Het gebouw is 27 jaar oud en is gerealiseerd volgens de in 1993 geldende voorschriften. In het voorliggende huisvestingsprogramma is vanwege het normatieve overschot geen investering noodzakelijk. Gezien de leeftijd en de kwaliteit van het gebouw is er geen zorgplicht voor nieuwbouw of renovatie. Op langere termijn zijn investeringen noodzakelijk vanwege klimaateisen en binnenklimaat.

Conclusie: Het gebouw voldoet.

Kanttekening: Gezien de bouwkundige staat van het huidige noodlokaal en normatieve overmaat is het gewenst om te onderzoeken of en zo ja hoe het noodlokaal kan worden afgestoten.

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

Basisschool De Triangel heeft de denominatie Rooms Katholiek. De school profileert zich als een levendige school, met aandacht voor 'dich' en 'ich'. Vanuit deze gedachte wordt de directe omgeving betrokken in het onderwijsproces en het talent van ieder kind benadrukt.

Conclusie: Passend onderwijsconcept aanwezig.

Advies

Het aanbod aan onderwijs en kindvoorzieningen in de kern is voldoende, goed gespreid en samenhangend gehuisvest. De voorziening is maatschappelijk relevant en inhoudelijk van goede kwaliteit. Partners onderzoeken de mogelijkheid om het aanbod in de kern gericht aan te vullen met kinderdagopvang. Op korte termijn dient onderzocht te worden of het noodlokaal verwijderd kan worden. Richting 2050 zoeken schoolbestuur en gemeente naar een op TCO georiënteerde aanpak om tot klimaatneutraliteit te komen.

6.4 Bunde

In de kern Bunde zijn dicht bij elkaar twee basisscholen met peutercentrum en twee kinderopvang voorzieningen gelegen: Basisschool Franciscus (INNOVO), Openbare Daltonschool De Bundeling (kom Leren) met peutercentrum 't Vliegje (Stichting Spelenderwijs), kinderdagopvang De Lindeburcht (MIK Kinderopvang) en buitenschoolse opvang BSO & ZO (MIK Kinderopvang) zijn gevestigd in drie gebouwen naast elkaar. KDV Meneer Koekepeer is gehuisvest op een locatie elders in Bunde.

In Bunde wonen ongeveer 5.575 inwoners, waarvan circa 390 kinderen tot de basissgeneratie behoren. De meeste kinderen (88%) kiezen voor één van de twee basisscholen in de kern. De overige kinderen kiezen voor een andere basisschool in de gemeente Meerssen of in omliggende gemeenten.

BS Franciscus			
Onderwijs		4,8	Ruim Voldoende
Ruimte		3,0	Matig
Omgeving		4,0	Voldoende
Duurzaamheid		3,7	Voldoende
Bouwkundig		4,0	Voldoende
Totaalscore		3,9	Voldoende

ODS De Bundeling			
Onderwijs		4,7	Ruim Voldoende
Ruimte		3,0	Matig
Omgeving		3,5	Voldoende
Duurzaamheid		2,3	Matig
Bouwkundig		1,4	Onvoldoende
Totaalscore		3,0	Matig

De functionele en gebouwelijke scan geeft basisschool Franciscus een score voldoende, ODS De Bundeling een score matig met een zeer negatieve score ten aanzien van het bouwkundige aspect. Het gebouw van ODS De Bundeling is op meerdere onderdelen ondermaats. Het gebouw is in economisch opzicht ook afgeschreven. Zie bijlage 3 voor de volledige beschrijving van de scan.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

ODS De Bundeling en peutercentrum 't Vliegje zijn in één gebouw gehuisvest. 't Vliegje beschikt over een VVE-aanbod. In een afzonderlijke gebouw naast ODS De Bundeling zijn kinderdagopvang De Lindeburcht en buitenschoolse opvang BSO & ZO gehuisvest. Op korte afstand ligt Basisschool Franciscus met een dependance van BSO & ZO. De samenwerking tussen de verschillende partners verloopt goed; er is een compleet en goed op elkaar afgestemd aanbod voor kinderen van 0 tot en met 13 jaar. Voor bewegingsonderwijs maken beide basisscholen gebruik van de gymzaal bij basisschool De Bundeling.

Nb.: Aanvullend heeft Bunde een zelfstandige kindvoorziening in kinderdagopvang Meneer Koekepeer. Deze heeft een visie gericht op natuurbeleving en ligt daarom bewust decentraal. Partijen erkennen de toegevoegde waarde daarvan.

Conclusie: Het aanbod is compleet.

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

De voorzieningen voor onderwijs en opvang in Bunde liggen centraal en op korte afstand van elkaar. Ze zijn in de gemeenschap gepositioneerd en goed bereikbaar, ook vanuit andere kernen en zelfs vanuit andere gemeenten. Basisschool Franciscus is traditioneel meer dorpsgericht. 80% van de leerlingen van basisschool Franciscus woont in Bunde, aangevuld vanuit Geulle alsmede Itteren en Borgharen (Maastricht). ODS De Bundeling heeft een breder voedingsgebied, waarschijnlijk vanwege het onderwijsconcept en grondslag. De helft van haar leerlingen woont niet in Bunde, maar in andere kernen van de gemeente Meerssen en daarbuiten. Het PC, de BSO en KDV de Lindemburcht laten qua voedingsgebied hetzelfde beeld zien als de scholen. Vanuit dit brede voedingsgebied zijn de scholen goed bereikbaar en hebben een goede naam.

Conclusie: Goed bereikbaar, gespreid aanbod van onderwijs en opvang.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

De twee basisscholen in Bunde telden op 1 oktober 2020 gezamenlijk 530 leerlingen: 363 leerlingen Franciscus en 167 leerlingen ODS De Bundeling. Het leerlingenaantal van ODS De Bundeling ontwikkelt zich beter dan verwacht (prognose was 139 leerlingen). De verwachting van kom Leren is dat het leerlingenaantal op dit niveau blijft. De prognoses van basisschool Franciscus blijven redelijk stabiel (371 leerlingen in 2035). Het leerlingenaantal van Franciscus lijkt niet beïnvloed door de groei van De Bundeling.

Gezien de leeftijd en kwaliteit van het gebouw van basisschool Franciscus (2007) is er op deze locatie op technische gronden geen investeringsvraag in de voorliggende IHP-periode. Aandachtspunt is dat basisschool Franciscus een normatieve leegstand van bijna 500 m² bvo kent.

ODS De Bundeling en Peutercentrum 't Vliegje zijn gehuisvest in een gebouw daterend uit 1972. Er is sprake van een normatief ruimtetekort. De bouwkundige en technische staat (ook binnenklimaat) van het gebouw zijn onvoldoende. De gebouwstructuur belemmert het onderwijs en opvang in het uitdragen van hun concept. Ook voldoet het gebouw niet aan de klimaateisen van 2050. Het gebouw is economisch en bouwkundig afgeschreven en aan vervanging toe.

Conclusie: ODS De Bundeling is aan een nieuw gebouw toe. Hier is sprake van zorgplicht. Voorlopige wordt uitgegaan van het huidige aantal leerlingen. Bij de uitwerking van de businesscase dienen nieuwe prognoses dit aantal voor de toekomst te bevestigen. Voor Franciscus is een investering in de voorliggende periode niet aan de orde (met als kanttekening de vaststelling dat er sprake is van substantiële normatieve overmaat).

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

ODS De Bundeling is de enige openbare basisschool in de gemeente Meerssen en werkt volgens het onderwijsconcept van Dalton. Belangrijk daarin is de aandacht voor zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerking en eigen initiatief. Basisschool Franciscus kent een verschuiving naar groepsdoorbrekend onderwijs, zowel op leerjaar- als unitniveau. Kinderdagverblijf Meneer Koekepeer biedt 'groene kinderopvang' gericht op natuurbeleving.

Conclusie: Onderscheidende en unieke (onderwijs)concepten aanwezig.

Advies

De huisvesting van basisschool Franciscus voldoet met uitzondering van het normatieve ruimteoverschot. Onderzocht kan worden of het mogelijk is het ruimteoverschot in te vullen met andere (kind)partners. Het gebouw van ODS De Bundeling en Peutercentrum 't Vliegje voldoet in ruimtelijk, bouwkundig, functioneel en (klimaat)technisch opzicht niet. Oplossing van deze problematiek beschouwen gemeente en IHP-partners als zorgplicht. In een businesscase dienen schoolbestuur, -directeur, kindpartners en gemeente te onderzoeken op welke manier een toekomstbestendige oplossing kan worden gevonden, gericht op het ontwikkelen van een kindcentrum.

6.5 Meerssen

Postcodegebied Meerssen, waar Rothem ook onderdeel van uit maakt, heeft 7.450 inwoners, waarvan ongeveer 540 kinderen de basisgeneratie van het primair onderwijs vormen. Ruim 70% van de 4-12 jarigen uit Meerssen en Rothem kiest voor een basisschool in de kern. Ongeveer 10% van de kinderen gaat naar Bunde, hoofdzakelijk naar ODS De Bundeling. Andere kinderen kiezen voor een school buiten de gemeente, vaak in Maastricht.

BS De Wereldster

Onderwijs		4,7	Ruim Voldoende
Ruimte		3,3	Voldoende
Omgeving		4,5	Ruim Voldoende
Duurzaamheid		4,7	Ruim Voldoende
Bouwkundig		5,0	Ruim Voldoende
Totaalscore		4,4	Ruim Voldoende

In de kern Meerssen ligt basisschool De WereldSter (INNOVO). De functionele en gebouwelijke scan geeft de score ruim voldoende. Met name het normatieve ruimteoverschot van het gebouw behoeft in de toekomst mogelijk aandacht. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 3.

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

In 2018 is kindcentrum De WereldSter gebouwd, waarbij toentertijd rekening is gehouden met de integraliteit van kindvoorzieningen in de kern. Op locatie zijn naast de basisschool ook peutercentrum (Stichting Spelenderwijs), kinderdagverblijf (MIK Kinderopvang), buitenschoolse opvang (MIK Kinderopvang) en bibliotheek aanwezig. De partners werken actief samen. Het gebouw voorziet hiermee in een geïntegreerd aanbod voor kinderen van 0 tot en met 13 jaar, in doorlopende leerlijnen georganiseerd. Voor bewegingsonderwijs wordt gebruik gemaakt van de gymzaal Meerssen West, welke binnen 250 meter van de school gelegen is.

Conclusie: Het aanbod is compleet, zowel in één gebouw als in een nauwe samenwerking.

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

De basisschool heeft Meerssen als primair voedingsgebied, ruim 92% van de leerlingen is woonachtig in Meerssen. De overige leerlingen wonen in omliggende kernen, al dan niet over de gemeentegrenzen heen. De BSO en de KDV kennen ongeveer hetzelfde voedingsgebied. Het PC heeft met name Meerssen als voedingsgebied. Het Kindcentrum is centraal gelegen en vanwege het op de kern gericht aanbod is de school relevant.

Conclusie: Goed bereikbaar, centraal in voedingsgebied.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Op teldatum 1 oktober 2020 had basisschool De WereldSter 332 leerlingen. Volgens prognoses van Pronexus daalt het aantal leerlingen in schooljaar 2035-2036 tot 301 leerlingen. De school heeft een normatief ruimteoverschot van circa 190 m² bvo, oplopend tot 350 m² bvo in 2035.

Het kindcentrum is in 2018 gerealiseerd volgens de geldende voorschriften voor gebouw en installaties. In het voorliggende huisvestingsprogramma zijn geen investeringen te verwachten.

Conclusie: Het gebouw voldoet.

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

Kindcentrum De WereldSter profileert zich door zich te richten op wereldburgerschap en de maatschappij van de toekomst. Sociaal-emotioneel evenwicht bij kinderen is hierbij van belang. Vanuit deze gedachte wordt de nadruk gelegd op goed lezen en kritisch denken. Veiligheid, plezier en de ontwikkeling van het kind staan hierbij altijd centraal.

Conclusie: Passend onderwijsconcept aanwezig.

Advies

Het Kindcentrum is maatschappelijk relevant en inhoudelijk uitstekend. De samenwerking tussen partners voldoet. Daarbij is het gebouw geschikt voor haar functie en vervanging c.q. grootschalige renovatie is vanuit zorgplicht op middellange termijn niet aan de orde.

6.6 Rothem

In Rothem, gelegen in het zuidelijkste deel van de gemeente Meerssen tegen de gemeente Maastricht aan, zijn basisschool De Lindegaerd (INNOVO) en peutercentrum Olleke Bolleke (Stichting Spelenderwijs) in één gebouw gehuisvest. De functionele en gebouwelijke scan geeft voor dit gebouw een score matig. Binnenluchtkwaliteit, het thermische comfort van het gebouw en het faciliteren van het gewenste onderwijsconcept zijn onvoldoende. Voor de volledige beschrijving van de scan wordt verwezen naar bijlage 3.

BS De Lindegaerd

Onderwijs		3,2	Voldoende
Ruimte		3,0	Matig
Omgeving		4,3	Ruim Voldoende
Duurzaamheid		2,3	Matig
Bouwkundig		2,0	Onvoldoende
Totaalscore		3,0	Matig

Principe 1: Samenwerking (bij voorkeur) in brede kindvoorzieningen

Basisschool De Lindegaerd en peutercentrum Olleke Bolleke voorzien samen in een aanbod voor kinderen van 2 tot en met 13 jaar. Het peutercentrum heeft geen VVE aanbod. In Rothem is geen kinderdagopvang of BSO gevestigd. Deze zijn in inhoudelijke samenwerking met Meerssen georganiseerd. Voor bewegingsonderwijs maakt de school gebruik van Gymzaal Rothem op 150 meter van de school.

Conclusie: Het aanbod is niet compleet op locatie: verschillende kinddiensten zijn in samenwerking met de WereldSter in Meerssen georganiseerd.

Principe 2: Bereikbaar verspreid over de gemeente

De basisschool heeft Rothem als primair voedingsgebied, ruim 85% van de leerlingen is woonachtig in de eigen kern. De overige leerlingen komen uit Bunde of de gemeente Maastricht. Vanwege het op de kern gericht aanbod is de school relevant en goed bereikbaar.

Conclusie: Goed bereikbaar, centraal in voedingsgebied.

Principe 3: Toekomstvast met een scope van dertig jaar

Op teldatum 1 oktober 2020 had basisschool De Lindegaerd 106 leerlingen. Geprognosticeerd is dat de basisschool in 2035 een toekomstvast aantal van 101 leerlingen heeft. Het gebouw is in 1950 gebouwd, in 1992 voor de eerste keer gerenoveerd en in 2005 aan één zijde uitgebreid. Het heeft een karakteristieke bouwstijl en is mooi ingebed in de stedenbouwkundige context. De binnenzijde wordt gekenmerkt door ruime gangen en hoge lokalen. Deze grote ruimtelijkheid biedt slechts beperkte meerwaarde voor hedendaags primair onderwijs (i.c. leerpleinen, flexibele ruimtes, etc.). Er is een normatief ruimteoverschot van circa 195 m² oplopend naar 220 m² bvo in 2035. Het gebouw voldoet niet aan de functionele, bouwkundige en (klimaat)technische eisen. In het voorliggende huisvestingsprogramma zijn maatregelen gewenst.

Conclusie: Het gebouw voldoet niet.

Principe 4: Ruimte (laten) voor pluriformiteit

Basisschool De Lindegaerd heeft de denominatie Rooms Katholiek en heeft een op de eigen kern gericht aanbod met speciale aandacht voor leesvaardigheid van kinderen en ontwikkelingsgericht onderwijs. Dit zorgt ervoor dat ook (hoog)begaafde leerlingen aanbod krijgen dat aansluit bij hun kennis.

Conclusie: Onderscheidend onderwijsconcept aanwezig.

Advies

De Lindegaerd en het Peutercentrum zijn maatschappelijk relevant en van goede kwaliteit. Vanwege dalende leerlingenaantallen kan continuïteit een aandachtspunt worden. INNOVO volgt de ontwikkeling van de belangrijkste kwaliteitsparameters voor onderwijs nauwgezet. Aandachtspunt is dat het gebouw niet voldoet aan redelijke eisen van deze tijd in ruimtelijk, bouwkundig, functioneel en technisch opzicht. In een Businesscase zal een toekomstvast oplossing voor de voorziening gezocht moeten worden, die aan deze vaststelling recht doet.

Nb.: Stichting Spelenderwijs, INNOVO en de gemeente onderzoeken samen wat een oplossing voor de behoefte in Rothem, is met als leidende denkrichtingen:

- (deels) aanpassen huidige huisvesting en sterkere organisatorische samenwerking tussen Stichting Spelenderwijs en INNOVO.
- Een relatie onderzoeken met andere vragen rondom leefbaarheid en voorzieningenniveau in de kern en gemeente, om tot een aanbod te komen, met oog voor flexibele realisatie.

7

Uitvoeringsplan

Het huisvestingsplan omvat een visie op onderwijs en opvang, inclusief benodigde maatregelen voor de huisvesting. De investeringen moeten aansluiten op de inhoudelijke visie en de maatschappelijke ontwikkelingen uit deze visie. In het voorgaande hoofdstuk zijn korte termijn maatregelen benoemd die moeten worden uitgevoerd om tot een passende huisvesting voor onderwijs en kindfuncties te komen. Resultaat is dat voor twee kernen in de gemeente Meerssen een businesscase in opdracht wordt gegeven.

7.1 Businesscase: Bunde

Opdracht

Realiseer in samenwerking met de partners in onderwijs, opvang en zorg een kindcentrum dat de huidige doelgroep bedient en de huisvestingsproblematiek van De Bundeling oplost.

Grondslag

Openbaar Dalton Onderwijs.

Locatie

Schoolbestuur, MIK & PIW Groep en gemeente onderzoeken gezamenlijk de beste locatie voor het kindcentrum, vanuit het belang van het kind en binnen de afspraken in het IHP, de regelgeving in de verordening.

Realisatietermijn

In het Integrale Huisvestingsplan Meerssen is vastgesteld dat realisatie van het Kindcentrum De Bundeling onder de gemeentelijke zorgplicht valt. Realisatie is dringend gewenst. Streven is dat het kindcentrum in de zomervakantie van 2023 wordt geopend. De ontwikkeling van deze businesscase wordt na besluitvorming van de gemeenteraad over voorliggend IHP uiterlijk begin 2021 opgestart.

Uitwerking

Het nieuwe kindcentrum De Bundeling biedt onderwijs en aanvullende diensten aan kinderen uit de specifieke doelgroep (bovenlokaal voor Openbaar Dalton Onderwijs), alsmede de vestigingslocatie in Bunde. In het IHP is vastgesteld dat de specifieke inhoudelijke invulling van de school ertoe heeft geleid dat gedurende de afgelopen jaren de leerlingenpopulatie is uitgestegen boven eerdere verwachtingen. Naar de laatste prognoses zal de school stabiliseren op 170 leerlingen in 2035 met een normatieve ruimtebehoefte voor onderwijs van 1.055 m² bvo. Dit is nader te onderbouwen met prognoses van Pronexus, om te voorkomen dat voor leegstand wordt gebouwd. Pronexus houdt, bij het opstellen van leerlingenprognoses, rekening met het regionaal spreidingsbeleid van de school en het beschikbare aanbod in de omgeving (Bunde, Rothem en Meerssen Centrum). Met de naastgelegen school Franciscus (INNOVO, waarmee momenteel gezamenlijk in compleet aanbod voor 0-13 jaar wordt voorzien), MIK & PIW Groep, maatschappelijke partners (kindpartners alsmede bewoners van het gebied en verenigingsleven) wordt samengewerkt om tot een compleet aanbod van diensten te komen.

Nb.: Er is een relatie tussen de ontwikkeling van dit kindcentrum ten opzichte van het overige aanbod in het gebied. Ook De Lindegaard in Rothem (zie andere businesscase) heeft in het kader van onderwijshuisvesting dringend aandacht en ook daar dreigt de continuïteit van dienstverlening onder druk kan komen te staan.

Het is van maatschappelijk belang (vanwege de langjarige implicaties van een besluit) dat voorafgaande aan realisatie van ODS De Bundeling de samenhang tussen beide businesscases onderzocht wordt. Op basis van de vastgestelde ordeningsprincipes is hierbij te onderzoeken of een maatregel kan worden gevonden die voor zowel beide bestaande scholen als voor het totale onderwijsaanbod in het gebied van meerwaarde is. Uitgangspunt moet zijn dat de realisatiedatum van het oplossen van de zorgplichtopgave van ODS De Bundeling overeind moet blijven.

Randvoorwaarden afweging in businesscase

Bij de invulling van deze zorgplichtopgave achten partijen het van belang dat vanuit overwegingen van duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijke niet enkel gekeken wordt naar nieuwbouw, maar ook naar mogelijkheden om het gebouw opnieuw te gebruiken. Hierbij dienen de totale investeringskosten als stichtingskosten, sloopkosten, kosten voor de infrastructuur, boekwaarden, alsmede tijdelijke huisvesting in de scenario's afgewogen te worden.

Financiële randvoorwaarden

In het Integrale Huisvestingsplan worden vanwege zorgplicht voor de businesscase voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd. Aanvullend is met investeringskosten voor kindpartner MIK & PIW Groep rekening te houden. Deze kosten worden deels door aanvullende inkomsten (huur) gedekt. Kosten en inkomsten zijn in de businesscase nader uit te werken, voorafgaande aan definitieve kredietvoting door de gemeenteraad.

7.2 Businesscase: Rothem

Opdracht

Ontwikkel een samenhangend voorstel voor toekomstbestendige huisvesting van primair onderwijs en aanvullende kinddiensten ten behoeve van de kern Rothem. De ordeningsprincipes zijn leidend.

Locatie

Schoolbestuur INNOVO (in samenwerking met kom Leren), kindpartners (MIK & PIW Groep) en gemeente onderzoeken gezamenlijk de beste oplossing voor de continuïteit van de school. Daarbij wordt rekening gehouden met de kinderen uit de eigen kern alsmede kinderen uit Meerssen Centrum.

Realisatietermijn

In het Integrale Huisvestingsplan Meerssen is vastgesteld dat realisatie van een huisvestelijke oplossing voor Rothem binnen de uitvoeringsplanning van het IHP wenselijk is. Realisatie van een huisvestelijke oplossing wordt gepland voor 2025 (of eerder in relatie tot businesscase Bunde (De Bundeling)).

Uitwerking

Binnen het breed te definiëren voedingsgebied biedt het kindcentrum onderwijs en een zo compleet mogelijk, passend pakket aan kinddiensten aan. In het IHP is vastgesteld dat het leerlingenpotentieel voor een school in Rothem in 2035 ongeveer 100 leerlingen bedraagt, met een normatieve ruimtebehoefte van 700 m² bvo. Het potentieel van de school is in een breder perspectief nader te onderbouwen met prognoses van Pronexus, ook in relatie tot de ontwikkeling van businesscase Bunde (De Bundeling).

Nb.: Er is een relatie tussen de ontwikkeling van deze school ten opzichte van het overige aanbod in het gebied. ODS De Bundeling in Bunde (zie andere businesscase) is een school die op grond van zorgplicht om vernieuwing vraagt. Vanwege de langjarige consequenties van een besluit is het van maatschappelijk belang dat voorafgaande aan realisatie van De Bundeling, de samenhang tussen beide businesscases onderzocht wordt. Daarbij is te onderzoeken of een maatregel kan worden gevonden die voor zowel de beide bestaande scholen als voor het totale onderwijsaanbod in het gebied van meerwaarde is op basis van de afspraken ten aanzien van de ordeningsprincipes. Dit kan leiden tot een versnelling van besluitvorming rondom De Lindegaard.

Financiële randvoorwaarden

In het Integrale Huisvestingsplan worden voor de Businesscase voldoende middelen gereserveerd en gealloceerd. Daarbij is het van belang om ook de potentiële opbrengst van een alternatieve invulling van de huidige locatie van de Lindegaard mee te wegen en eventueel in te zetten voor dekking van de kosten. Aanvullend is met bijkomende kosten (kinddiensten, sport, gemeenschapsvoorzieningen) rekening te houden. Deze kosten worden deels door aanvullende inkomsten (huur) gedekt. Kosten en inkomsten zijn in de businesscase nader uit te werken, voorafgaande aan definitieve kredietvoting door de gemeenteraad. Daarbij houden partijen vanuit Total Cost of Ownership, vanwege doelmatigheid in redelijkheid, rekening met de resterende afschrijvingen voor schoolgebouw en andere aan onderwijs gerelateerde voorzieningen.

8

Financiële kaders

8.1 Aan de basis – de VNG-normstelling 2018, bijstelling 2021

Gemeenten nemen normbedragen voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen (en andere voorzieningen in de huisvesting) op in hun gemeentelijke verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stelt jaarlijks normbedragen vast als advies aan gemeenten. De meeste gemeenten nemen deze over in de eigen lokale verordening. Sommige gemeenten wijken daar om moverende redenen van af, bijvoorbeeld omdat de ambities hoger zijn. Ook in een integraal huisvestingsplan kan een gemeente met schoolbesturen aanvullende afspraken maken die afwijkend zijn.

De huidige normbedragen (2021) voor nieuwbouw van de VNG zijn in hun basis in 2018 bepaald en gaven antwoord op de grote prijsstijgingen in de jaren daarvoor. Dit leidde toen tot een directe normverhoging met 40%. Jaarlijks wordt dit basisbedrag bijgesteld. Ze gaan uit van een *sobere en doelmatig* gebouw dat aan de wettelijke minimumeisen (Bouwbesluit) voldoet. Gasloos bouwen en Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) vallen onder deze wettelijke verplichtingen. Aanvullende duurzaamheids- en comfortdoelstellingen als Frisse Scholen³ vallen niet onder de wettelijke minimum eis, en zijn niet opgenomen in de normbedragen. Andere bijkomende kosten voor kwaliteit (denk aan verhoogde transparantie, flexibele wanden, tribunetrappen, etc.) zijn evenmin opgenomen in de normbedragen.

De normbedragen voor nieuwbouw zijn opgebouwd uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte (bvo). Dit impliceert dat nieuwbouw voor een kleinere school in algemene zin ingewikkelder en duurder is. Het normbedrag voor een *basisschool* van 200 leerlingen bedraagt voor het kalenderjaar 2021 **€ 2.610** / m² bvo, voor een school van 400 leerlingen is dit circa **€ 2.410** / m² bvo. De normbedragen voor *speciaal basisonderwijs* (SBO) en *speciaal onderwijs* (SO) bedragen circa **€ 2.600** / m² bvo. Voor het *voorgezet onderwijs* is het normbedrag afhankelijk van de omvang en het aanbod van onderwijs. Het normbedrag per vierkante meter bvo voor een school van circa 1.500 leerlingen met aanbod in mavo-havo-vwo bedraagt ongeveer **€ 2.060** / m² bvo. Bouwkosten kunnen variëren door locatie en regionale invloeden. In Zuid-Limburg blijken deze soms lager dan in de rest van het land.

Nb.: Bovenstaande bedragen betreffen stichtingskosten inclusief btw, bijkomende kosten (honoraria, heffingen, aansluitkosten, verzekeringen, onvoorzien, etc.) en de kosten voor aanleg en inrichting van het schoolterrein. De gemeente draagt tevens het juridische eigendom van het benodigde bouwrijpe terrein (om niet) over aan het schoolbestuur. Aanvullende toeslagen ten laste van de gemeente zijn aan de orde voor verhuiskosten, paalfundering (bij VO), speellokaal (bij S(B)O) of liftinstallatie (bij

Projecten tonen in de praktijk aan dat meerwaarde mogelijk is door bouwopgaven in een bredere context te bekijken via multifunctioneel ruimtegebruik. Een compact gebouw kan dan resulteren in een keuze voor ruimere beschikbaarheid ten opzichte van de normatieve minimum-oppervlakte. Zo kan bijvoorbeeld extra buitenruimte tijdens schooluren voor onderwijs worden ingezet en daarna als speelplek voor kinderen uit te buurt. Geadviseerd wordt om per project de kansen te onderzoeken en specifieke budgetten vast te stellen.

³ Frisse Scholen klasse B als minimale eis enkel van toepassing op thema's lucht en energie

Aandachtspunt is dat de VNG aangepaste [normbedragen voor nieuwbouw](#) adviseert aan gemeenten, maar dat het ministerie van onderwijs deze niet heeft verwerkt in een verhoging van het gemeentefonds. Consequentie is dat de rijksbijdrage in het gemeentefonds (nog) onvoldoende ruimte biedt om de VNG-normbedragen ook financieel te dekken. De verwachting is dat dit de komende tijd wordt gecorrigeerd.

8.2 Ambitie: Realiseren van toekomstbestendige voorzieningen

Nieuwe gebouwen worden gerealiseerd voor een gebruiksperiode van minimaal 40 jaar. Consequentie is dat gedurende de exploitatietermijn de verwachtingen die gebruikers en de maatschappij stellen, evenals wettelijke eisen toenemen. De komende jaren zijn met name ten aanzien van klimaatprestaties en binnenklimaat ontwikkelingen te verwachten. Naar 2050 is klimaatneutraliteit een eis en de wetgever gaat eisen stellen om gebouwen relevant te maken. Ook circulair bouwen staat sinds een aantal jaren hoog op de agenda. Verder is te verwachten dat de wijze van gebruik kan en zal veranderen, zoals de praktijk tijdens de Covid-crisis heeft aangetoond. Het is verstandig om daar bij nieuwbouw oog voor te hebben.

Het is belangrijk om bij nieuwe voorzieningen (nieuwbouw of renovatie) rekening te houden met toekomstverwachtingen en in het IHP expliciet eventuele aanvullende ambities vast te leggen. Daarbij is het vooral belangrijk dat gebouwen in hun kern geschikt moeten zijn om gedurende de komende dertig jaar verder te kunnen verbeteren. RO groep adviseert om voor voorzieningen in nieuwbouw een hoger ambitieniveau vast te leggen: Frisse Scholen klasse B (integraal) evenals volledig Energie Neutraal (ENG). Onderstaande extra financiële inspanningen (inclusief bijkomende kosten en btw) zijn daarmee gemoeid:

	Primair Onderwijs	Integraal Kindcentrum	Voortgezet Onderwijs	Speciaal Onderwijs
Frisse Scholen klasse B	€ 125 / m ² bvo	€ 140 / m ² bvo	€ 125 / m ² bvo	€ 130 / m ² bvo
ENG	€ 75 / m ² bvo	€ 75 / m ² bvo	€ 75 / m ² bvo	€ 75 / m ² bvo

8.3 Tariefstelling Meerssen

Gemeente en schoolbesturen spreken samen het hoogste ambitieniveau af. In het uitvoeringsprogramma van voorliggend IHP gelden daarom de kwaliteitseisen volgens bouwbesluit (normbudget gemiddeld € 2.550 / m² bvo) en aanvullend:

- Frisse Scholen Klasse B (in zijn breedte);
- Volledig Energie Neutraal Gebouw (BENG plus ENG);

	Kindcentrum
Rekentarief Stichtingskosten	€ 2.765

Nb.: Prijspeil 2021 inclusief btw en zijn exclusief grond / sanering (door gemeente beschikbaar te stellen).

De gemeente Meerssen, schoolbesturen INNOVO en kom Leren en de MIK & PIW groep nemen verantwoordelijkheid voor het bovenstaand vastgestelde kwaliteitsniveau met betrekking tot kwaliteit en duurzaamheid. Een schoolbestuur mag bij nieuwbouw geen financiële bijdrage leveren aan de basiskwaliteit. Schoolbesturen in Meerssen zullen wel, binnen de wet- en regelgeving, mee-investeren in het toevoegen van aanvullende kwaliteit met betrekking tot

duurzaamheid, gebruik en uitstraling. Deze bijdrage voor bovenwettelijke extra's is te relateren aan een model, waarbij investeringen binnen een aanvaardbare tijd worden terugverdiend. De MIK&PIW groep hecht aan samenwerking in nabijheid. Daaraan levert zij gaarne ruime bijdrage. Deze bijdrage kan ook bestaan uit een materiële bijdrage. Vorm en hoogte is daarbij uiteraard afhankelijk van de mogelijkheden en het vinden van de gezamenlijke kleuring. De bijdrage van partners wordt door schoolbestuur, kindpartners en gemeente in de businesscase vastgesteld ten behoeve van de uiteindelijke votering van het investeringskrediet in de gemeenteraad.

8.4 Renovatie als voorziening in het kader van Zorgplicht

Verwachting is dat renovatie voor een grootschalige en integrale aanpak van een bestaand gebouw een door de gemeente te financieren voorziening in het kader van zorgplicht wordt. Dit is dan te beschouwen als een volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Intentie is dat na renovatie een gebouw voldoet aan het vigerende bouwbesluit en dat er sprake is van een levensduurverlenging van tenminste 25 jaar. Renovatie kan een goede en efficiënte oplossing zijn. Vooruitlopend op wettelijke maatregelen is het verstandig om in het IHP de afwegingen zakelijk te definiëren.

Afspraak:

Partijen onderzoeken in een businesscase of een levensduurverlengende renovatie gepland kan worden, die de kwaliteit van het gebouw substantieel dichterbij de wettelijke eisen brengen. Renovatie wordt in overweging genomen bij het formuleren van een IHP-uitvoeringsprogramma en is altijd gebaseerd op een uitgewerkte businesscases. Ze geldt voor gebouwen, die minimaal 30 jaar oud zijn. Als uitgangspunt geldt dat renovatie verstandig is als het te gebouw het "waard" is.

Uitwerking:

- De gemeente Meerssen en de schoolbesturen spreken af te kiezen voor Renovatie waar één van twee argumenten gelden:
 1. Is het gebouw een monument of anderzijds waardevol?
 2. Is transformatie maatschappelijk, economisch of kwalitatief een goede keuze?
- Partijen spreken af dat ze een onafhankelijk bouwkundig bureau (door gemeente en schoolbestuur aan te wijzen) onderzoek laten doen naar Renovatie. Uitgangspunt is dat het gebouw daarna moet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving voor nieuwbouw met een extra levensduur bovenop de oorspronkelijke afschrijvingstermijn van 25 jaar (tenzij dit voor bepaalde onderdelen lastig te realiseren is tegen aanvaardbare kosten) en op duurzaamheidsgebied ten minste ENG. Deze verlenging van de levensduur wordt contractueel vastgelegd en de gemeente brengt deze tot uitdrukking in een feitelijke verlenging van de afschrijvingstermijn.
- Indien schoolgebouw een bepalend c.q. een monumentaal gebouw (punt 1) is dan wordt de maximale gemeentelijke bijdrage vastgesteld ter hoogte van (normatieve) nieuwbouw. Bouwrisico ligt bij schoolbestuur.
- Indien op maatschappelijke, economische of kwalitatieve argumenten (punt 2) wordt gekozen voor renovatie dan bepalen gemeente, maatschappelijk partners in goed overleg de hoogte van het investeringsbudget. Gemeente kan dan van schoolbestuur een bijdrage vragen, die gebaseerd is op de mate waarin het aangepaste gebouw een kwalitatieve verbetering biedt en bijdraagt aan een gunstigere exploitatie van het gebouw.

8.5 Aanpassing (duurzaamheid) bestaande bouw

Aanpassing van bestaande schoolgebouwen is in beginsel een verantwoordelijkheid van de eigenaar. Schoolbesturen worden geacht hun gebouw als goed huisvader te onderhouden en ze worden daar door het ministerie in hun materiële instandhoudingsvergoeding voor gecompenseerd. Aanpassingen zijn in beginsel voor rekening van schoolbestuur. Nb.: Ten aanzien van ingrijpende aanpassingen van een gebouw vindt in voorkomende gevallen meestal overleg plaats tussen gemeente en schoolbestuur.

Deze taakverdeling laat onverlet dat de wetgever in het perspectief van klimaatneutraliteit de komende jaren forse maatregelen zal eisen om bestaande gebouwen aan te passen. Investerings door schoolbestuur zijn soms ook in eigen voordeel als ze leiden tot besparingen, bijvoorbeeld door het afstoten van leegstand of aanpassingen door energetische maatregelen. Maar grenzen tussen regulier onderhoud enerzijds en gemeentelijke voorzieningen vanuit zorgplicht anderzijds zullen vervagen. Het wordt dan relevanter dat gemeente en schoolbesturen in goed overleg op een reële manier naar de ontwikkelingen kijken en samen kansen op samenwerking op een zakelijke, op Total Cost of Ownership georiënteerde manier bespreken.

Afspraak:

De gemeente Meerssen en schoolbestuur onderzoeken samen in een businesscase of tezamen levensduur verlengende investeringen (no-regret) gepland kunnen worden, die de kwaliteit van het gebouw substantieel dichterbij de wettelijke eisen brengen. Upgrade komt bij voorkeur aan de orde in het kader van de integrale zakelijke overwegingen rondom een IHP-uitvoeringsprogramma op grond van de uitwerking in businesscases. Indien sprake is van een ongeplande tussentijdse aanvraag dan is deze in ieder geval gebaseerd op een vastgesteld en bij de gemeente bekend Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP).

Uitwerking:

- Schoolbesturen en de gemeente Meerssen spreken af om aanpassingen in gebouwen vanuit Total Cost of Ownership op een open en transparante manier te bespreken. Indien een schoolbestuur in een bestaand schoolgebouw dat ouder is dan 20 jaar op grond van een Meerjaren Onderhoudsplan groot onderhoud plant aan installaties, dak, muren of isolatie, dan treedt schoolbestuur een jaar voorafgaand aan de investering actief in overleg met de gemeente.
- Indien in een Integraal Huisvestingsplan blijkt dat de betreffende school en het gebouw voor de middellange termijn (30 jaar of meer) een belangrijke rol blijft spelen, dan kan het een zakelijke, bedrijfseconomische en / of kwalitatieve afweging zijn om de levensduur met een verdergaande huisvestingsmaatregel te verlengen. Indien gemeentelijke ambities als energietransitie gediend worden dan kan een gemeentelijke bijdrage aan een upgrade van het gebouw worden overeengekomen.
- In een integrale businesscase doet een onafhankelijk bouwkundig bureau (door gemeente en schoolbestuur aan te wijzen) onderzoek naar de kosten van een aanpassing. Uitgangspunt is dat de exploitatie van een school met minimaal 10 jaar wordt verlengd ten opzichte van de officiële afschrijftermijn van het hoofdgebouw. Deze verlenging van de levensduur wordt contractueel vastgelegd en de gemeente brengt deze tot uitdrukking in een verlenging van de afschrijftermijn.

- De geplande aanpassing moet leiden tot een substantiële kwalitatieve verbetering van het schoolgebouw, meetbaar door een verbetering van het energielabel van de school met minimaal twee stappen en een verhoging van de classificering volgens "Frisse Scholen" met betrekking tot minimaal het onderdeel CO₂ van klasse C naar klasse B gaat.
- De gemeente draagt maximaal 50% van het vastgestelde normbudget uit de onder punt 3 beschreven kostenberekening. Het bouwrisico ligt bij het schoolbestuur.

8.6 Uitvoeringsagenda 2021-2026 en financiële consequenties

Het huisvestingsplan voorziet in planmatige aanpassingen. Deze uitvoeringsagenda (zie tabel) biedt zicht op de fysieke maatregelen in de periode tot 2026. De ruimtelijke en financiële consequenties zijn normatief benaderd in aansluiting op bestaande lokale afspraken. Expliciet wordt aangemerkt dat op onderwijsinhoudelijke gronden (zie ook strategische thema's, hoofdstuk 4) kan worden afgeweken van het normatieve uitgangspunt. Nadere uitwerking van de voorstellen op locatieniveau (door schoolbestuur) is binnen de businesscases noodzakelijk. Schoolbestuur kan er voor kiezen om gelijktijdig aanvullende versterkende aanpassingen aan het gebouw te doen vanuit haar eigen verantwoordelijkheid,

In voorliggend IHP 2021-2035 zijn maatregelen gedefinieerd. Dit leidt tot een verplichting voor de gemeente om betreffende maatregelen te nemen en te financieren. Investerings in onderwijs vragen een beslag op schaarse middelen. De beschikbaarheid van de noodzakelijke financiële middelen kan in voorkomende gevallen (mede) bepalend zijn voor het tempo waarmee overeengekomen investeringen gerealiseerd worden.

Businesscase	Normatieve ruimtebehoefte onderwijs	Rekentarief Stichtingskosten (€ 2.765)
Bunde; Bundeling	1.055 m ² bvo	€ 2,9 mln.
Rothem; Lindegard	700 m ² bvo	€ 1,9 mln.

- Bovenbeschreven investeringen betreffen enkel de *onderwijsruimten* (normatief). Investerings in aanpalende kindfuncties of gemeenschapsfuncties zijn niet meegenomen in de ramingen.
- Bij verdere planontwikkeling dienen leerlingenaantallen en -prognoses getoetst te worden aan de actualiteit. In de Businesscases zal voor elk individueel project een actuele stichtingskostenraming moeten worden opgesteld.

9

Implementatie

Voorliggend Integrale Huisvestingsplan voor het Primair Onderwijs geeft op basis van gedegen onderzoek in een op draagvlak gericht proces een schets van de gewenste ontwikkelingen in onderwijshuisvesting binnen de gemeente Meerssen. Vanuit de eigen visies en wensen van partners is, langs wettelijke kaders en uitgangspunten, een beeld bepaald van de reële ontwikkelingen van de diverse locaties binnen de gemeenten. Bij de implementatie van de plannen zijn naast de voorliggende huisvestingsmaatregelen echter ook andere aandachtspunten van belang.

Inhoud staat voorop

Aan de basis van het IHP ligt de intentie om de positie van kinderen in de gemeente te verbeteren. Huisvesting kan samenwerking voor het goed begeleiden van kinderen van 0 tot 13 jaar faciliteren, in onderwijs, maar ook in aanvullende voorzieningen van opvang en zorg. In voorliggend plan wordt daar, waar mogelijk, de ruimte voor gerealiseerd.

De strategische thema's zoals beschreven in hoofdstuk 4 gelden niet alleen voor de bouwopgaven in het IHP. De geformuleerde ambities ten aanzien van samenwerking gaan inhoudelijk verder en vragen op onderdelen specifiek beleid. Met name de onderwerpen over de lokale inkleuring van individuele scholen en opvanglocaties moeten conform afspraak tussen partners, in een latere fase buiten de directe scope van het IHP, opnieuw aan de orde komen.

Gemeente, onderwijsbesturen en partners in opvang en zorg moeten in gesprek blijven over de wijze waarop de gezamenlijke inhoudelijke ambities voor alle kinderen in de gemeente bereikt kunnen worden en de gemeente heeft daarin een regisserende rol. Bijzonder aandacht vraagt de vaststelling van partners dat voor de continuïteit van voorzieningen ook vaak geen huisvestingsvraag is maar dat de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel een gezamenlijke inspanning vraagt van niet alleen de partijen op het gebied van onderwijs, opvang en zorg maar ook (in financiële zin) van de gemeente. Daarvoor zijn partners in Meerssen actief met elkaar in gesprek en deze gesprekken zullen relevant blijven.

Leerlingenontwikkelingen

In het IHP zijn gegevens ten aanzien van de ontwikkeling van leerlingenaantallen gebruikt en verwerkt (zie hoofdstuk 6). De investeringsvoorstellen zijn gericht op het aansluiten van adequate huisvestingsruimte aan de meest waarschijnlijke ontwikkelingen. De situatie kan echter ontstaan dat een mismatch tussen vraag en aanbod ontstaat. Gemeente en schoolbesturen spreken af dat zij op grond van de verordening in redelijkheid tot aanvullende maatregelen kunnen komen, waarbij het perspectief van de ordeningsprincipes in dit IHP overeind blijft. Om goed voorbereid te zijn adviseert RO groep de gemeente om met regelmaat (bij voorkeur elke twee jaar) nieuwe leerlingenprognoses te laten opstellen. Op die wijze kan gemonitord worden of de prognoses in lijn blijven met het opgestelde IHP.

Nb.: Van Rijksweg zijn verschillende wetwijzigingen doorgevoerd, voorgesteld en in voorbereiding. Dergelijke wijzigingen blijven van invloed op analyses en constatering in de voorliggende visie en huisvestingsplan.

10 Bijlagen

Bijlage 1: Informatiefundament

Bijlage 2: Algemeen kader

Bijlage 3: Functionele en gebouwelijke scan

Bijlage 4: Bronnen en begrippen

Bijlage 1

Informatiefundament Onderwijs & Opvang Meerssen

Informatiefundament

Gemeente Meerssen

Schooljaar 2020-2021
Versie 1.1 - 14 oktober 2020

Inhoudsopgave

Informatiefundament gemeente Meerssen

Bevolking

Dia 3

Onderwijs & opvang

Dia 7

Kernen

Dia 17

Primair onderwijs

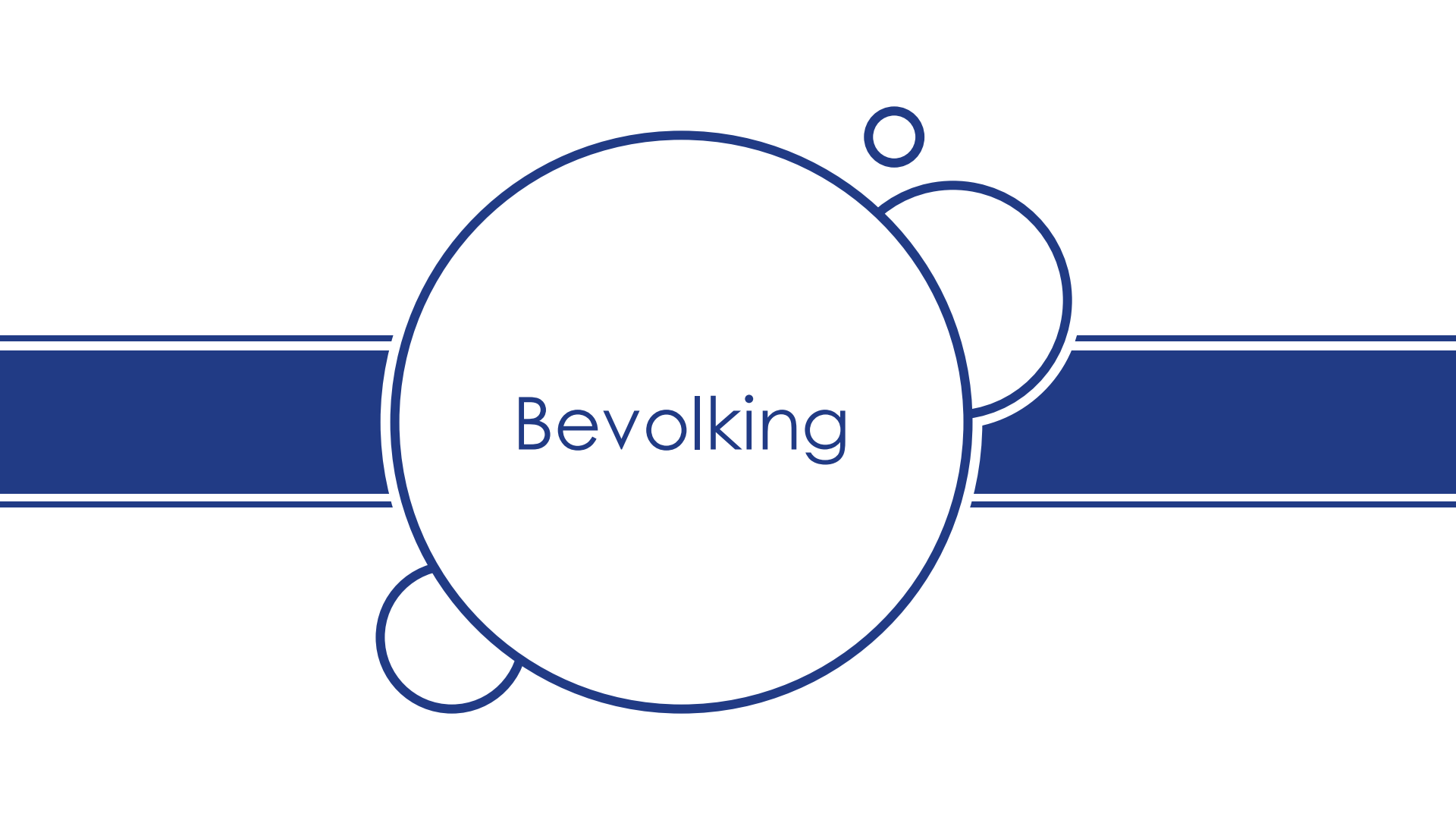
Dia 24

Opvang

Dia 38

Omgeving

Dia 53

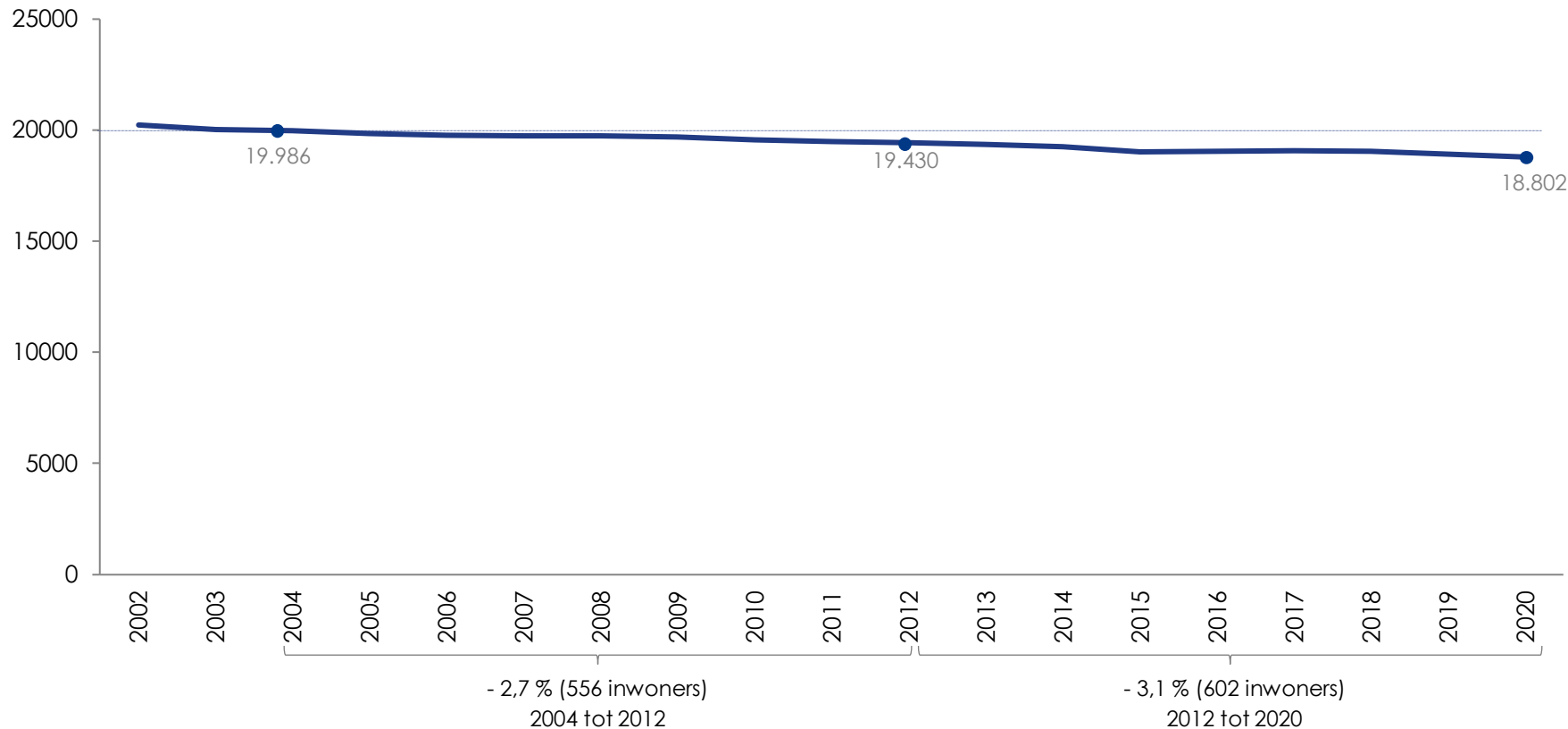
A stylized graphic featuring a large central circle with a dark blue outline. A horizontal bar, composed of two parallel dark blue lines, passes behind the circle. To the right of the circle, a smaller circle with a dark blue outline is partially visible. Below the main circle, another smaller circle with a dark blue outline is partially visible. The word "Bevolking" is written in a dark blue, sans-serif font inside the large circle.

Bevolking

Bevolkingsontwikkeling

CBS | Gemeente Meerssen | Teldatum 1 Januari

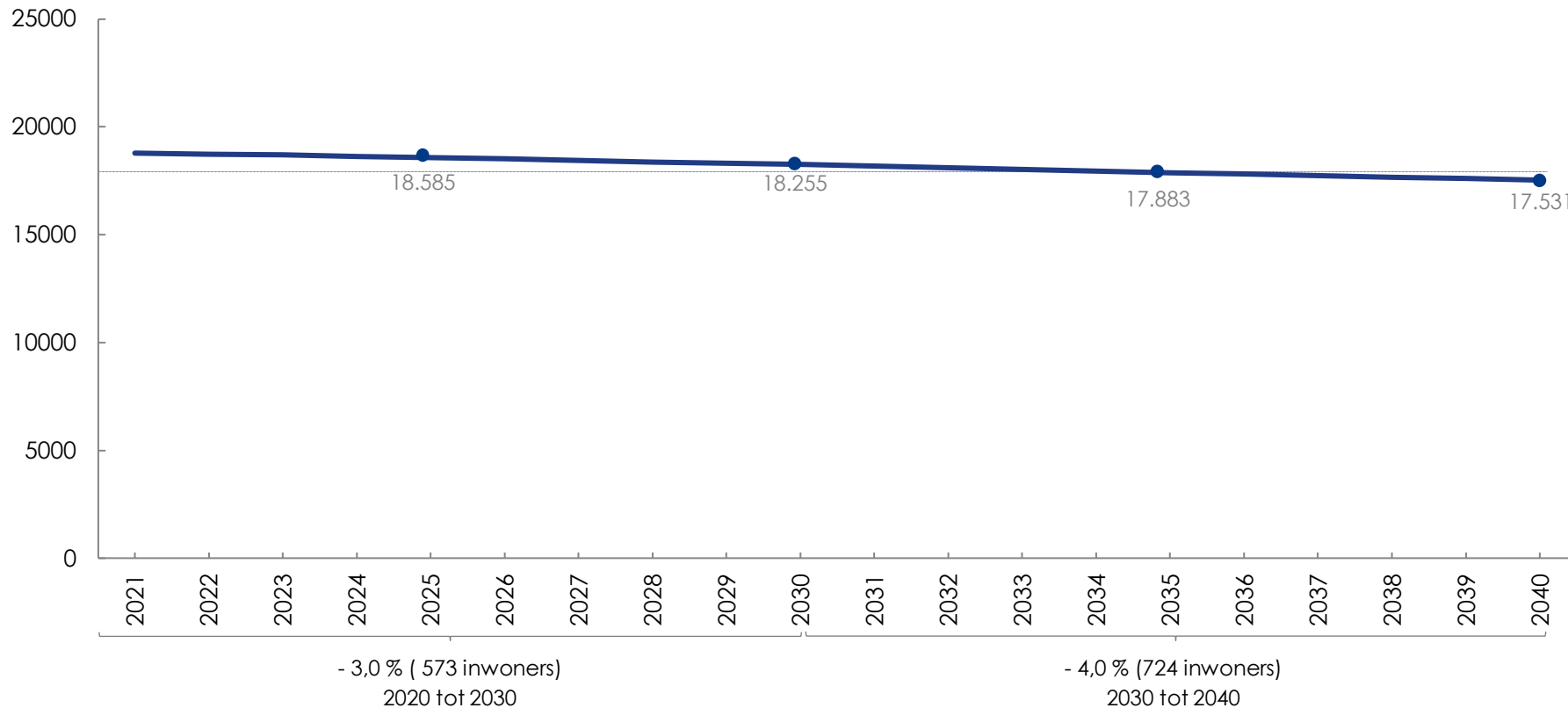
RO groep
van waardevol
naar waardeval

Bevolkingsprognose

Pronexus 2019 | Gemeente Meerssen | Teldatum 1 Januari

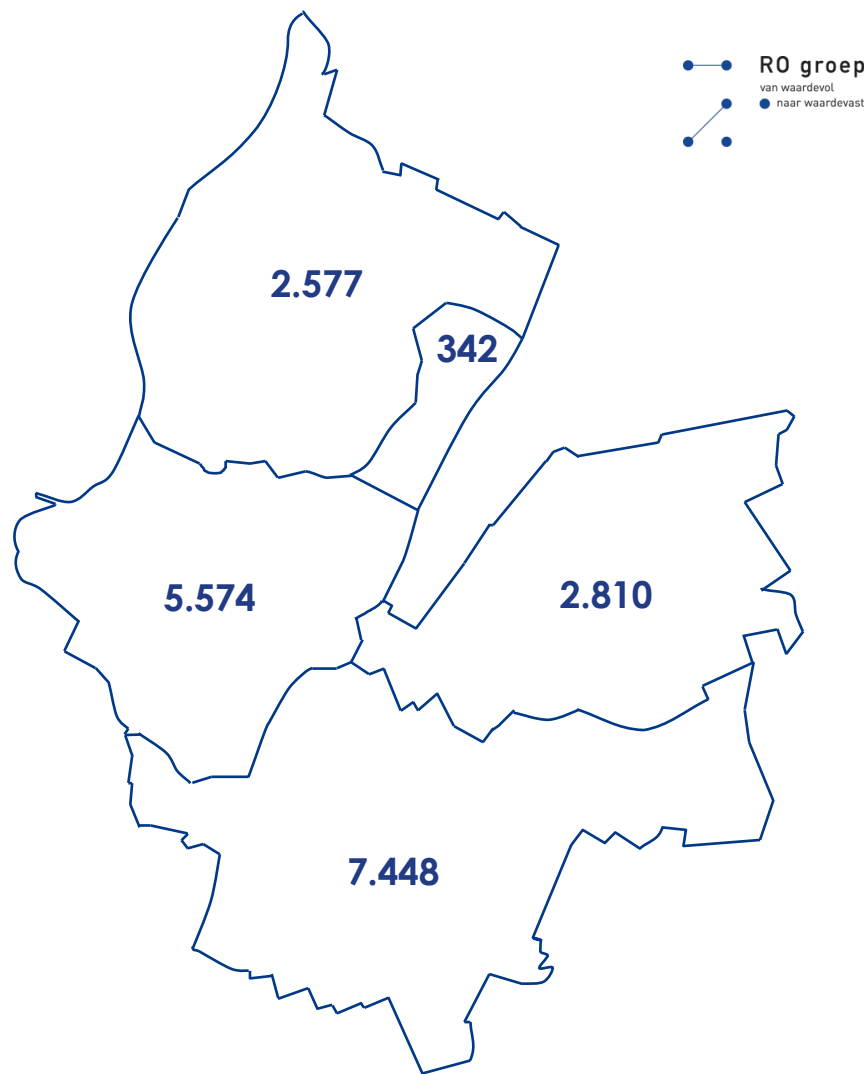
R0 groep
van waardevol
naar waardevast

Inwonersaantal

CBS | 1 Juli 2020 | circa 18.750 inwoners

Plaats	Inwoners
Geulle	2.577
Moorveld	342
Bunde	5.574
Ulestraten	2.810
Meerssen	7.448
Totaal	18.751

A decorative graphic featuring a large central circle with a dark blue outline. A horizontal bar, composed of two parallel dark blue lines, passes behind the circle. Three smaller circles, also with dark blue outlines, are positioned around the main circle: one at the top right, one at the bottom left, and one to the right of the main circle's center. The text "Onderwijs & Opvang" is centered within the large circle in a dark blue, sans-serif font.

Onderwijs & Opvang

Totaaloverzicht

Onderwijs en kindfuncties | 1 September 2019

Kindfuncties

14 locaties

5 locaties PC: 96 kindplaatsen
4 locaties KDV: 137 kindplaatsen
5 locaties BSO: 253 kindplaatsen

Primair Onderwijs

6 scholen BO

2019-2020 : 1.208 leerlingen

Voortgezet Onderwijs

1 school VO

2019-2020 : 1.878 leerlingen

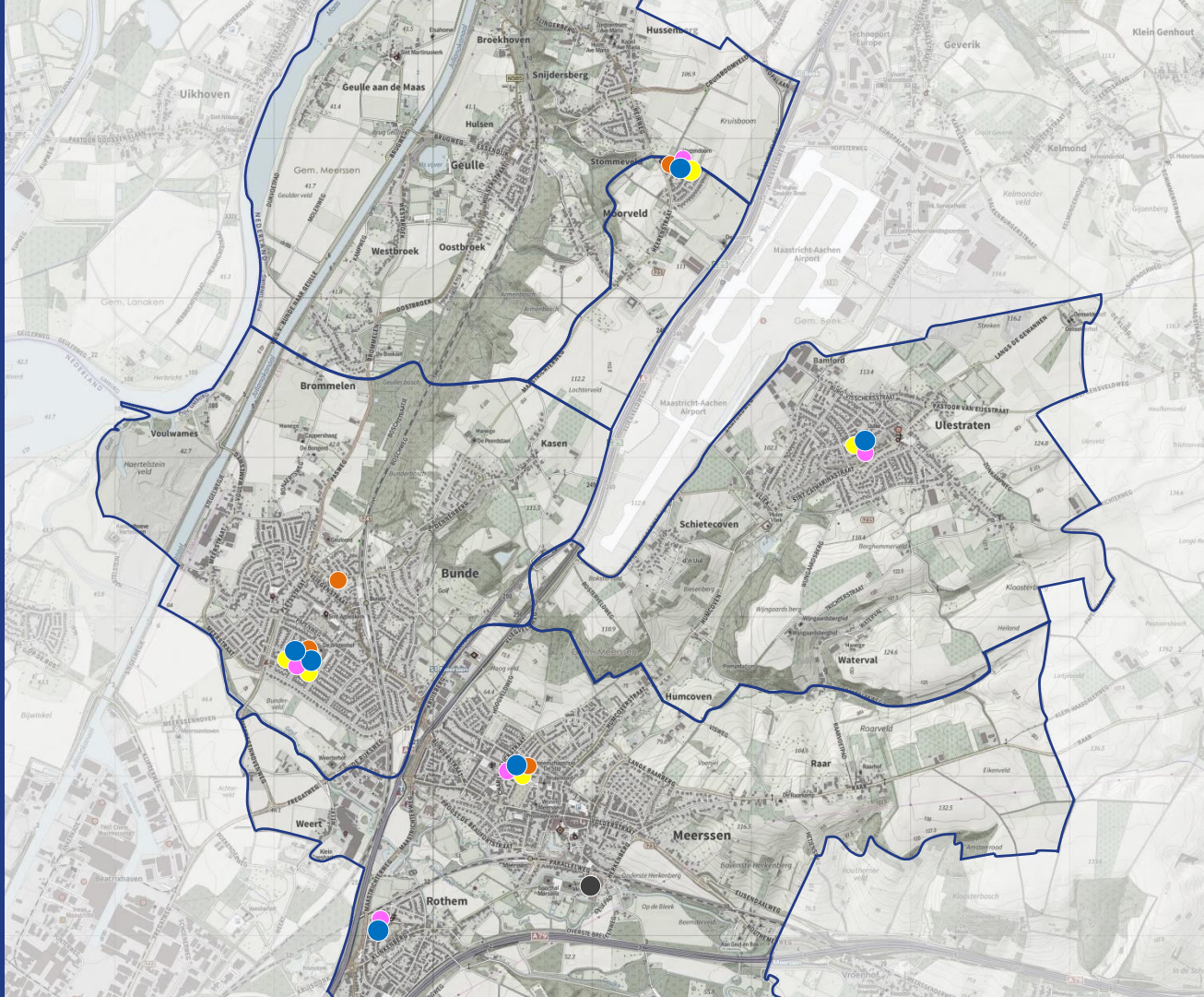

Overzichtskaart

Onderwijs & Kindfuncties

Legenda

- Basisonderwijs
- Voortgezet onderwijs
- Kinderdagopvang
- Buitenschoolse opvang
- Peutercentrum

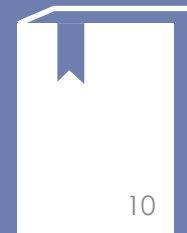

Basisonderwijs

Schooljaar 2020 – 2021 | 1231 leerlingen

Kern	Basisschool	Leerlingen	Bouwjaar	Ruimtecapaciteit	Kindfuncties	Gymzaal
Bunde	Franciscus	363	2007	2.635 m² bvo	Peutercentrum, KDV, BSO	De Koprol
Bunde	De Bundeling	167	1972	1.095 m² bvo	Peutercentrum, KDV, BSO	De Koprol
Meerssen	De Wereldster	332	2018	2.060 m² bvo	Peutercentrum, KDV, BSO	Meerssen West
Rothem	De Lindegaerd	106	1950	928 m² bvo	Peutercentrum	Rothem
Moorveld	Ondersteboven	91	1949	885 m² bvo	Peutercentrum, KDV, BSO	Moorveld
Ulestraten	De Triangel	173	1993	1.223 m² bvo	Peutercentrum, BSO	Ulestraten

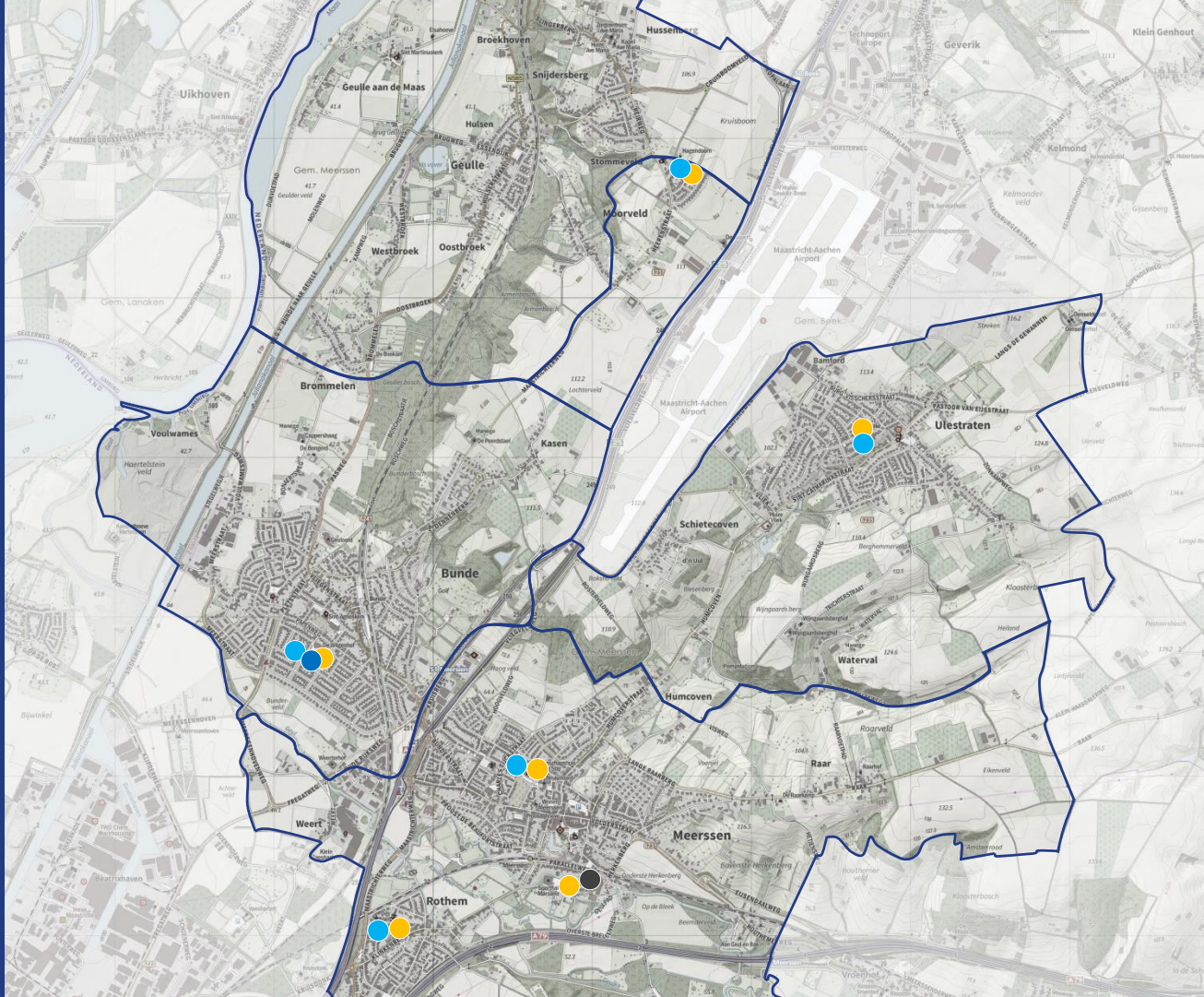

Overzichtskaart

Onderwijs & Beweging

Legenda

- Stichting kom Lerén
- Innovo
- Stella Maris
- Gymzaal

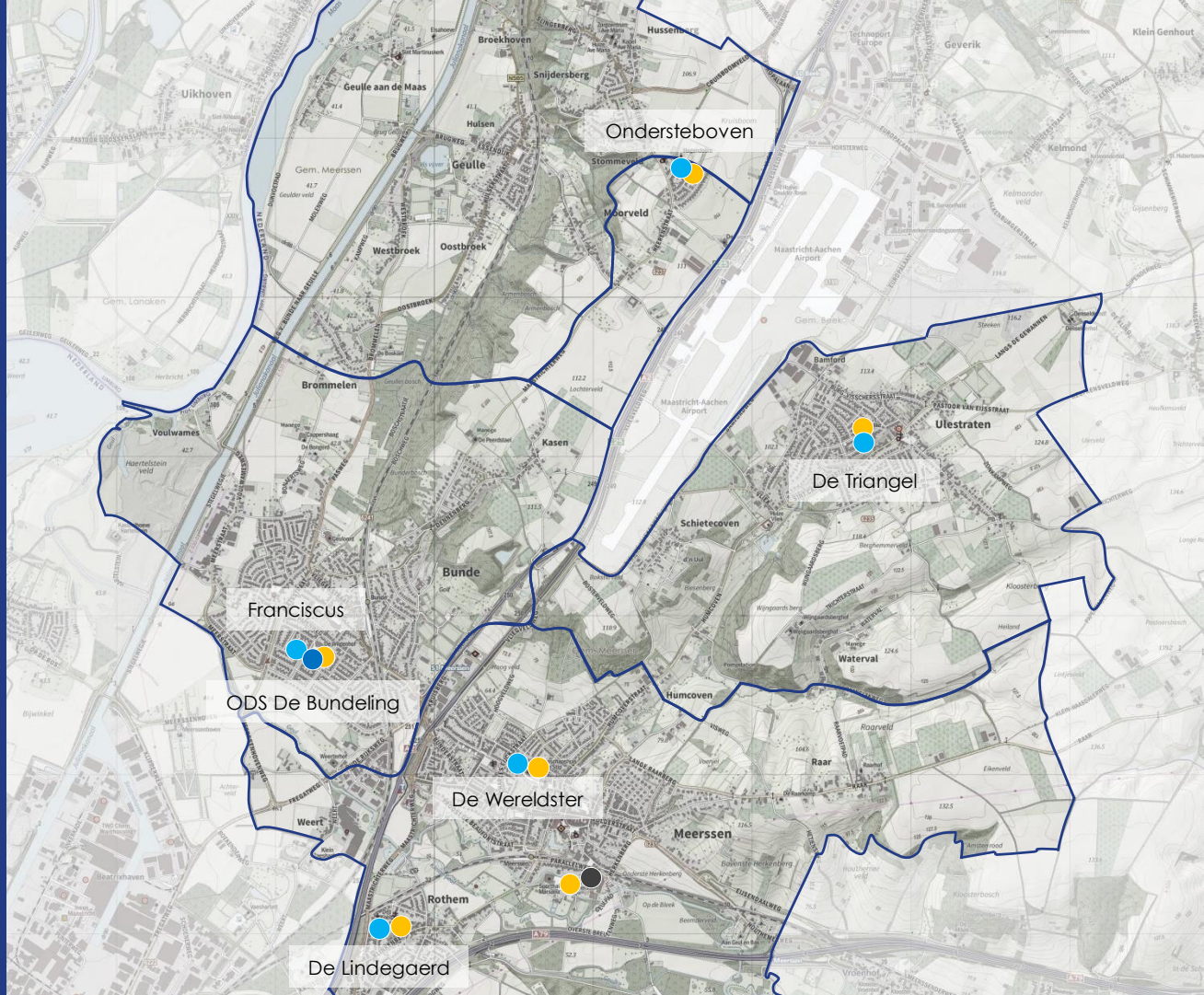

Overzichtskaart

Onderwijs & Beweging

Legenda

- Stichting kom Lerén
- Innovo
- Stella Maris
- Gymzaal

Kinderdagverblijven

Landelijk Register Kinderopvang | 1 September 2020

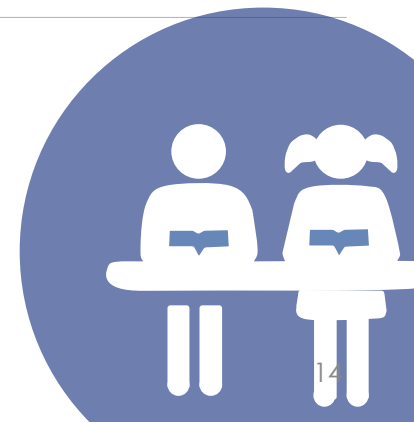
Plaats	Naam	Houder/Eigenaar	Kindplaatsen	Gebruikers	VVE	Locatie
Bunde	KDV De Lindenburcht	MIK	36	57	Nee	ODS De Bundeling, BS Franciscus, BSO & ZO, PC 't Vliegje
Bunde	KDV Meneer Koekepeer	Nadja Kleisterlee	29	75	Nee	Solo vestiging
Bunde	PC 't Vliegje	Stichting Spelenderwijs	32	47	Ja	ODS De Bundeling, BS Franciscus, BSO & ZO, De Lindenburcht
Meerssen	KDV De Wereldster	MIK	56	89	Ja	BS De Wereldster, BSO De Wereldster, PC De Wereldster
Meerssen	PC De Wereldster	Stichting Spelenderwijs	16	21	Ja	BS De Wereldster, BSO De Wereldster, KDV De Wereldster
Rothem	PC Olleke Bolleke Rothem	Stichting Spelenderwijs	16	10	Nee	BS De Lindegaerd
Moorveld	KDV Ondersteboven	Kidts	16	3	Nee	BS Ondersteboven, BSO Ondersteboven, PC Pinokkio Geulle
Moorveld	PC Pinokkio Geulle	Stichting Spelenderwijs	16	17	Ja	BS Ondersteboven, KDV Onderste Boven, BSO Onderste Boven
Ulestraten	PC Pinkeltje	Stichting Spelenderwijs	16	23	Ja	BS De Triangel, BSO De Triangel

Buitenschoolse opvang

Landelijk Register Kinderopvang | 1 September 2020

Plaats	Naam	Houder/Eigenaar	Kindplaatsen	Gebruikers	Locatie
Bunde	BSO & ZO Dependance	MIK	48	47	BS Franciscus, PC 't Vliegje, KDV De Lindenburcht
Bunde	BSO & ZO	MIK	57	126	ODS De Bundeling, PC 't Vliegje, KDV De Lindenburcht
Meerssen	De Wereldster	MIK	108	149	BS De Wereldster, PC De Wereldster, KDV De Wereldster
Moorveld	Ondersteboven	Kidts	20	19	BS Ondersteboven, KDV Ondersteboven, PC Pinokkio
Ulestraten	De Triangel	Kidts	20	16	BS De Triangel, PC Pinkeltje

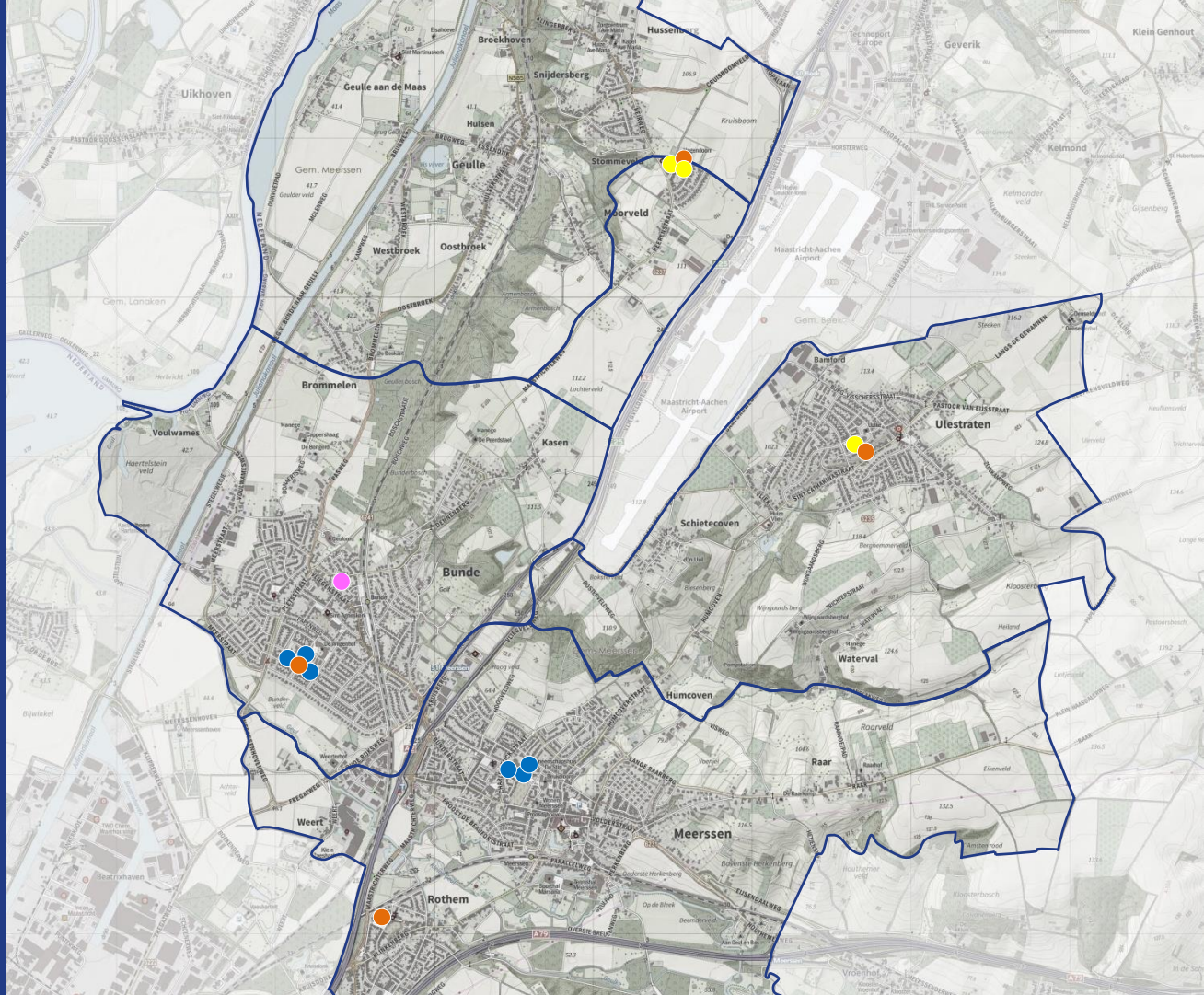

Overzichtskaart

Kindfuncties

Legenda

- MIK
- Stichting Spelenderwijs
- Kidts
- Meneer Koekepeer

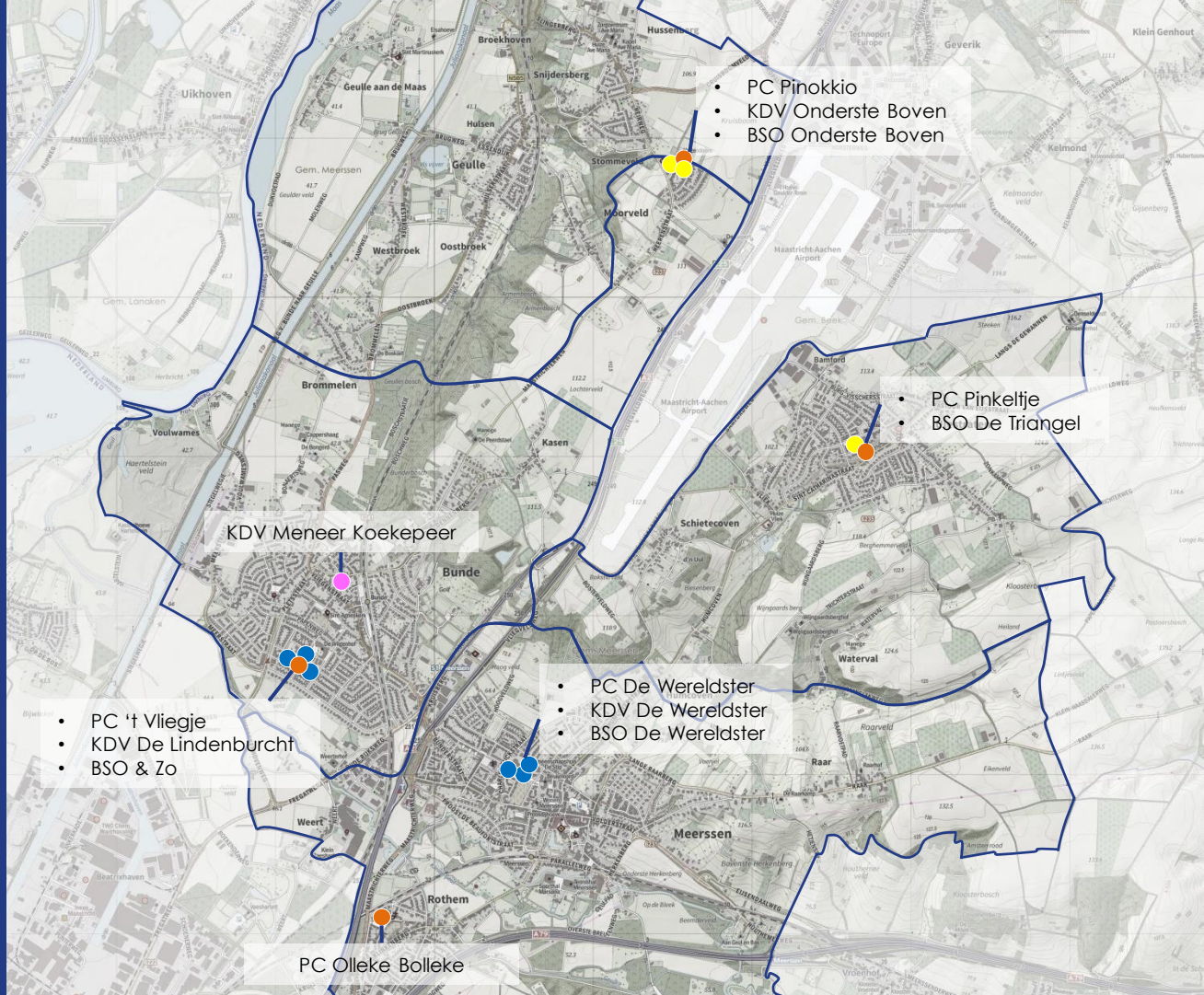

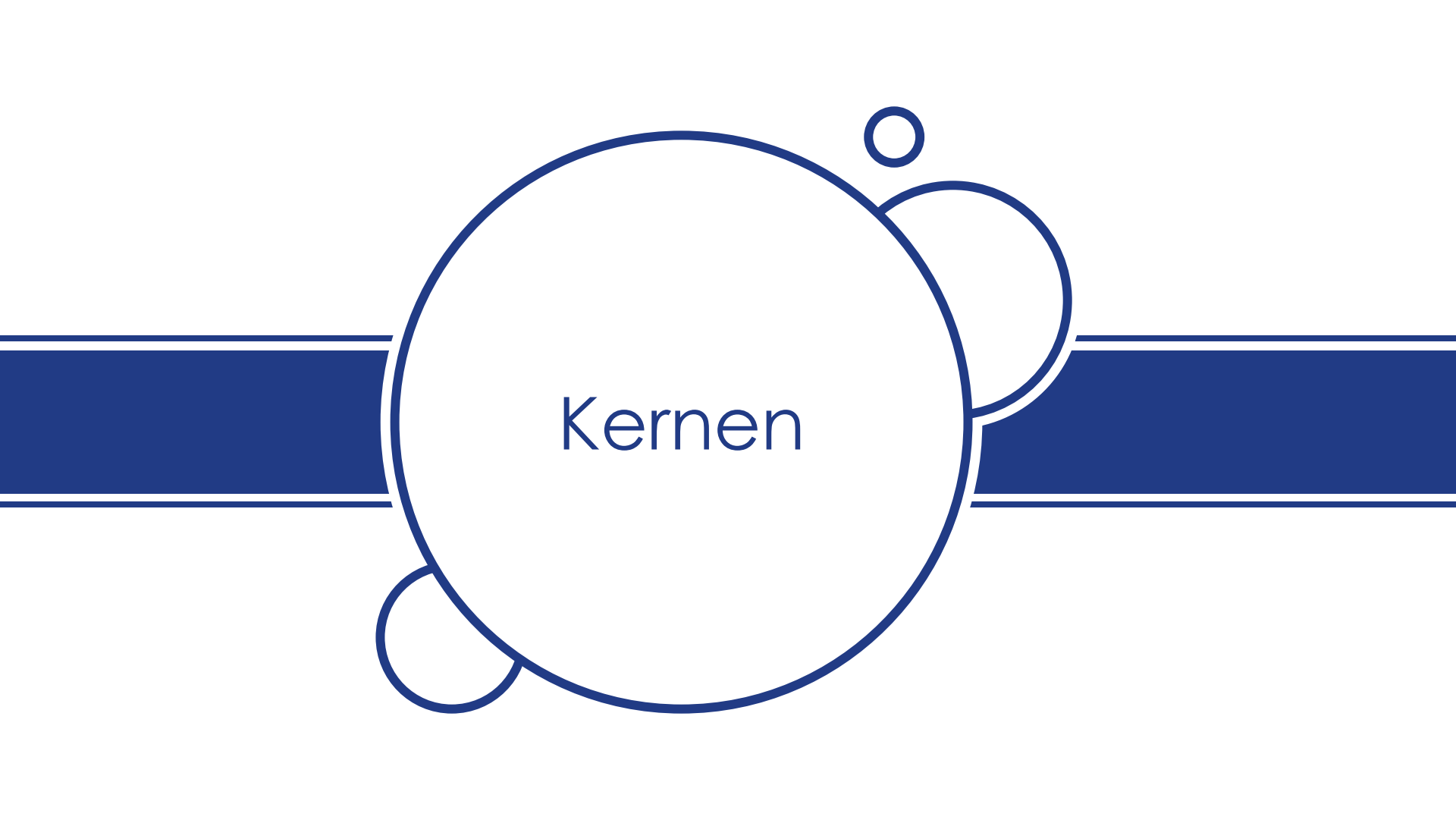
Overzichtskaart

Kindfuncties

Legenda

- MIK
- Stichting Spelenderwijs
- Kidts
- Meneer Koekepeer

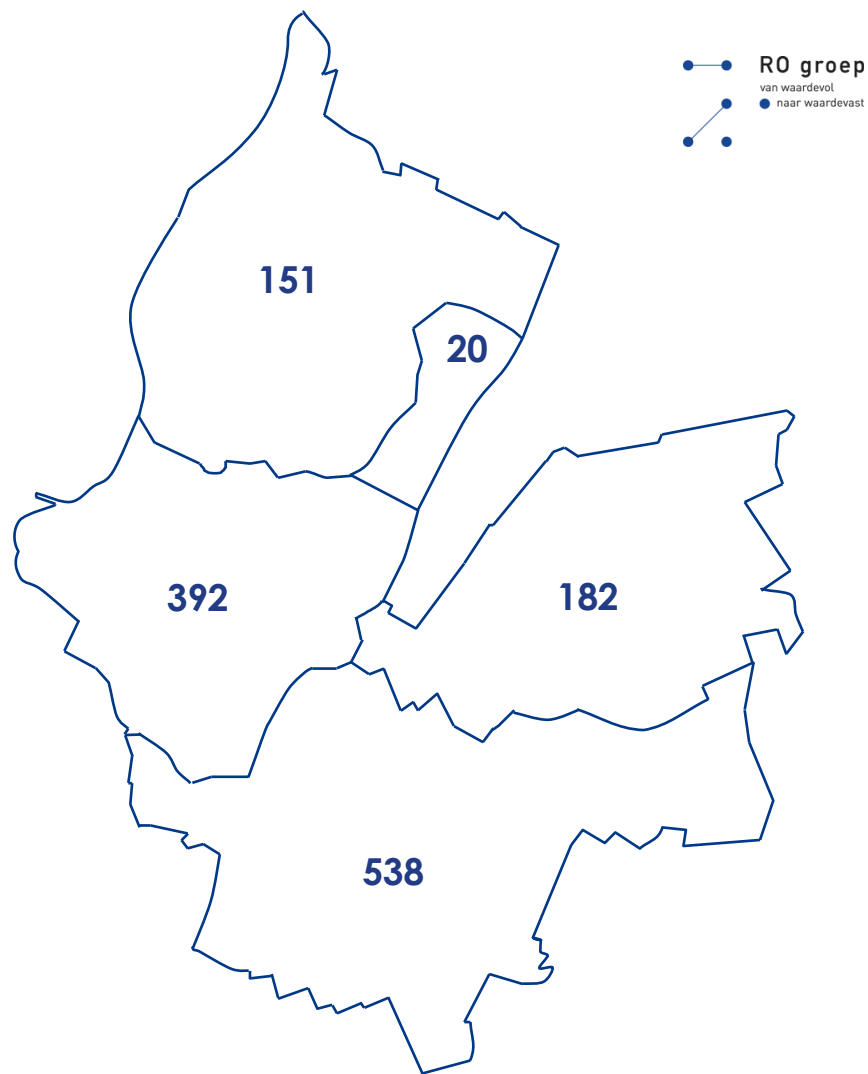
A decorative graphic featuring a large central circle with a dark blue outline. A horizontal bar, composed of two parallel dark blue lines, passes behind the circle. Three smaller circles, also with dark blue outlines, are positioned around the main circle: one at the top right, one at the bottom left, and one at the top right. The word "Kernen" is written in a dark blue, sans-serif font in the center of the large circle.

Kernen

Basisgeneratie

DUO | Schooljaar 2019 – 2020 | 4 – 12 jarigen

Plaats	Basisgeneratie
Geulle	151
Moorveld	20
Bunde	392
Ulestraten	182
Meerssen	538
Totaal	1283

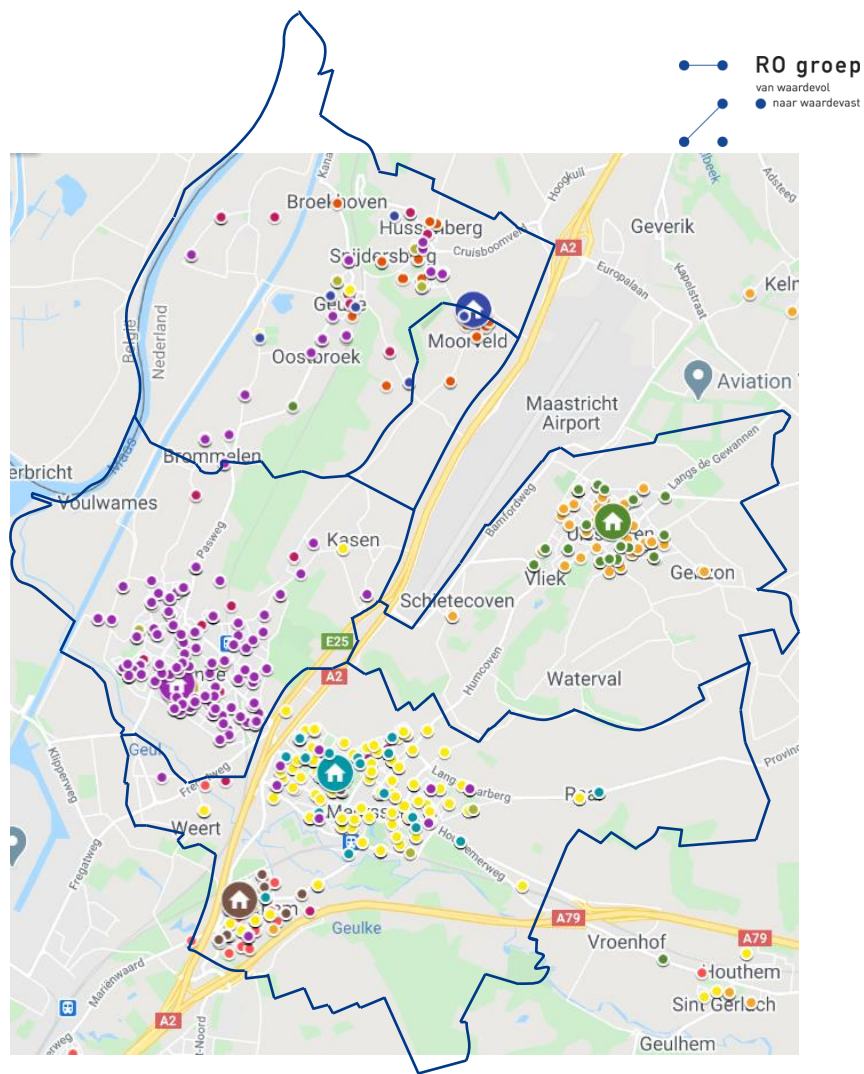
Leerlingenmigratie

Schooljaar 2020 – 2021

Klik [hier](#)

voor een digitaal overzicht van de
herkomst van leerlingen per school
en kinderen

Geulle

Basisgeneratie: 151 kinderen PO

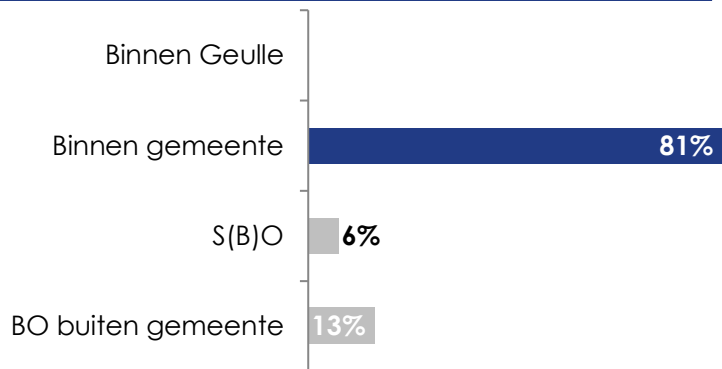
Onderwijslocatie(s) Geen

Leerlingen Geen

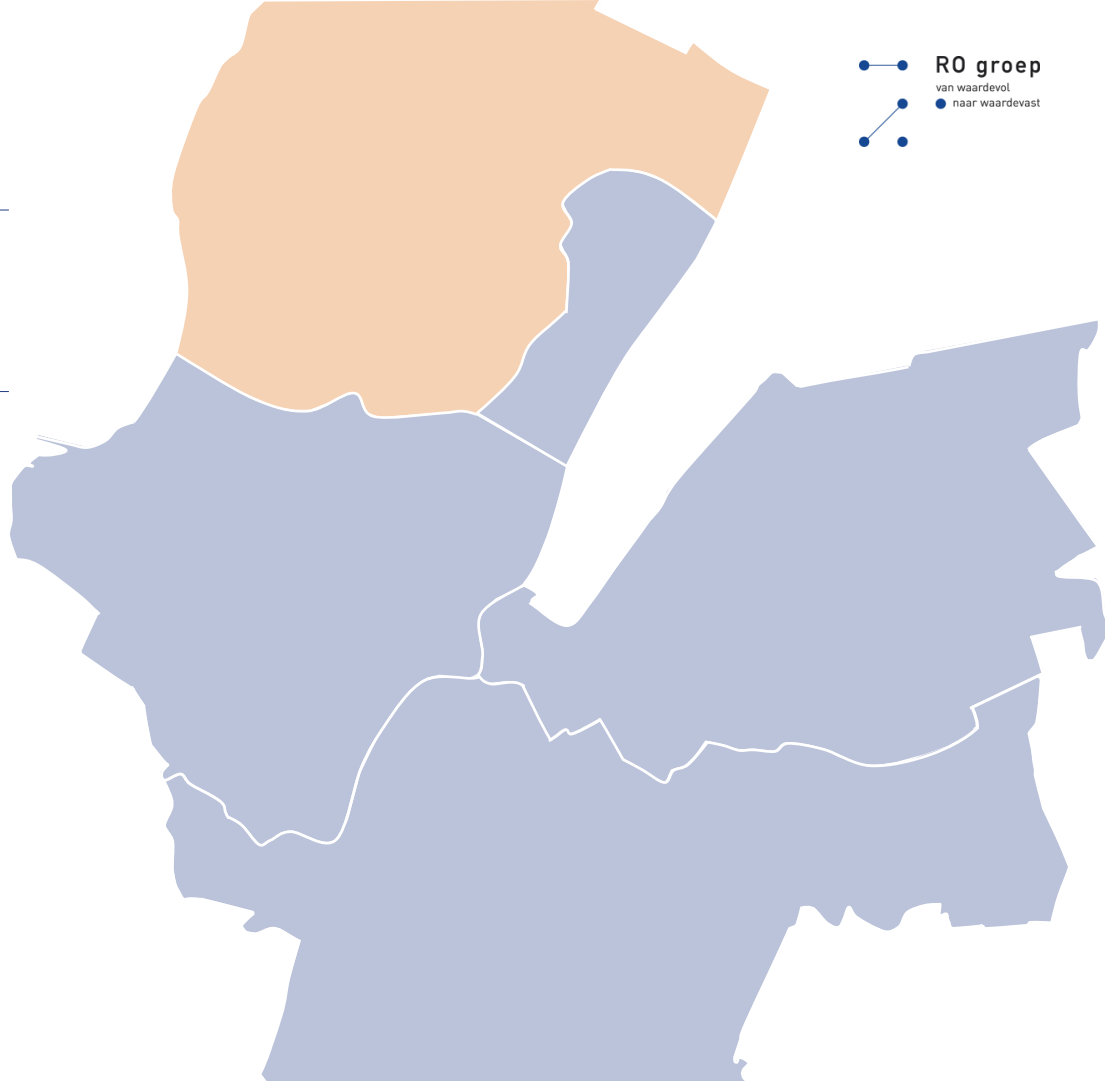
Kindfuncties BSO De Boomhut (Tijdelijk)

Kindplaatsen ?

Onderwijslocatie basisgeneratie

RO groep
van waardevol
naar waardevast

Moorveld

Basisgeneratie: 20 kinderen PO

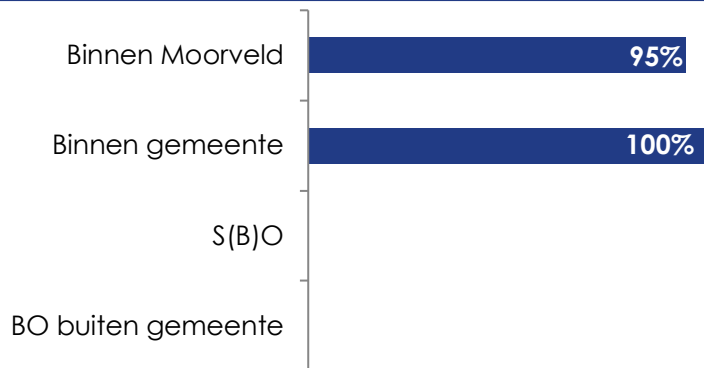
Onderwijslocatie(s) BS Ondersteboven

Leerlingen 95

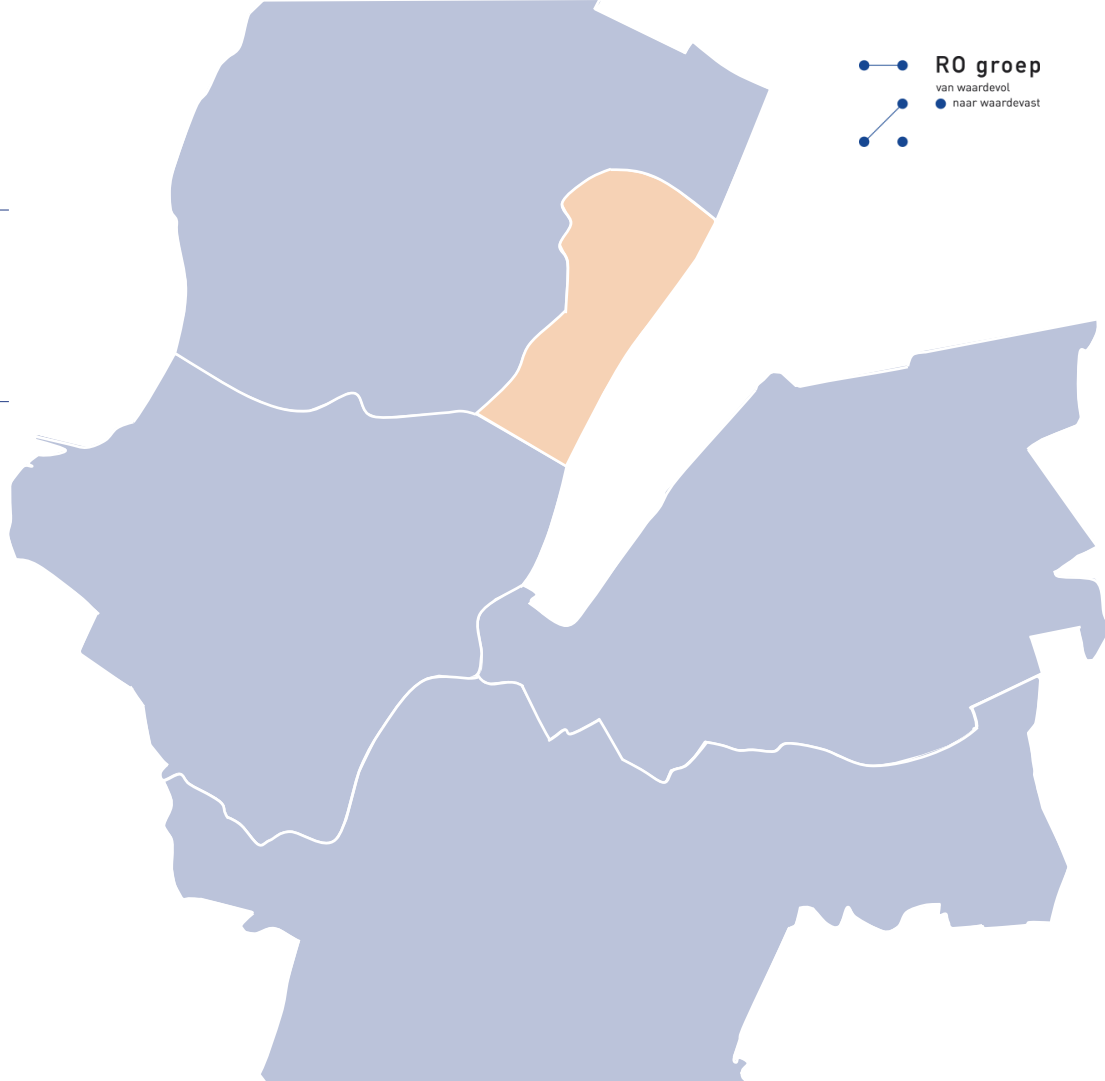
Kindfuncties PC Pinokkio, KDV Ondersteboven, BSO
Ondersteboven

Kindplaatsen PC 16, KDV 16, BSO 20

Onderwijslocatie basisgeneratie

R0 groep
van waardevol
naar waardevast

Ulestraten

Basisgeneratie: 182 kinderen PO

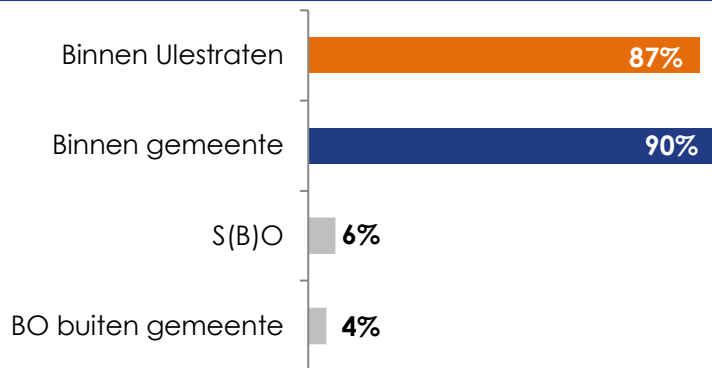
Onderwijslocatie(s) BS De Triangel

Leerlingen 177

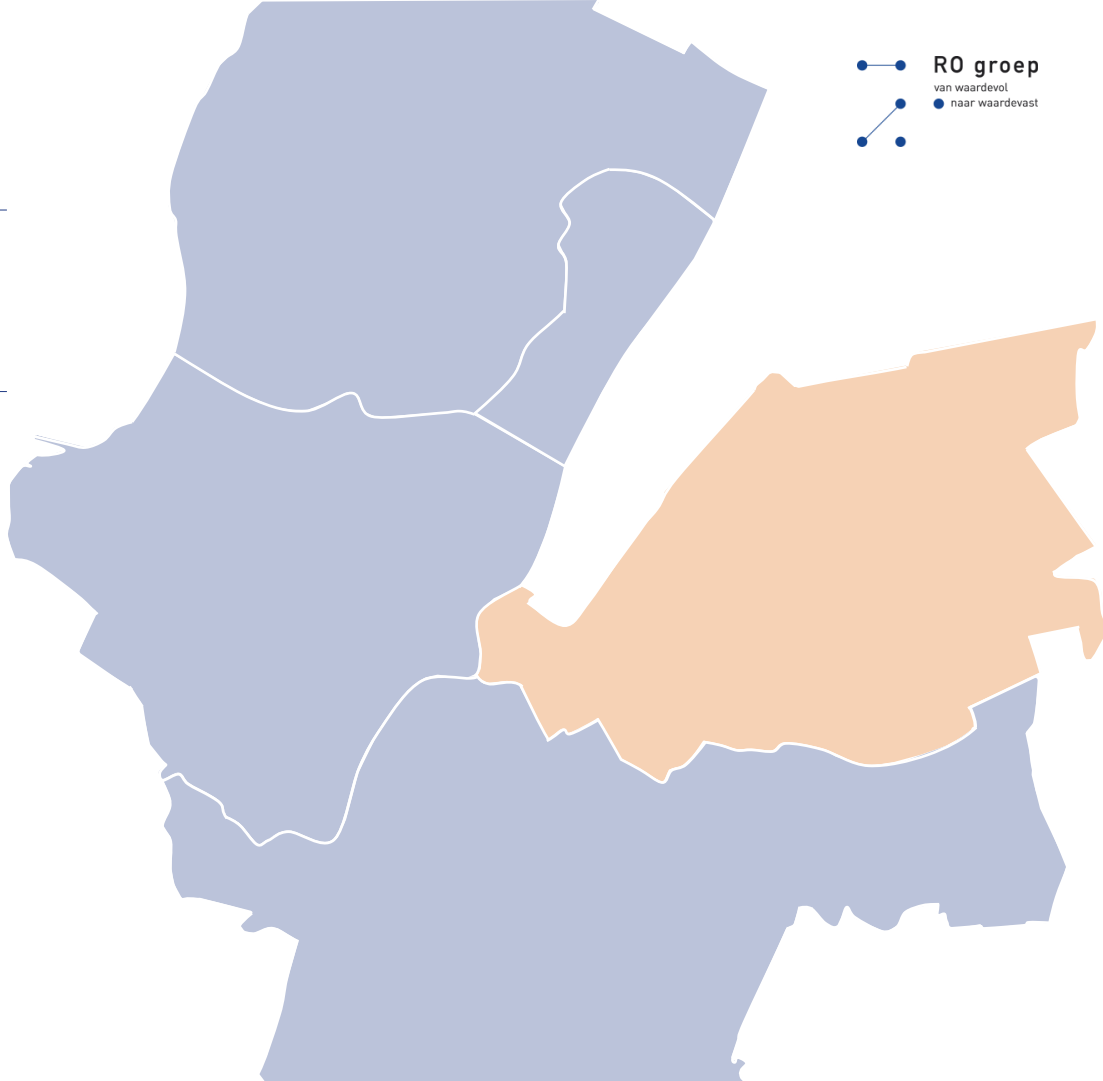
Kindfuncties PC Pinkeltje en BSO De Triangel

Kindplaatsen PC 16, BSO 20

Onderwijslocatie basisgeneratie

RO groep
van waardevol
naar waardevast

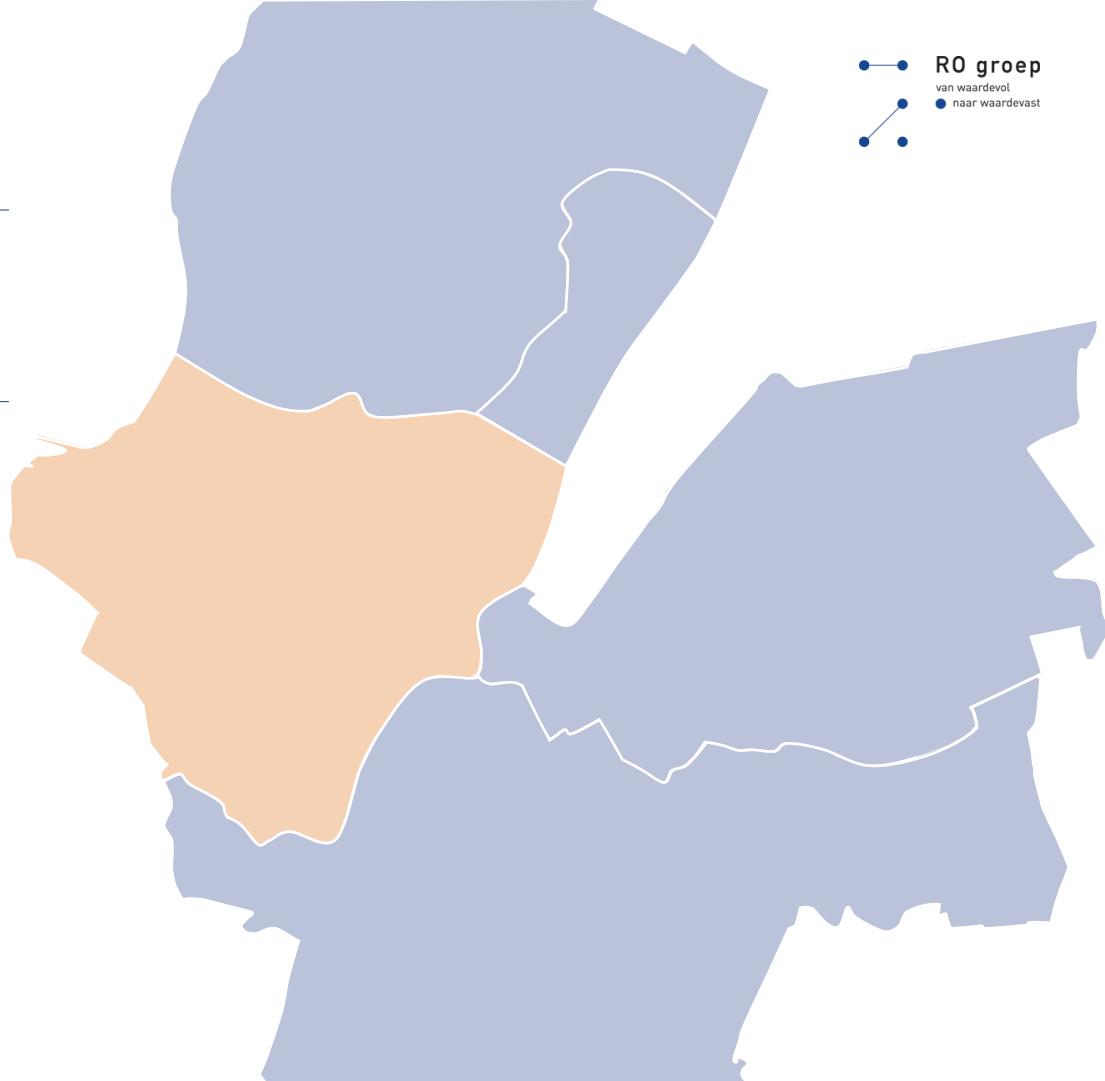
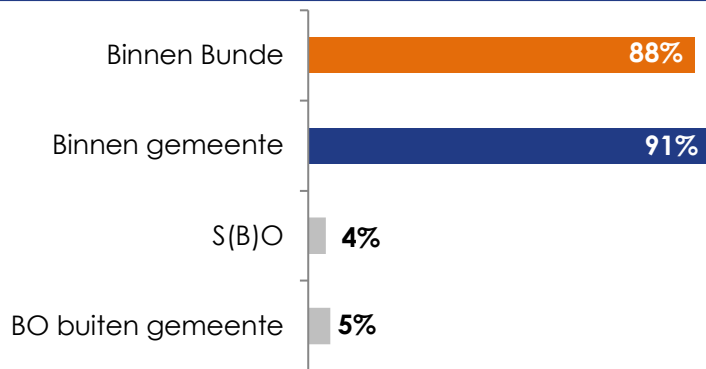

Bunde

Basisgeneratie: 392 kinderen PO

Onderwijslocatie(s)	BS Franciscus en ODS De Bundeling
Leerlingen	502
Kindfuncties	PC 't Vliegje, KDV Lindenburcht, KDV Meneer Koekepeer en BSO & ZO (dependance)
Kindplaatsen	PC: 32, KDV: 65, BSO: 105

Onderwijslocatie basisgeneratie

Meerssen & Rothem

Basisgeneratie: 538 kinderen PO

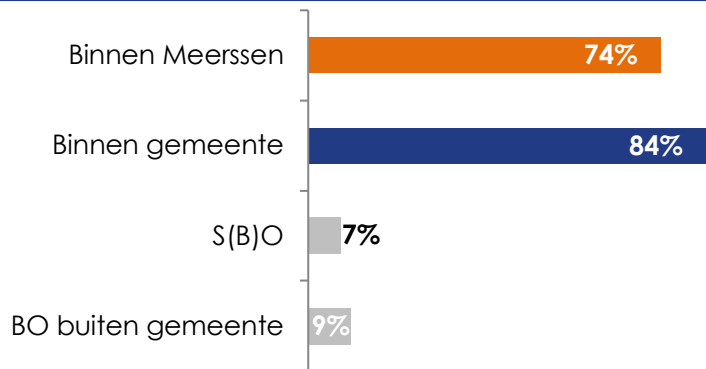
Onderwijslocatie(s) BS De Wereldster en BS De Lindegaerd

Leerlingen 434

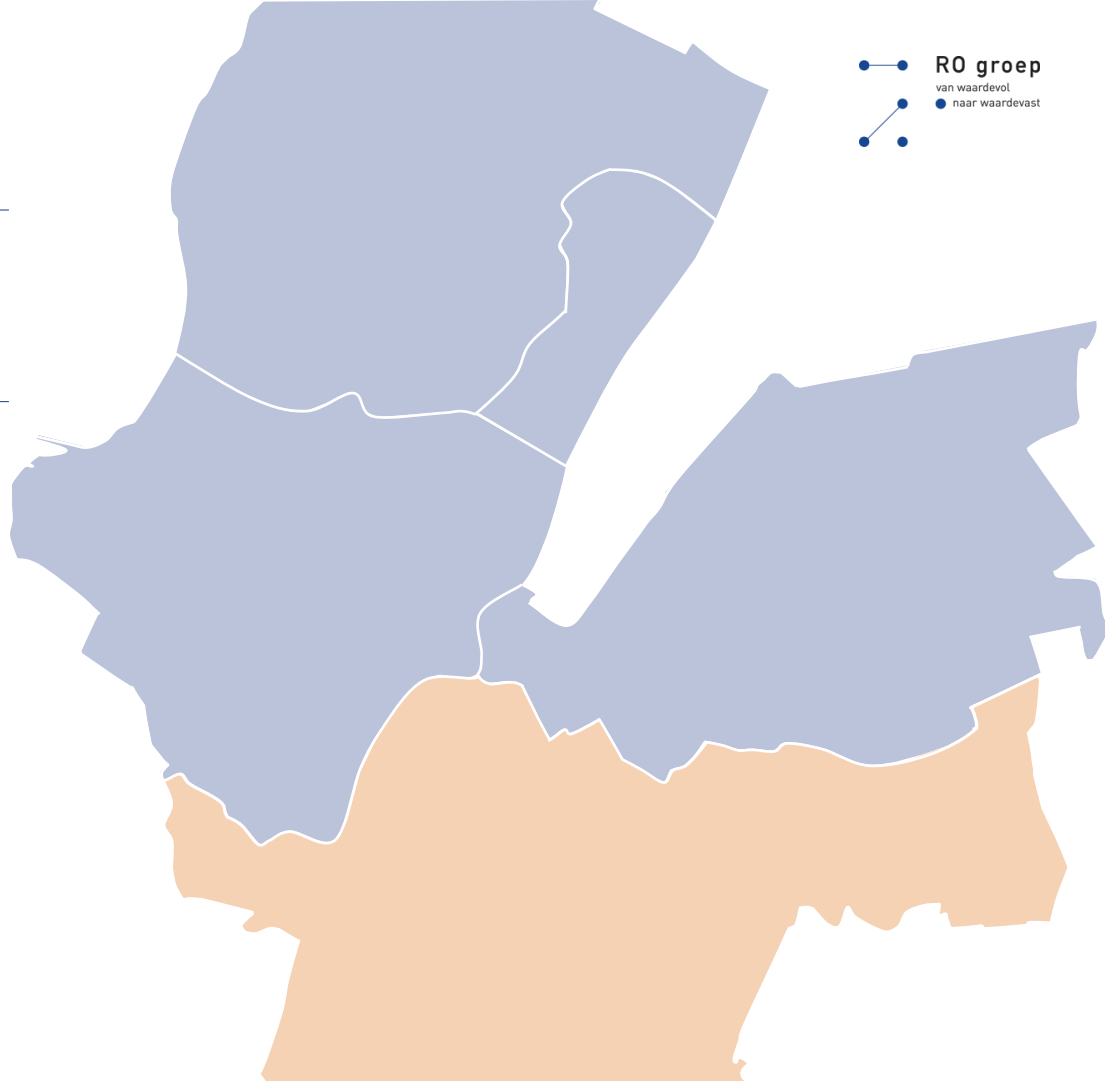
Kindfuncties PC De Wereldster, PC Olleke Bolleke, KDV De Wereldster, BSO De Wereldster

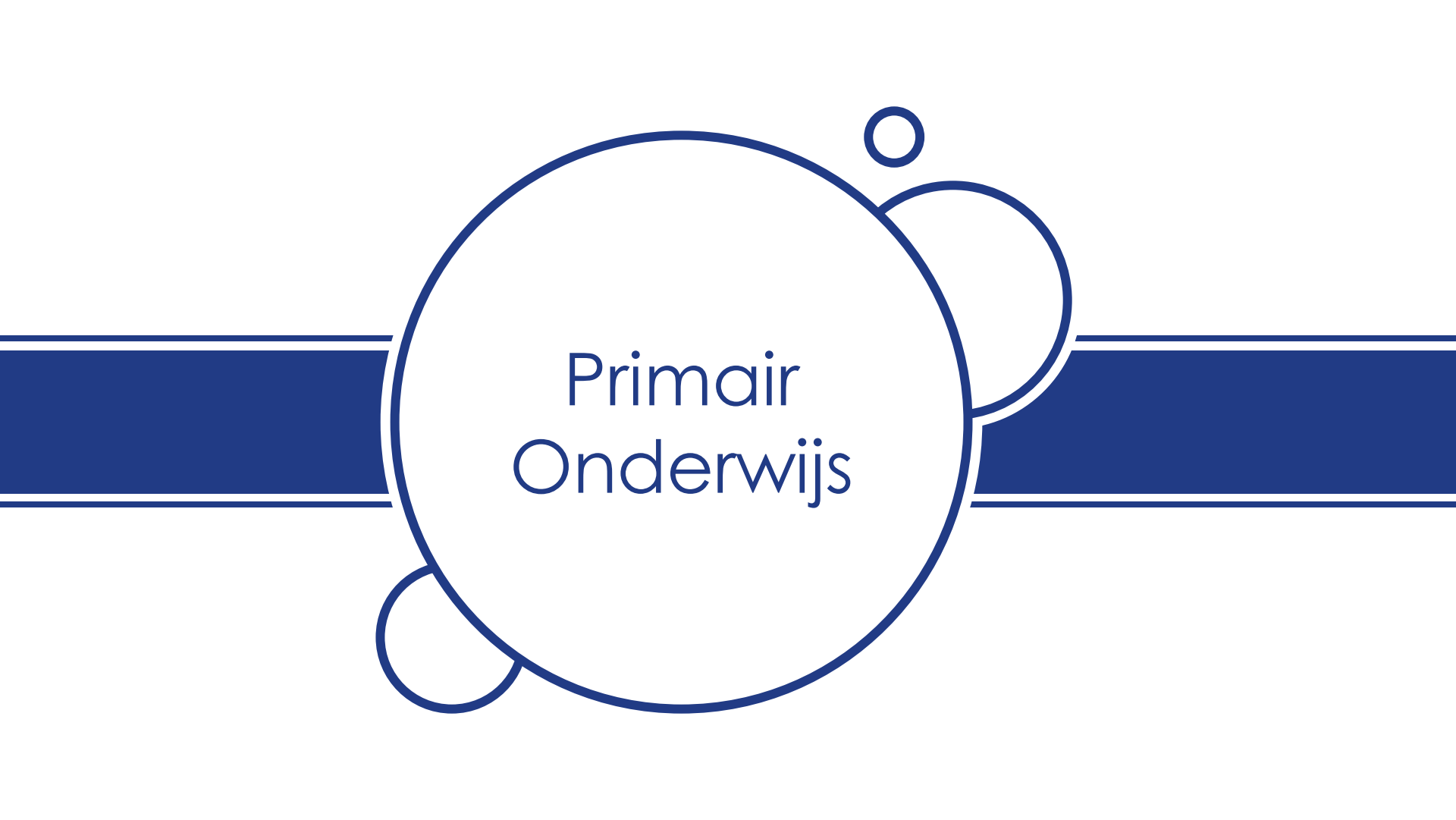
Kindplaatsen PC 32, KDV 56, BSO 108

Onderwijslocatie basisgeneratie

RO groep
van waardevol
naar waardevast

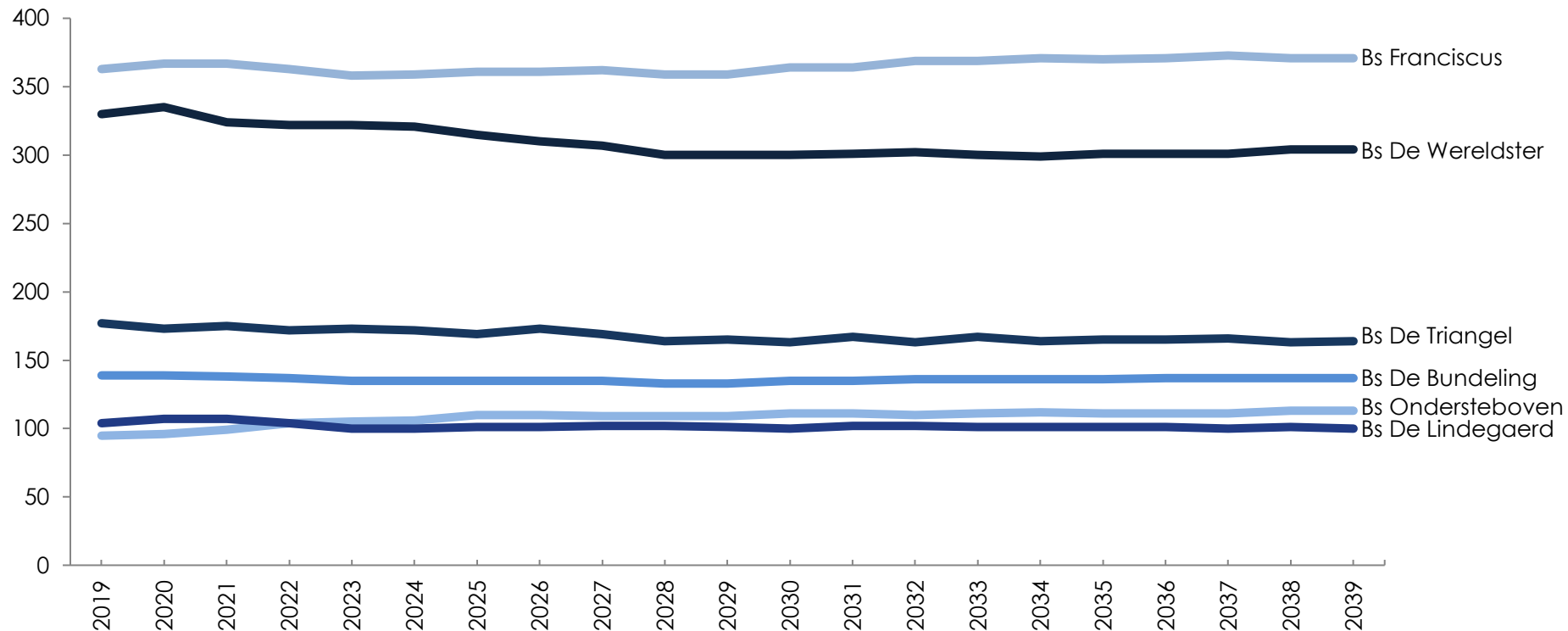
The image features a central white circle with a dark blue outline. Inside this circle, the words "Primair" and "Onderwijs" are written in a dark blue, sans-serif font, stacked vertically. The circle is positioned over a horizontal band consisting of two dark blue bars separated by a thin white line. To the right of the main circle, there is a smaller, partially overlapping circle with a dark blue outline. Above and below the main circle are two small, dark blue-outlined circles. The overall design is clean and modern, using a limited color palette of dark blue and white.

Primair Onderwijs

Leerlingenprognose

Pronexus | 2019

R0 groep
van waardevol
naar waardevast

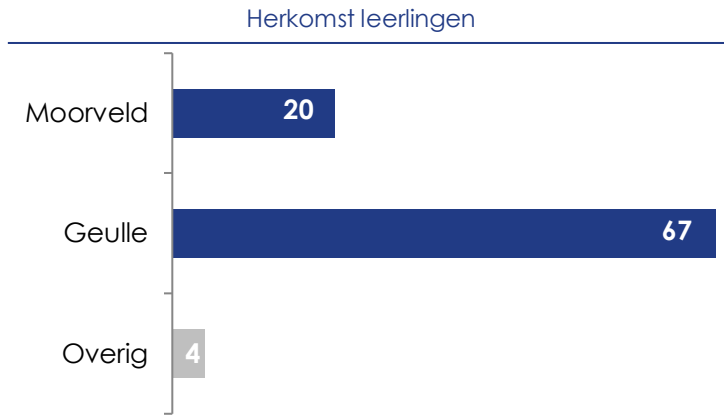
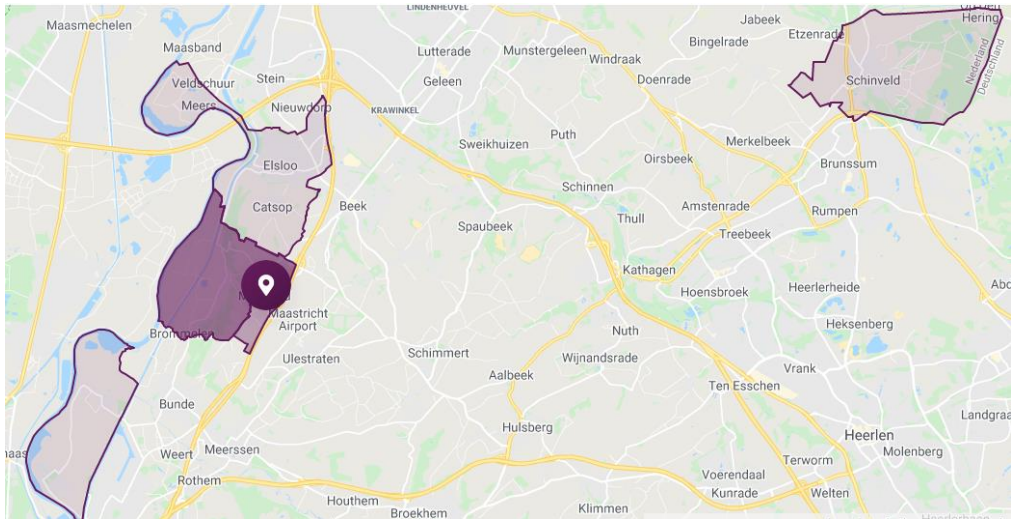
BS Ondersteboven

Moorveld | 91 leerlingen | Rooms-Katholiek

Organisaties	INNOVO, Spelenderwijs en Kidts
Bouwjaar	1949
Ruimtecapaciteit	885 m² bvo onderwijs ? m² bvo kindfuncties

Periode	2020 - 2021	2025 – 2026	2035 - 2036
Leerlingenaantal	91	110	111
Ruimtebehoefte (m² bvo)	658 m² bvo	753 m² bvo	758 m² bvo
Normatief overschot (m² bvo)	227 m² bvo	132 m² bvo	127 m² bvo

BS Ondersteboven

Het gebouw | bouwjaar 1949 | renovatie 2010

Energie label

-

Gasverbruik

9,28 m³/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (hoog)

17,95 KWh/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (laag)

3,94 KWh/m²/ jaar

Duurzaamheidsinvestering

-

Het Extérieur

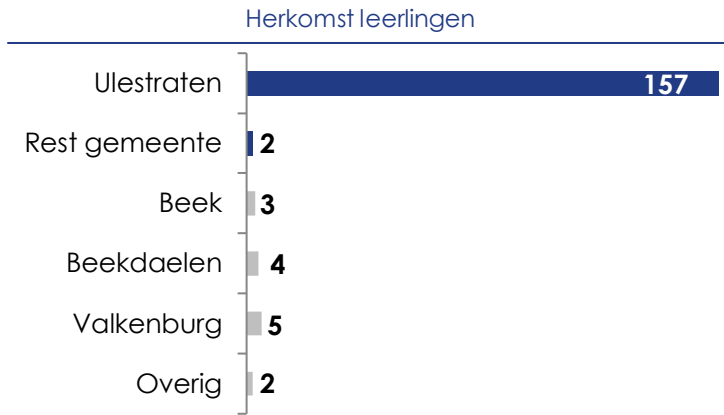
BS De Triangel

Ulestraten | 173 leerlingen | Rooms-Katholiek

Organisaties	INNOVO, Spelenderwijs en Kidts
Bouwjaar	1993
Ruimtecapaciteit	1.223 m² bvo onderwijs ? m² bvo kindfuncties

Periode	2020 - 2021	2025 – 2026	2035 - 2036
Leerlingenaantal	173	169	165
Ruimtebehoefte (m² bvo)	1.070 m² bvo	1.050 m² bvo	1.030 m² bvo
Normatief overschot (m² bvo)	153 m² bvo	173 m² bvo	203 m² bvo

BS De Triangel

Het gebouw | bouwjaar 1993

Energielabel

-

Gasverbruik

8,42 m³/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (hoog)

6,13 KWh/m²/ jaar

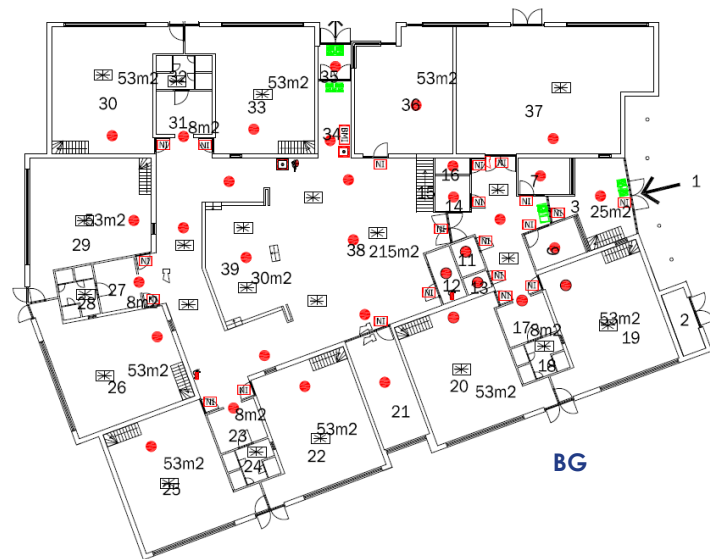
Elektriciteitsverbruik (laag)

2,62 KWh/m²/ jaar

Duurzaamheidsinvestering

Zonnepanelen

Het Exterieur

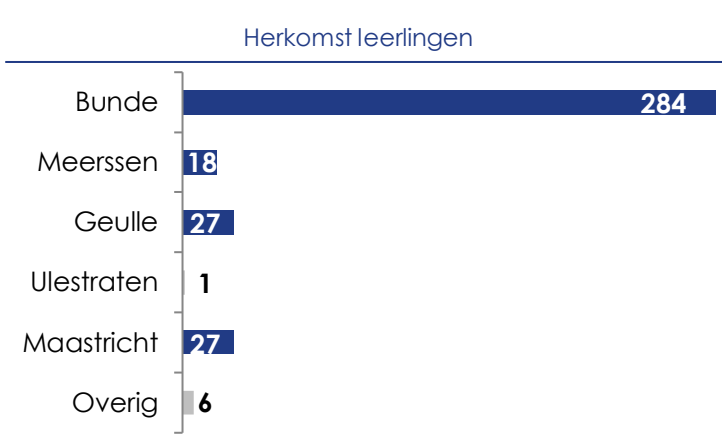
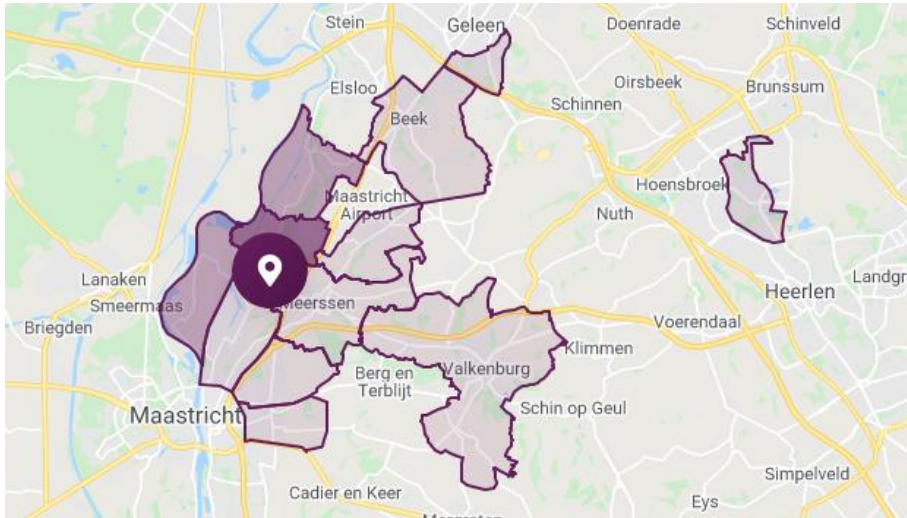
BS Franciscus

Bunde | 363 leerlingen | Rooms-Katholiek

Organisaties	INNOVO, Spelenderwijs en MIK
Bouwjaar	2007
Ruimtecapaciteit	2.523 m² bvo onderwijs
	112 m² bvo kindfuncties

Periode	2019 - 2020	2024 - 2025	2034 - 2035
Leerlingenaantal	363	359	371
Ruimtebehoefte (m² bvo)	2.026 m² bvo	2.006 m² bvo	2.066 m² bvo
Normatief overschot (m² bvo)	497 m² bvo	517 m² bvo	457 m² bvo

BS Franciscus

Het gebouw | bouwjaar 2007

Energielabel

-

Gasverbruik

4,43 m³/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (hoog)

9,46 KWh/m²/ jaar

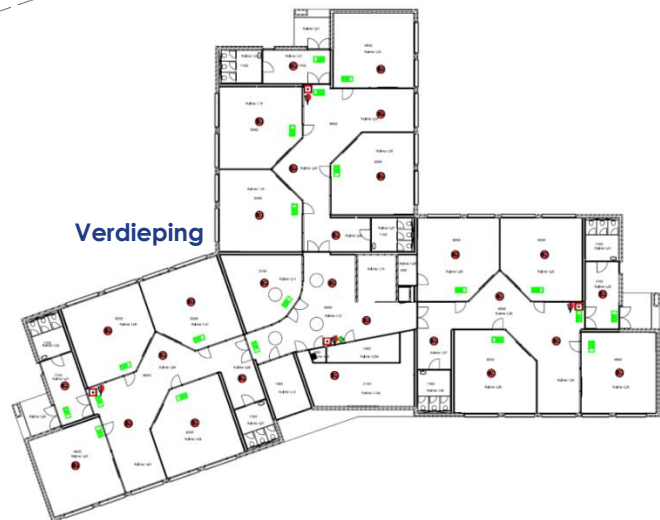
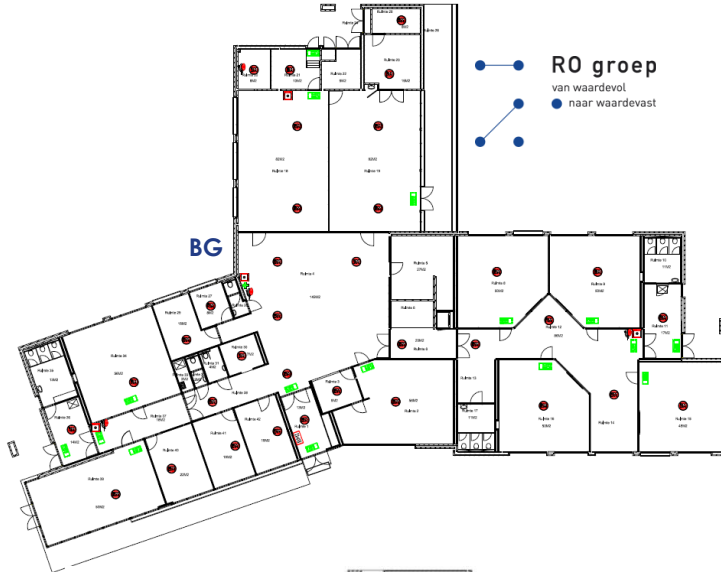
Elektriciteitsverbruik (laag)

4,62 KWh/m²/ jaar

Duurzaamheidsinvestering

Zonnepanelen

Het Exterieur

ODS De Bundeling

Bunde | 167 leerlingen | Openbaar | Dalton

Organisaties kom Leren, Spelenderwijs en MIK

Bouwjaar 1972

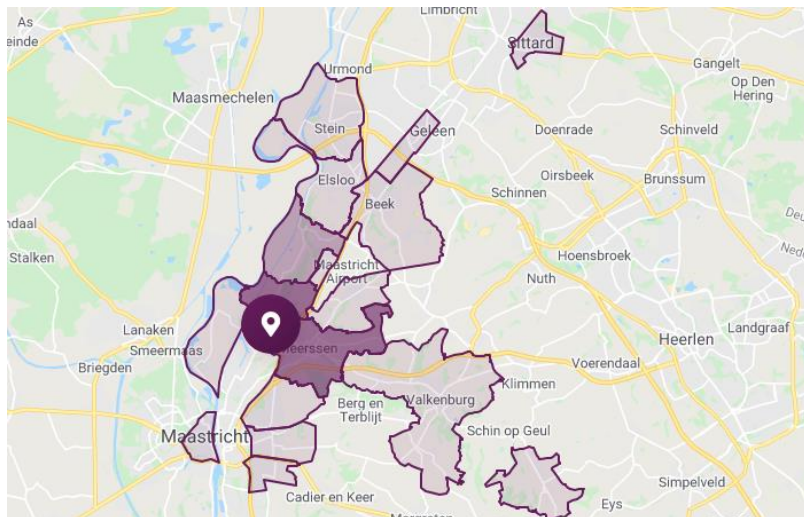
Ruimtecapaciteit 960 m² bvo onderwijs

135 m² bvo kindfuncties

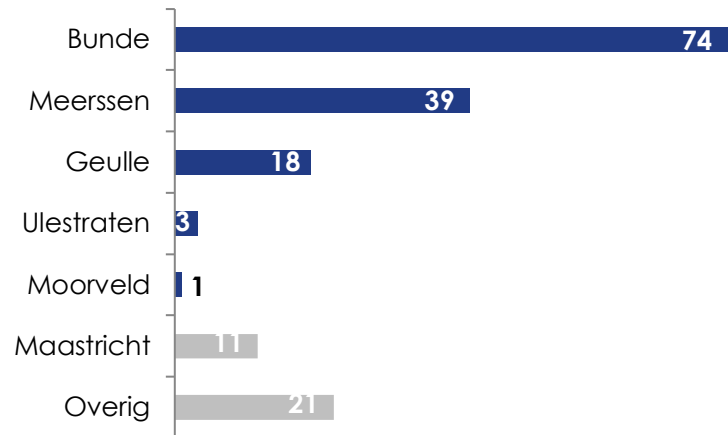

Periode	2020 - 2021	2025 - 2026	2035 - 2036
Leerlingenaantal	167	135	136
Ruimtebehoefte (m ² bvo)	1.040 m ² bvo	879 m ² bvo	884 m ² bvo
Normatief overschot (m ² bvo)	-80 m ² bvo	81 m ² bvo	76 m ² bvo

Gerealiseerde cijfers wijken sterk af van prognoses.
Prognose 2020-2021: 139

Herkomst leerlingen

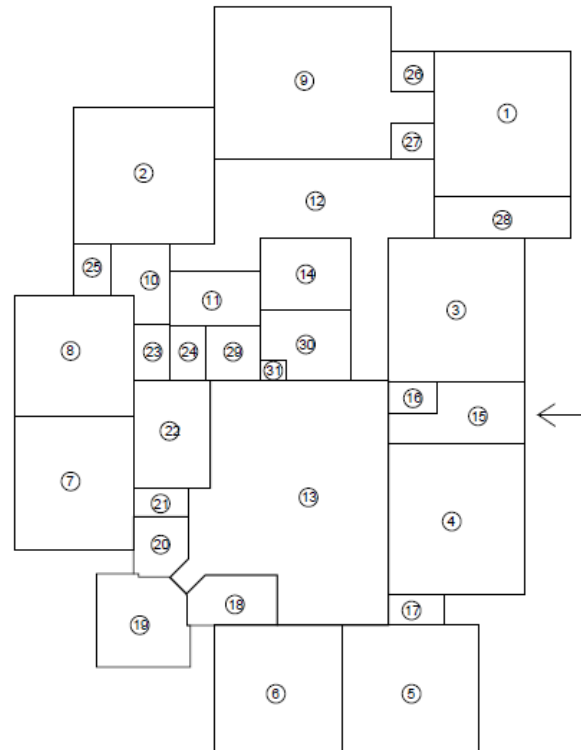

ODS De Bundeling

Het gebouw | bouwjaar 1972

Energie label	D (naar schatting)
Gasverbruik	8,62 m ³ /m ² / jaar
Elektriciteitsverbruik (hoog)	13,05 KWh/m ² / jaar
Elektriciteitsverbruik (laag)	4,97 KWh/m ² / jaar
Duurzaamheidsinvestering	Ledverlichting

Het Extérieur

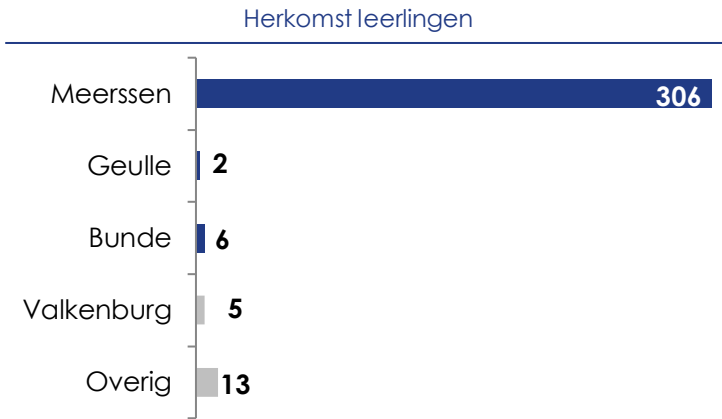
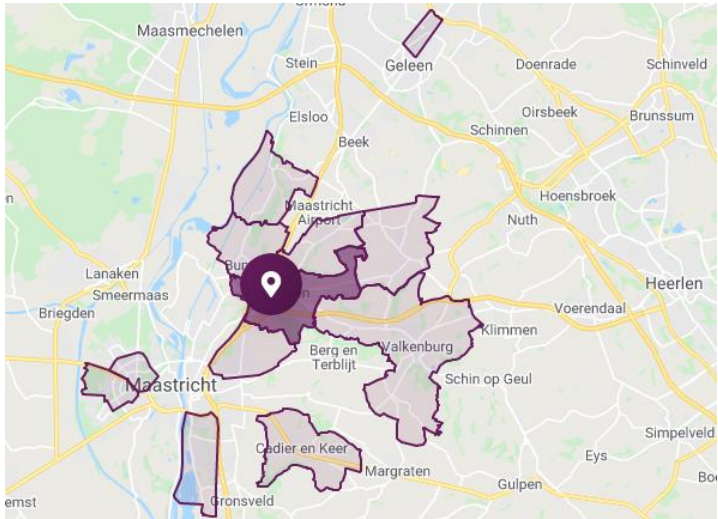
BS De Wereldster

Meerssen | 332 leerlingen | Rooms-Katholiek

Organisaties	INNOVO, Spelenderwijs en MIK
Bouwjaar	2018
Ruimtecapaciteit	2.060 m ² bvo onderwijs 470 m ² bvo kindfuncties

Periode	2020 - 2021	2025 - 2026	2035 - 2036
Leerlingenaantal	332	315	301
Ruimtebehoefte (m ² bvo)	1.870 m ² bvo	1.785 m ² bvo	1.714 m ² bvo
Normatief overschot (m ² bvo)	190 m ² bvo	275 m ² bvo	346 m ² bvo

BS De Wereldster

Het gebouw | bouwjaar 2018

Energie label

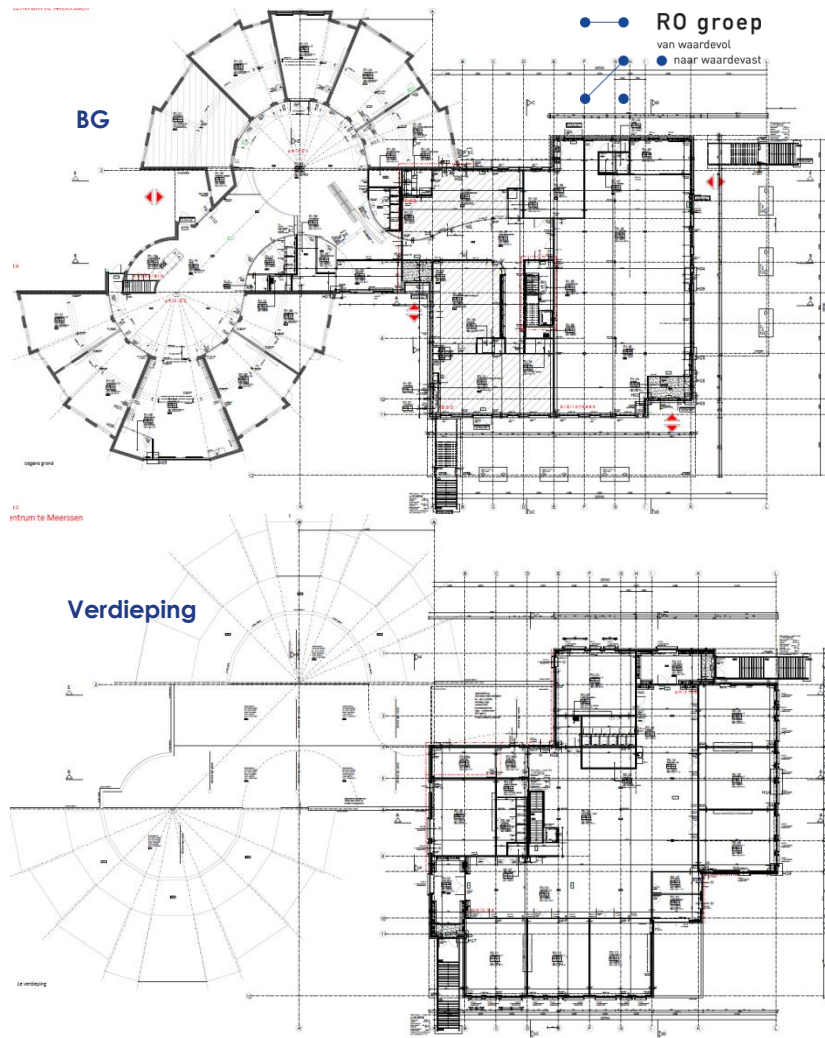
Gasverbruik ?

Elektriciteitsverbruik (hoog) ?

Elektriciteitsverbruik (laag) ?

Duurzaamheidsinvestering

Het Extérieur

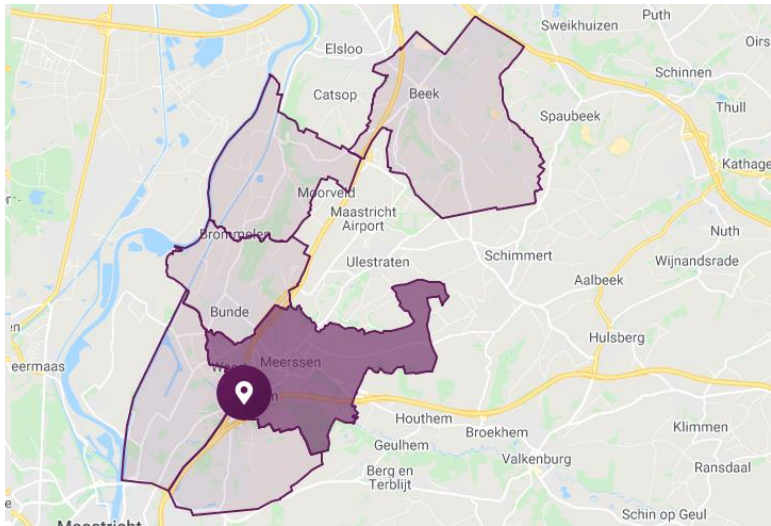
BS De Lindegaard

Rothem | 106 leerlingen | Rooms-Katholiek

Organisaties	INNOVO en Spelenderwijs
Bouwjaar	1950
Ruimtecapaciteit	928 m² bvo onderwijs 56 m² bvo kindfuncties

Periode	2020 - 2021	2025 – 2026	2035 - 2036
Leerlingenaantal	106	101	101
Ruimtebehoefte (m² bvo)	733 m² bvo	708 m² bvo	708 m² bvo
Normatief overschot (m² bvo)	195 m² bvo	220 m² bvo	220 m² bvo

BS De Lindegaard

Het gebouw | bouwjaar 1950

Energie label

-

Gasverbruik

11,90 m³/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (hoog)

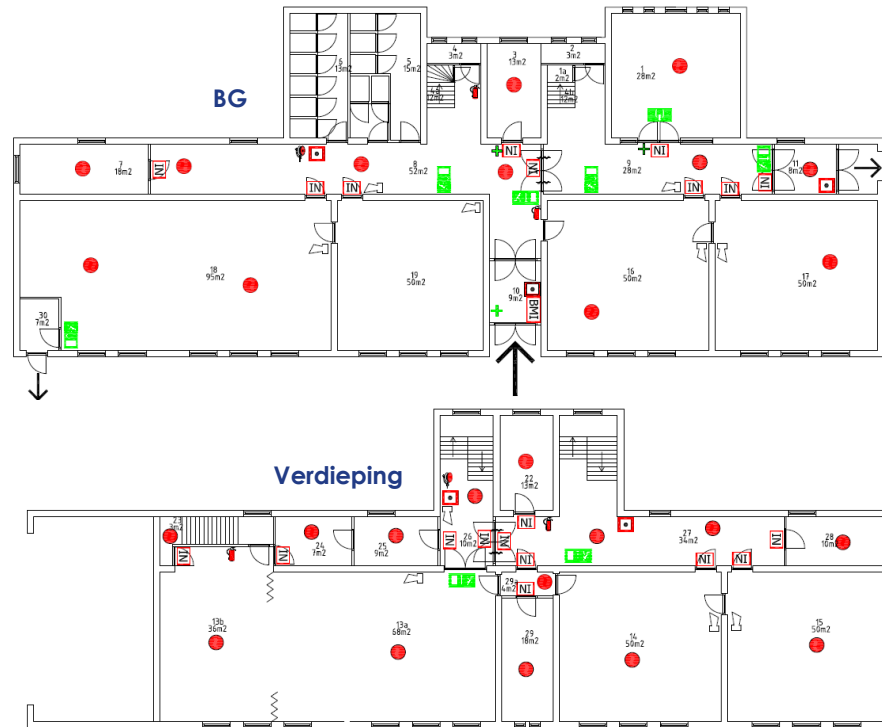
14,73 KWh/m²/ jaar

Elektriciteitsverbruik (laag)

2,78 KWh/m²/ jaar

Duurzaamheidsinvestering

Het Extérieur

Opvang

PC 't Vliegje

Bunde | 32 kindplaatsen | 47 kinderen

Organisaties Stichting Spelenderwijs

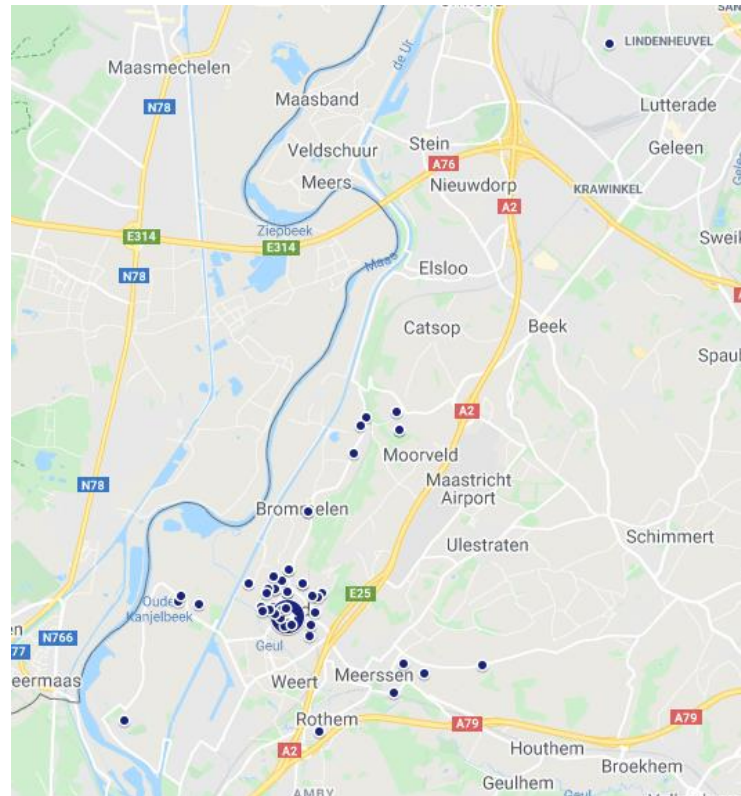
Bouwjaar 1972

Ruimtecapaciteit 135 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

KDV Meneer Koekepeer

Bunde | 16 kindplaatsen | 21 kinderen

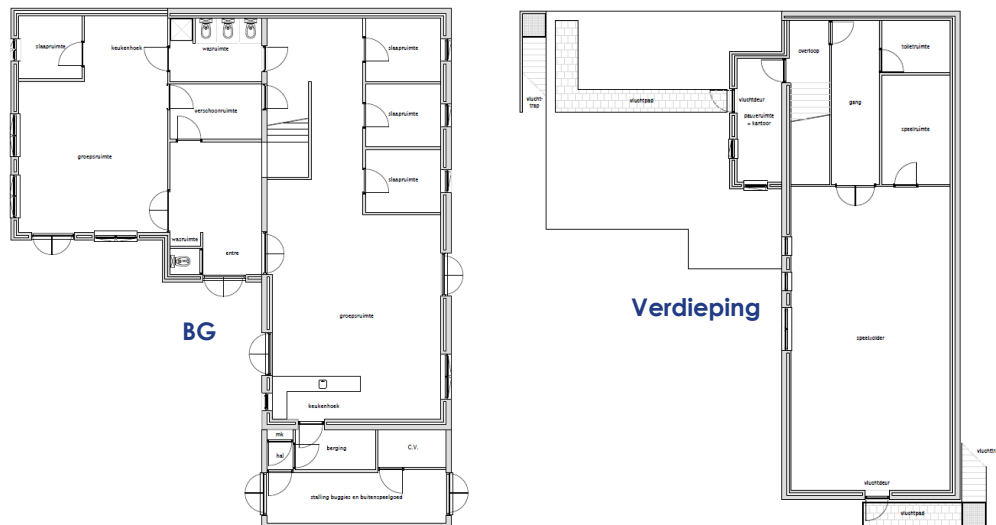
Organisaties Meneer Koekepeer

Bouwjaar 2002

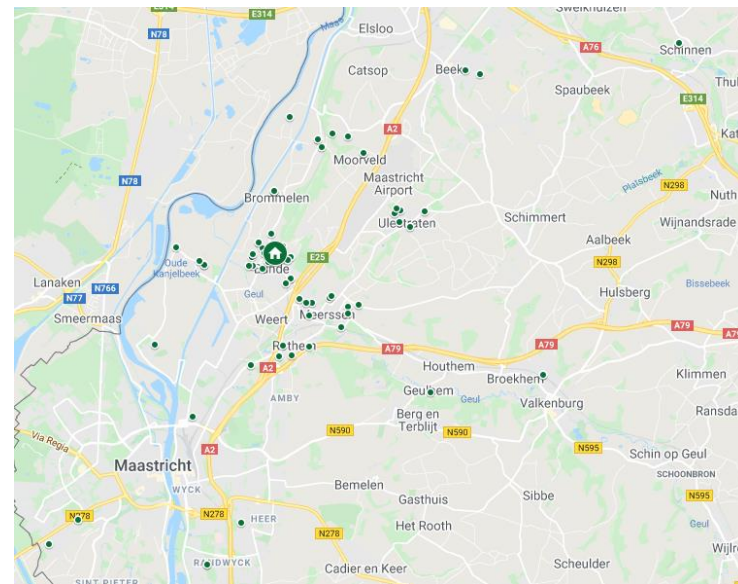
Ruimtecapaciteit 305 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

KDV De Lindenburcht

Bunde | 36 kindplaatsen | 35 kinderen

Organisaties MIK kinderopvang

Bouwjaar ?

Ruimtecapaciteit 260 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

BSO & ZO

Bunde | 57 kindplaatsen | 126 kinderen

Organisaties MIK Kinderopvang

Bouwjaar ?

Ruimtecapaciteit 139 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

BSO & ZO Dependance

Bunde | 48 kindplaatsen | 47 kinderen

Organisaties MIK Kinderopvang

Bouwjaar ?

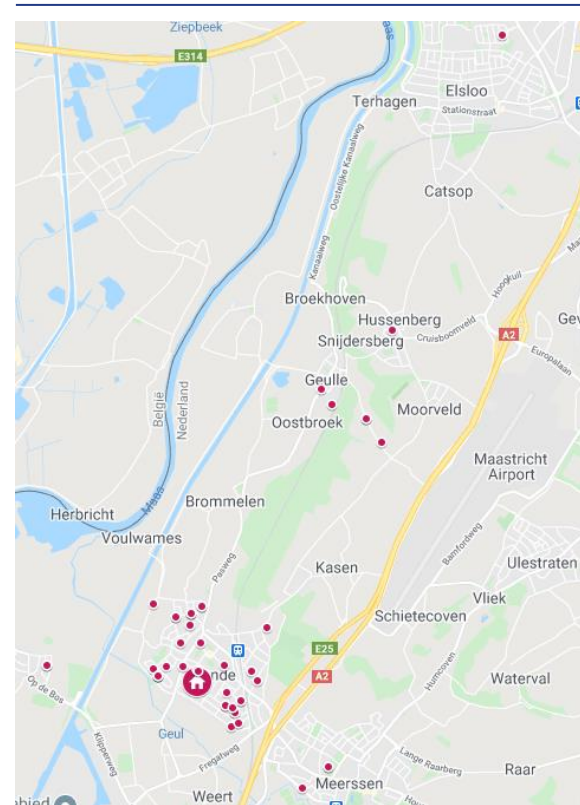
Ruimtecapaciteit 112 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

PC De Wereldster

Meerssen | 32 kindplaatsen | 47 kinderen

Organisaties MIK kinderopvang

Bouwjaar 2018

Ruimtecapaciteit 56 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

KDV De Wereldster

Meerssen | 56 kindplaatsen | 89 kinderen

Organisaties MIK kinderopvang

Bouwjaar 2018

Ruimtecapaciteit 268 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

BSO De Wereldster

Meerssen | 108 kindplaatsen | 143 kinderen

Organisaties MIK Kinderopvang

Bouwjaar 2018

Ruimtecapaciteit 146 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

PC Olleke Bolleke Rothem

Rothem | 16 kindplaatsen | 10 kinderen

Organisaties Stichting Spelenderwijs

Bouwjaar 1949

Ruimtecapaciteit 56 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

PC Pinkeltje Ulestraten

Ulestraten | 16 kindplaatsen | 23 kinderen

Organisaties Stichting Spelenderwijs

Bouwjaar 1993

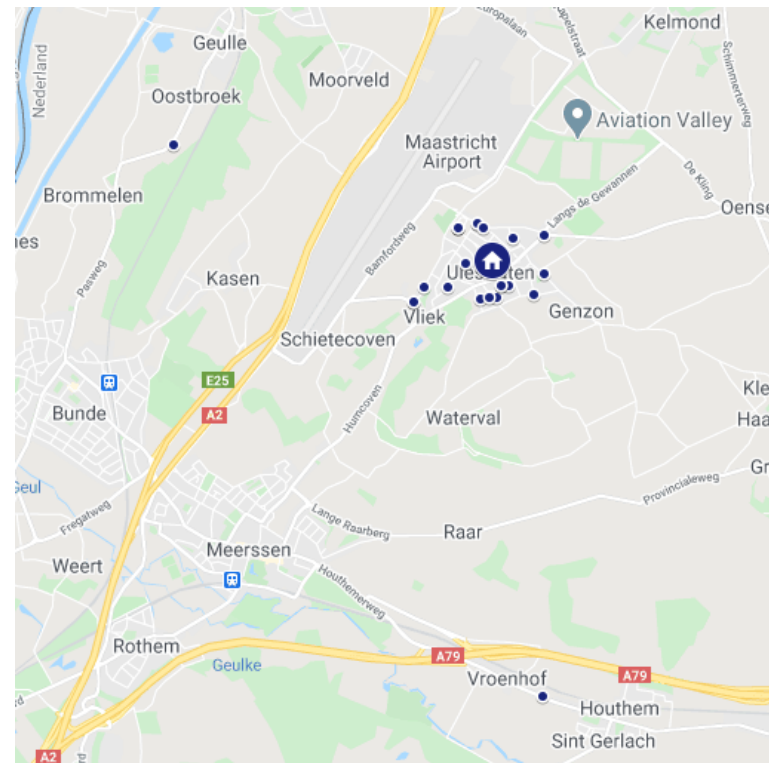
Ruimtecapaciteit 56 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

BSO De Triangel

Ulestraten | 20 kindplaatsen | 16 kinderen

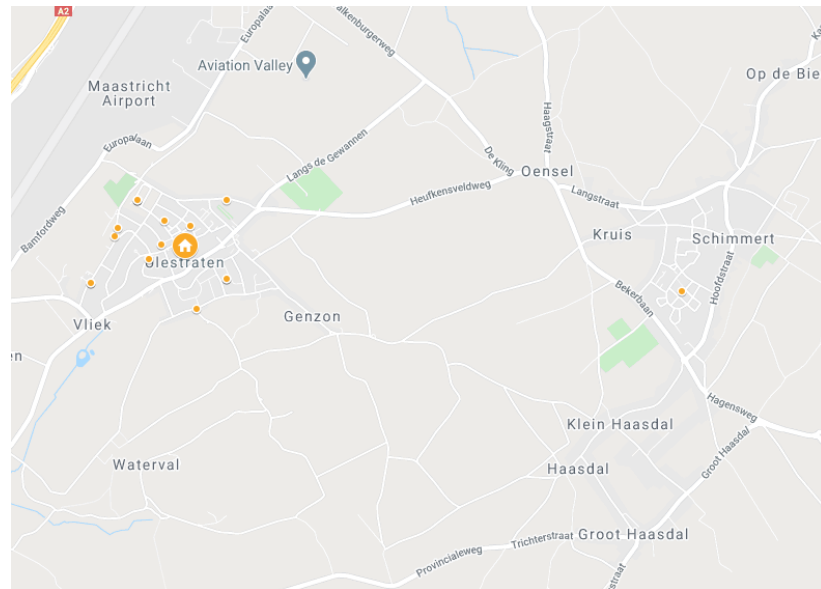
Organisaties	Kidts
Bouwjaar	1993
Ruimtecapaciteit	≈ m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

PC Pinokkio Geulle

Moorveld | 16 kindplaatsen | 17 kinderen

Organisaties Stichting Spelenderwijs

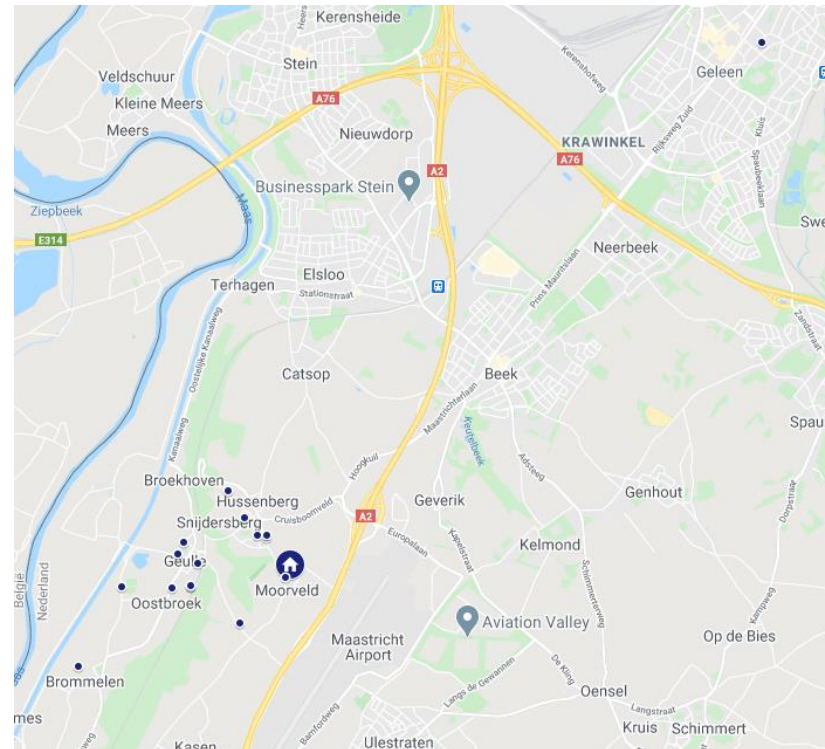
Bouwjaar 1949, renovatie in 2010

Ruimtecapaciteit 58 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

KDV Ondersteboven

Moorveld | 16 kindplaatsen | 3 kinderen

Organisaties

Kidts

Bouwjaar

1949, renovatie in 2010

Ruimtecapaciteit

7 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

BSO Ondersteboven

Moorveld | 20 kindplaatsen | 19 kinderen

Organisaties

Kidts

Bouwjaar

1949, renovatie in 2010

Ruimtecapaciteit

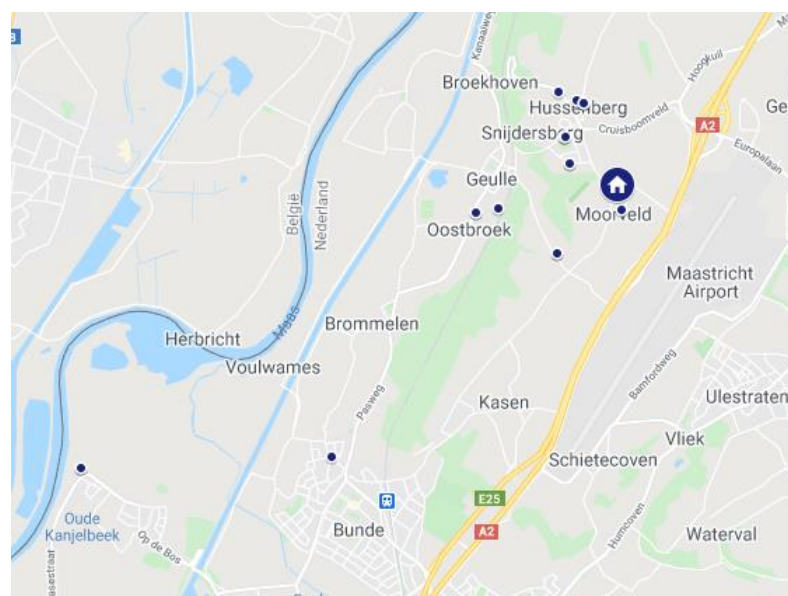
7 m² bvo

Het gebouw

Herkomst kinderen

Bijlage 2

Algemeen kader

Bij het vormgeven van een IHP dient rekening te worden gehouden met algemene kaders en uitgangspunten en wet- en regelgeving. Dit hoofdstuk beschrijft achtereenvolgens de maatschappelijke, gemeentelijke en wettelijke kaders. Ontwikkelingen binnen een bepaald kader worden tevens toegelicht. De onderwerpen en vraagstukken zijn in willekeurige volgorde beschreven en geven geen mate van belangrijkheid aan.

Maatschappelijk

Naar participatiesamenleving en aanspreken vereende krachten

De 'participatiesamenleving' zet de burgers, bedrijven en instellingen centraal. Zij worden betrokken bij het vormgeven van de maatschappij. De moderne burger wil niet door de overheid worden bevoogd, maar ruimte krijgen om zijn eigen leven vorm te geven. Inwoners zoeken elkaar actief op in laagdrempelige vormen van [samenwerking](#): in zorg en positieve gezondheid, tot energie-coöperaties en deeleconomie. Vernieuwde aandacht voor het coöperatieve past daarin.

Meer initiatief bij de burger

Burgers willen actief betrokken zijn bij inrichting en beheer van de publieke ruimte en voorzieningen. Ze nemen initiatief en pakken dagelijks problemen in hun leefomgeving aan. Aan de basis daarvan ligt een mengeling van persoonlijke gedrevenheid, bewustzijn van de eigen expertise of onvrede met een bestaande situatie: burgers weten het soms echt beter. Gemeenten realiseren zich dat en oefenen 'loslaten' door [inwonersinitiatief](#) actief te faciliteren.

Verbinden

Burgers raken in [\(nieuwe\) verbanden](#) flexibel met elkaar verbonden: een samenspel tussen mensen, verenigingen, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Dit draagt bij aan de bestendigheid en duurzaamheid van activiteiten door het efficiënter benutten van expertise, inzet, faciliteiten en voorzieningen. Belangrijk element daarin is het hebben van een toegankelijke, liefst inclusieve maatschappelijke infrastructuur, die ruimte biedt aan alle mensen, ook voor anderstalige nieuwkomers of voor mensen met een beperking door bijvoorbeeld gedragsproblematiek, ziekte of handicap.

Duurzaamheid breed gedragen

Een belangrijk nieuw thema is [duurzaamheid en klimaatadaptie](#). Overheden stellen voorwaarden in wetgeving, zoals in de Wet Milieubeleid en nieuwe wetgeving uit het Klimaatakkoord. Maar duurzaam is ook een maatschappelijke trend, die niet zal keren: burgers willen hun leven duurzaam invullen, zorgvuldig naar natuur, zuinig met verbruik van materialen en kwalitatief hoogwaardig om langer gebruik mogelijk te maken. Dit levert voor nu en zeker in de toekomst een zeer bewuste generatie. Het streven naar intensiever, efficiënter en gedeeld vastgoedbeleid voor maatschappelijke functies en (her)gebruik van bestaand vastgoed past in deze verduurzamingsrealiteit.

Gemeentelijk

Gemeente voelt zich verantwoordelijk

De gemeente heeft enkele [wettelijke taken](#) op het gebied van onderwijs, zoals het handhaven van de Leerplichtwet, het inzetten van leerlingenvervoer, de zorgplicht voor onderwijshuisvesting in het funderend onderwijs en het uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid via bijvoorbeeld Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Daarnaast moet de gemeenteraad voldoende algemeen toegankelijk openbaar onderwijs borgen. De [bevoegdheden zijn beperkt](#), terwijl de effecten en resultaten van het onderwijs van immense invloed zijn op de manier waarop de maatschappij en lokale gemeenschap worden vormgegeven en (onderling) acteren.

Relatie met sociaal domein

De gemeente kreeg met de [decentralisaties in het sociaal domein](#) in 2015 een taakverruiming; WMO, Jeugdwet, Participatiewet. Het onderwijs valt formeel niet onder de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein. Door de Wet Passend Onderwijs worden scholen echter via de samenwerkingsverbanden verplicht hun ondersteuningsplan af te stemmen op het beleidsplan jeugdhulp, met het doel dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Soms is het ook nodig dat onderwijs, jeugdhulp en gemeente afstemmen rondom individuele ondersteuning. Het onderwijs en de lokale overheid hebben elkaar als partners nodig om invulling te kunnen geven aan hun (gezamenlijke) opgaven in het belang van kinderen.

Samen werken aan duurzame samenleving

Het onderwijs heeft een belangrijke functie in het creëren van kansen voor de kernen in de gemeente. Door talenten te herkennen en te benutten én vroegtijdig zicht te krijgen op wat stimuleert, draagt onderwijs bij aan [vitale participerende burgers](#) en daarmee aan een sterke innovatieve gemeenschap. Het onderwijs zal moeten blijven anticiperen op de veranderende behoeften in de maatschappij, van de kinderen en jongeren, van de ouders en ontwikkelingen in de omgeving.

De komende jaren wordt van de gemeenten als regisseur in het jeugddomein, en van de onderwijsinstellingen en andere partners eveneens inspanning gevraagd voor het vasthouden van een sterke, duurzame, inclusieve samenleving. Samenwerking biedt daarbij mogelijkheden om kinderen en jongeren kwalitatief hoogwaardige leer- en ontwikkellijnen te bieden in goede voorzieningen. Deze samenwerking vraagt een gezamenlijke visie op inhoud en vorm.

Wettelijk (wet- en regelgeving)

Gedeelde verantwoordelijkheid

Het wettelijk kader van onderwijshuisvesting kent een gedeelde verantwoordelijkheid tussen gemeenten en schoolbesturen. De gemeente heeft de [zorgplicht](#) om voldoende en adequate huisvesting beschikbaar te stellen voor het PO, (V)SO en VO. De gemeente is (ook financieel) verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en herstel van constructiefouten. De verantwoordelijkheid van renovatie is in de huidige wetgeving nog niet vastgelegd, maar de verwachting is dat deze aan het gemeentelijke voorzieningenpakket van onderwijshuisvesting wordt toegevoegd.

Het schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid de huisvesting goed te beheren en te exploiteren. Zij draagt de kosten voor de exploitatie van het gebouw (energie, water, en schoonmaak), alsmede voor klein en groot onderhoud van het gebouw en de tuin gedurende de gebruikstermijn van het gebouw.

Door de [gedeelde verantwoordelijkheid](#) in onderwijshuisvesting zijn de belangen tussen schoolbesturen en gemeente soms tegengesteld. De gemeente heeft er baat bij investeringen zo laag mogelijk te houden. De keuze om investeringen in nieuwbouw uit te stellen of te verwijzen naar leegstand is soms verleidelijk, ondanks dat onderhoudskosten of energiekosten (verantwoordelijkheid schoolbestuur) daardoor juist hoger kunnen zijn. Schoolbesturen hebben tegelijkertijd behoefte aan een gebouw dat goed te exploiteren is: passend bij de omvang van de school, modern en efficiënt, en energievriendelijk. Zij kan er baat bij hebben om onderhoud te verminderen om eerder in aanmerking te komen voor een nieuw schoolgebouw.

Het [juridisch eigendom](#), en daarmee de juridische aansprakelijkheid, ligt in beginsel bij het schoolbestuur. Daardoor mag het schoolbestuur een gedeelte van het gebouw verhuren of in medegebruik geven, mits dit medegebruik is voor uit de openbare kas bekostigd onderwijs of voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Bij verhuur dient het schoolbestuur aan het college van B&W toestemming te vragen voor het onttrekken van de onderwijsbestemming van het gebouwdeel. Omdat de gemeente het gebouw en de ondergrond bekostigt, heeft zij het [economisch claimrecht](#) als het schoolbestuur het gebouw, of een gebouwdeel niet langer gebruikt. In die situatie krijgt de gemeente ook het juridisch eigendom van het betreffende gebouw. Een gemeente of schoolbestuur kan tevens het initiatief nemen om delen van het schoolgebouw aan de onderwijsbestemming te onttrekken. In dat geval gaat voor dit gebouwdeel het eigendom over naar de gemeente.

Gemeentelijke verordening als vangnet

Gemeenten zijn op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), Wet op het voortgezet Onderwijs (WVO) en Wet op Expertisecentra (WEC) verplicht om samen met schoolbesturen in Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) een [Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs](#) te ontwikkelen en vast te stellen. Daarin zijn op basis van gemeentelijk onderwijshuisvestingsbeleid kaders, uitgangspunten en inhoudelijke voorwaarden geregeld. Ook worden de procedures voor het aanvragen van voorzieningen in de huisvesting, toegespitst op specifieke gemeentelijke voorwaarden, vastgelegd.

Voorzieningen in de huisvesting zijn:

- Voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen⁴;
- Herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;
- Herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen of meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden;
- Huur van een sportterrein voor een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.

⁴ (Vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, (gedeeltelijk) in gebruik nemen van bestaand gebouw, verplaatsing van bestaande noodlokalen, terrein voor het realiseren van voorgaande voorzieningen. Inrichting met onderwijsleerpakket en/of meubilair (mits niet eerder bekostigd). Medegebruik ander onderwijsgebouw.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het aanvragen voor de voorziening in de huisvesting (binnen de vastgestelde procedures). Schoolbestuur is in principe [bouwheer](#) voor de realisatie. De gemeente stelt bouwrijpe grond en middelen beschikbaar, maar gaat in principe niet zelf aan de slag. Indien schoolbestuur het bouwheerschap niet wenst, dient er een andere partij te worden gezocht, of ligt dit bij de gemeente.

De gemeente heeft de bekostigingsverantwoordelijkheid voor realisatie, instandhouding en exploitatie van [gymnastiekvoorzieningen](#) (lokaal bewegingsonderwijs). De gemeente ontvangt hiervoor via het gemeentefonds een vergoeding. Wanneer een school gebruik maakt van een gemeentelijke sportvoorziening, dient de gemeente de accommodatie om niet in gebruik te geven voor het vastgestelde aantal klokuren. Het financieel risico van de exploitatie ligt dan bij de gemeente. Indien de gymnastiekvoorziening, na realisatie door gemeente, eigendom is van het schoolbestuur, ontvangt zij voor het vastgesteld aantal klokuren een (vastgestelde) vergoeding. De resterende kosten voor exploitatie en instandhouding dienen via medegebruik opgevangen te worden.

In het [amendement](#) dat in februari 2020 aangenomen is door de Tweede Kamer, worden scholen verplicht [minimaal twee uur per week bewegingsonderwijs](#) te geven. Er staan geen klokuren of lesuren in het amendement en daarover zijn ook geen afspraken c.q. bepalingen aangepast. De KVLO gaat er daarom vooralsnog vanuit dat de huidige afspraken c.q. bepalingen met betrekking tot de bekostiging en gemeentelijke facilitering van de accommodatie blijven gelden (artikel 117 WPO).

Investeren in [huisvesting ten behoeve van kinderopvang](#) (kinderdagopvang, peuteropvang, buitenschoolse opvang) valt niet onder de zorgplicht van de gemeente en is daarmee ook geen onderdeel van de verordening. Organisaties voor kinderopvang worden op andere wijze gefinancierd en dienen zelf te investeren in hun huisvesting of een passende huur te betalen voor de huisvesting waar zij gebruik van maken.

Maatschappelijke vraagstukken

Onderwijshuisvesting dient bij nieuwbouw te voldoen aan de wettelijke bouwweisen ([bouwbesluit](#)). Aan bestaande onderwijsgebouwen stelt de wetgever slechts beperkte wettelijke eisen. Belangrijkste voorwaarde is dat gebruik als schoolgebouw vergunbaar is en dat dus aan minimale eisen met betrekking tot gezondheid en veiligheid wordt voldaan. Dat is te begrijpen, omdat gebouwen een levens- en gebruiksduur hebben van vele jaren (minimaal 40 jaar). Inhoudelijke veranderingen in het onderwijs kunnen aanleiding zijn voor gemeente en schoolbestuur om naar deze accommodaties te kijken.

Tegelijkertijd vragen maatschappelijke ontwikkelingen als [klimaat](#), [energieneutraliteit](#), [Frisse Scholen](#) en [duurzaamheid](#) aandacht bij zowel nieuwbouw als bestaande bouw. Deze ontwikkelingen vinden stap voor stap ook hun plek in bouwregelgeving. PO Raad, VO Raad, VNG en rijk werken samen aan het verbeteren van het wettelijke kader. Momenteel ligt wetgeving voor die de schoolbesturen en gemeente meer gezamenlijke en gelijkwaardige verantwoordelijkheid geeft in de voorzieningen voor de huisvesting. Belangrijk onderdeel van dit wetsvoorstel is een wettelijk kader rondom [renovatie](#), waarbij renovatie als levensduurverlenging van tenminste 25 jaar een volwaardig alternatief wordt voor nieuwbouw.

De uitdaging voor gemeenten is om intussen keuzes te maken, die daar soms op vooruit lopen. Een beter gebouw leidt tot een hogere kwaliteit van het onderwijs (door betere verblijfscondities) en een efficiëntere exploitatie voor het schoolgebouw (waardoor meer geld beschikbaar blijft voor onderwijs). Maar grotere huisvestelijke ambities leiden ook tot een hogere investering. Elke aanscherping van kwaliteitsafspraken voor nieuwbouw kost geld; bouwkosten worden immers hoger.

Belangrijke maatschappelijk ontwikkelingen zijn:

- **Energie- en CO2-neutraliteit.**
De wetgever ontwikkelt beleid op weg naar energie-efficiëntie. De eerste stap naar deze verduurzaming werd gezet in het [Energieakkoord](#) uit 2013. Daarna zijn op wereldschaal in Parijs afspraken gemaakt en deze worden via klimaattafels in publiek-private samenwerking tussen overheid, instellingen, bedrijven en burgers vertaald naar concrete doelstellingen en een praktische aanpak voor Nederland: het [Klimaatakkoord](#).
Ook voor onderwijshuisvesting (utiliteitsbouw) komt binnenkort een vast te stellen [routekaart PO en VO](#), die tot een aanscherping van het beleid leidt. Dit heeft consequenties voor zowel nieuwbouw in de vorm van verscherpte bouweisen als een verplichte aanpak van bestaand vastgoed met als doel het bereiken van CO₂-neutraliteit in 2050. Vooruitlopend op de routekaarten is het een verplichting om bij nieuwbouw [gasloos](#) en bijna energie neutraal ([BENG](#)) te bouwen.
- **Frisse Scholen en Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting.**
Kwaliteit van onderwijshuisvesting is van invloed op de prestaties van de leerlingen en het onderwijzend personeel. Het waarborgfonds & Kenniscentrum Ruimte-OK heeft in overleg met de PO-Raad en de VNG het [Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting](#) ontwikkeld, waarin gebouwen worden beoordeeld op verschillende aspecten op de thema's Beleving, Gebruik en Techniek. Het laat ook zien waar deze basiskwaliteit uitstijgt boven de wettelijke minimumeisen uit het Bouwbesluit.
Het Waarborgfonds Kinderopvang heeft een soortgelijk kader opgesteld voor de kinderopvang: [Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang](#).
De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft als onderdeel van het programma Energiebesparing in de Gebouwde Omgeving van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een Programma van Eisen opgesteld met minimale eisen voor een goed binnenmilieu en een lage energierekening; [PvE Frisse Scholen](#). Frisse Scholen is een kwaliteitskader, waarmee wetgever, gemeenten en onderwijs streven naar verbetering van de kwaliteit van zowel nieuwbouw als ook bestaande scholen, gericht op de verbetering van de verblijfsaspecten Energie, Lucht, Temperatuur, Licht en Geluid.
Voor alle thema's zijn prestatie-eisen voor drie kwaliteitsniveaus omschreven; C, B A. Op de thema's energie en lucht dient bij nieuwbouw minimaal voldaan te worden aan klasse B, om te kunnen voldoen aan het Bouwbesluit. Gemeente, schoolbestuur en kindpartners zoeken samen op lokaal niveau een balans in de ambities en investeringen in gebouwkwaliteit.
- **Duurzaamheid**
Onderwijshuisvesting moet de gebruiksfunctie duurzaam ondersteunen. Daarbij zijn neutraliteit in energiegebruik alsmede kwaliteit en hergebruik van materialen voor de hand liggende thema's. Maar daarnaast moet ook aandacht zijn voor de continuïteit van geschiktheid van een schoolgebouw. Goede, relevante schoolgebouwen kunnen onderwijs, en vooral de te verwachten veranderingen daarin, op lange termijn meemaken. Gemeenten, schoolbesturen en

kindpartners moeten ook vanuit dat inhoudelijke perspectief samen beoordelen of investeren in onderwijsgebouwen zinvol is met een blik, die verder gaat dan vandaag en morgen.

Een eerlijke balans

De taakverdeling tussen gemeente en schoolbesturen voor adequate huisvesting kan problemen opleveren. Partijen hebben immers niet altijd gelijke belangen. Gemeente heeft er baat bij als schoolbestuur een gebouw goed exploiteert en lang actief onderhoudt tot bij voorkeur zelfs na het einde van de gebruiksduur. Schoolbestuur ziet graag dat een gemeente proactief (vroeg) investeert in nieuwbouw van een efficiënt te exploiteren gebouw. De eerder geschetste maatschappelijke ontwikkelingen maken het gecompliceerder om tot afspraken te komen binnen het bestaande wettelijk kader. Daarbij zijn verschillende thema's relevant:

- De discussie over duurzaamheid heeft een nieuwe dimensie gekregen door de snel scherper wordende eisen met betrekking tot energiegebruik. Vanuit duurzaamheidseisen wordt het onderscheid tussen exploitatie/onderhoud en investering minder relevant. Om die reden wordt het voorstel gedaan om [renovatie](#), naast nieuwbouw c.q. opwaardering tot nieuwbouwvoorwaarden van een bestaand gebouw, een onderdeel van het voorzieningenpakket te laten worden (met als uitgangspunt dat dit leidt tot een [levensduurverlenging](#) van tenminste 25 jaar).
- Het wordt relevanter dat vanuit [Total Cost of Ownership](#) een verband wordt gelegd tussen investeringen vanuit wettelijke zorgplicht en onderhoudsplannen van schoolbesturen op de middellange en lange termijn. Onderhoudsgelden kunnen dan immers samengevoegd worden met investeringsmiddelen om tot efficiënte maatregelen te komen.
- Om dit te verbinden is kan het helpen als [schoolbesturen ruimte krijgen om mee te investeren](#) in huisvesting vanuit hun materiële instandhoudingsvergoeding. Tot nu is dat ingewikkeld en slechts beperkt toegestaan voor het Voortgezet Onderwijs; enkel voor co-investeren in maatregelen, die in exploitatie terug verdiend kunnen worden. Voor het Primair Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs zijn de beperkingen stringenter en uitbreiding van de mogelijkheden behoort tot de aan het Rijk aangereikte voorstellen voor een wetaanpassing van PO Raad, VO Raad en VNG.
- Een heldere en bindende planning op de middellange en lange termijn (tot 20 jaar) is noodzakelijk. Het is daarom waarschijnlijk dat het instrument [Integrale Huisvestingsplanning \(IHP\)](#) een wettelijke verankering krijgt en voor elke gemeente een verplichting wordt. Ook de procedures ten aanzien van jaarlijkse aanvragen dienen daarbij aangepast te worden aan de nieuwe werkelijkheid.

Goede financiële randvoorwaarden

Bouwprijzen zijn in de afgelopen jaren gestegen door verschillende ontwikkelingen. In de eerste plaats was er een correctie op forse prijsdalingen uit de recessie van 2008. Daarnaast ontstonden capaciteitsproblemen, met name in bouwmaterialen. En tenslotte namen de kwaliteitseisen voor duurzaamheidsvragen toe, vooruitlopend op wettelijke verankering. Bijna Energie Neutraal Bouwen (BENG) werd een verplichting in de aanloop naar ENG of zelfs klimaatneutraal.

Als reactie daarop heeft de VNG in 2018 verhoging van de [normbedragen van nieuwbouw](#) geadviseerd. De gemeenten hebben gezamenlijk aan het Rijk gevraagd om deze prijswijziging aan te passen in de berekeningen voor het gemeentefonds. De reeds verhoogde normen gaan uit van 'sober en doelmatig bouwen' en zijn gebaseerd op het oude bouwbesluit. Hiermee kan nog geen invulling gegeven worden aan BENG of andere kwaliteitsvoorwaarden. Het is aan de gemeente om, in overleg met schoolbesturen, een balans te zoeken tussen deze kwaliteitseisen en de financiële ruimte. Daarbij zijn verschillende aandachtspunten relevant:

- [Betaalbaarheid in relatie tot opgave](#): Toegekende bouwbudgetten in de uitvoeringsplanning moeten leiden tot uitvoerbare plannen. Dit vraagt van gemeente en schoolbesturen om in goed overleg een balans te zoeken tussen het toekennen van voorzieningen in het kader van zorgplicht en de soms beperkte financiële ruimte van de gemeente.
- [Kwaliteitsvoorwaarden](#): Hogere eisen vertalen zich in een hogere bouw prijs. De kwaliteitseisen zullen de komende jaren verder toenemen vanwege stappen in de richting van energieneutraliteit. Extra eisen leiden vaak tot grotere prijsstijgingen en later vlakken die dan af. Er moet daarom gestreefd worden naar een balans tussen kwaliteitseisen en het beschikbaar te stellen bouw budget.
- [Eigen bijdrage van schoolbesturen](#): Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs mogen vanuit Total Cost of Ownership (TCO) benadering mee-investeren in nieuwbouw of renovatie van een school als deze extra investeringen (in duurzaamheid) binnen een aanvaardbare tijd kunnen worden terugverdiend. De verwachting is dat deze mogelijkheden worden uitgebreid voor het Primair en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- [Lokale marktomstandigheden](#): De VNG baseert de normbedragen op een algemeen beeld van de prijsontwikkeling in de bouw. In verschillende delen van het land gelden vaak andere voorwaarden en het is aan een gemeente zelf om daar in IHP of verordening keuzes in te maken.
- [Continuïteit](#): Bouw prijzen kunnen binnen korte termijn sterk fluctueren. Met het oog op de te verwachten veranderingen in eisen de komende tijd, lijkt het voor de hand te liggen om in IHP en verordening afspraken te maken over hoe met prijsstijgingen kan worden omgegaan. Dit met het oog op de langjarige realiseerbaarheid van een gedragen, vast te stellen uitvoeringsprogramma.

Bijlage 3

Functionele en gebouwelijke scan

		BS Fanciscus	ODS De Bundeling	BS De Wereldster	BS De Lindegaard	BS De Triangel	BS Ondersteboven
Onderwijskundig perspectief	Beoordelingscriteria	4,83	4,67	4,67	3,17	4,17	4,50

Aanwezigheid kindfuncties (Peuteropvang / VVE)	5	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw én inhoudelijke samenwerking					
	4	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, wel inhoudelijke samenwerking					
	3	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, traject gestart om te komen tot inhoudelijke samenwerking	5	5	5	5	5
	2	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
	1	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
Aanwezigheid kindfuncties (Kinderdagverblijf)	5	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw én inhoudelijke samenwerking					
	4	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, wel inhoudelijke samenwerking					
	3	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, traject gestart om te komen tot inhoudelijke samenwerking	5	5	5	1	1
	2	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
	1	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
Aanwezigheid kindfuncties (Buitenschoolse opvang)	5	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw én inhoudelijke samenwerking					
	4	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, wel inhoudelijke samenwerking					
	3	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, traject gestart om te komen tot inhoudelijke samenwerking	5	5	5	4	5
	2	Aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
	1	Niet aanwezig in (of nabij) het schoolgebouw, geen inhoudelijke samenwerking					
Aanwezigheid gymzaal	5	Aanwezig in (of nabij) schoolgebouw					
	4	Op 5 minuten loopafstand van schoolgebouw					
	3	Op 10 minuten loopafstand van schoolgebouw	5	5	4	4	5
	2	Op 15 minuten loopafstand van schoolgebouw					
	1	Niet aanwezig in (of nabij) schoolgebouw					
Continuïteit / doorgaande en complete leerlijn	5	Doorgaande en complete leerlijn met 8 leeftijdsgroepen (meer dan 200 leerlingen)					
	4	Doorgaande en complete leerlijn met 8 leeftijdsgroepen (tussen 160 en 200 leerlingen)					
	3	Doorgaande en complete leerlijn met 8 leeftijdsgroepen (tussen 120 en 160 leerlingen)	5	4	5	2	4
	2	Geen doorgaande en complete leerlijn met 8 leeftijdsgroepen (tussen 80 en 120 leerlingen)					
	1	Geen doorgaande en complete leerlijn met 8 leeftijdsgroepen. Minimaal 3 jaarcohorten per groep (minder dan 80 leerlingen)					
Uitstroomniveau leerlingen (afgelopen jaar)	5	Gemiddeld Uitstroomniveau van PO naar VO meer dan +5 punten hoger dan inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep (gemiddelde over 3 jaren)					
	4	Gemiddeld Uitstroomniveau van PO naar VO tussen +1 en +4 punten hoger dan inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep (gemiddelde over 3 jaren)					
	3	Gemiddeld Uitstroomniveau (centrale eindtoets) van PO naar VO ongeveer gelijk aan inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep (gemiddelde over 3 jaren)	4	4	4	3	5
	2	Gemiddeld Uitstroomniveau van PO naar VO tussen -1 en -4 punten lager dan inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep (gemiddelde over 3 jaren)					
	1	Gemiddeld Uitstroomniveau van PO naar VO meer dan -5 punten lager dan inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep (gemiddelde over 3 jaren)					

		BS Fanciscus	ODS De Bundeling	BS De Wereldster	BS De Lindegaard	BS De Triangel	BS Ondersteboven
Ruimtespectief	Beoordelingscriteria	3,00	3,00	3,33	3,00	3,67	3,33

Huidige ruimtecapaciteit t.o.v. ruimtevraag van het (school) gebouw Normatief tekort/overmaat	5	Afwijking kleiner of gelijk aan (-)100 m² bvo (circa één groepsruimte)	2	4	3	4	4	3
	4	Afwijking tussen (-)100 m² bvo en (-)200 m² bvo (circa één groepsruimte)						
	3	Afwijking tussen (-)200 m² bvo en (-)300 m² bvo (circa twee groepsruimtes)						
	2	Afwijking tussen (-)300 m² bvo en (-)400 m² bvo (circa drie groepsruimtes)						
	1	Afwijking groter of gelijk aan (-)400 m² bvo (circa drie groepsruimtes)						
Toekomstige ruimtevraag van het gebouw (+15jaar) (tekort/overmaat)	5	Verwachte afwijking over 15 jaar is kleiner of gelijk aan (-)100 m² bvo (circa één groepsruimte)	2	4	2	3	3	4
	4	Verwachte afwijking over 15 jaar is tussen (-)100 m² bvo en (-)200 m² bvo (circa één groepsruimte)						
	3	Verwachte afwijking over 15 jaar is tussen (-)200 m² bvo en (-)300 m² bvo (circa twee groepsruimtes)						
	2	Verwachte afwijking over 15 jaar is tussen (-)300 m² bvo en (-)400 m² bvo (circa drie groepsruimtes)						
	1	Verwachte afwijking over 15 jaar is groter of gelijk aan (-)400 m² bvo (circa drie groepsruimtes)						
Gebouw faciliteert het (huidige) onderwijsconcept	5	Gebouw faciliteert onderwijs concept goed. Of gebouw is goed aanpasbaar (nauwelijks aanpassingen nodig, zeer flexibel indeelbaar)	5	1	5	2	4	3
	4	Gebouw faciliteert onderwijsconcept redelijk goed. Of gebouw is redelijk goed aanpasbaar (enkele bouwkundige ingrepen nodig, tegen lage kosten)						
	3	Gebouw faciliteert onderwijsconcept matig. En gebouw is matig aanpasbaar (grote bouwkundige ingrepen nodig, goedkoper dan nieuwbouw)						
	2	Gebouw faciliteert onderwijsconcept onvoldoende. En gebouw is enigszins aanpasbaar (enkele gebouwdelen aanpasbaar, tegen hoge kosten)						
	1	Gebouw faciliteert onderwijsconcept ondermaats. Gebouw is slecht aanpasbaar (duurder dan nieuwbouw), zoals structuur met dragende muren						

			BS Fanciscus	ODS De Bundeling	BS De Wereldster	BS De Lindegaard	BS De Triangel	BS Ondersteboven
Omgevingsperspectief	Beoordelingscriteria		4,00	3,50	4,50	4,25	3,75	4,00
Spreiding (locatie gelegen binnen voedingsgebied) Getallen afhankelijk van opbouw gemeente	5	Locatie ligt centraal binnen het voedingsgebied. Gemiddelde afstand tussen woonplek en schooladres is minder dan 700 m (met uitzondering van regionale functie)						
	4	Locatie ligt centraal binnen het voedingsgebied. Gemiddelde afstand tussen woonplek en schooladres is 700 m - 900 m (met uitzondering van regionale functie)						
	3	Locatie ligt centraal binnen het voedingsgebied. Gemiddelde afstand tussen woonplek en schooladres is ongeveer gelijk aan gemiddelde gemeente ~ 1.000 m (CBS) (met uitzondering van regionale functie)	4	3	5	5	5	4
	2	Locatie ligt centraal binnen het voedingsgebied. Gemiddelde afstand tussen woonplek en schooladres is 1.100 m - 2.000 m (met uitzondering van regionale functie)						
	1	Locatie ligt niet centraal binnen het voedingsgebied. Gemiddelde afstand tussen woonplek en schooladres is meer dan 2.000 m (met uitzondering van regionale functie)						
Buitenruimte	5	Royaal, ruimtelijk speelplein (meer dan 3 m² per leerling), ingericht met speelmaterialen die uitnodigen tot sport, spel en natuurbeleving. Groene, onverharde ruimte aanwezig. Aparte speelplaats voor kleuters/peuters, bereikbaar vanuit groepsruimten. Minimale overlast voor aangrenzende onderwijsruimten en omwonenden.						
	4	Royaal, ruimtelijk speelplein (meer dan 3 m² per leerling), ingericht met speelmaterialen die uitnodigen tot sport, spel en natuurbeleving. Geen groene, onverharde ruimte of geen aparte speelplaats voor kleuters/peuters, bereikbaar vanuit groepsruimte. Minimale overlast voor aangrenzende onderwijsruimten en omwonenden.						
	3	Royaal, ruimtelijk speelplein (meer dan 3 m² per leerling), ingericht met speelmaterialen die uitnodigen tot sport, spel en natuurbeleving. Geen groene, onverharde ruimte of geen aparte speelplaats voor kleuters/peuters, bereikbaar vanuit groepsruimte. Minimale overlast voor aangrenzende onderwijsruimten en omwonenden.	5	4	5	3	4	3
	2	Klein speelplein (minder dan 3 m² per leerling), ingericht met speelmaterialen die beperkt uitnodigen tot sport, spel en natuurbeleving. Beperkt groene, onverharde ruimte of beperkt aparte speelplaats voor kleuters/peuters, bereikbaar vanuit groepsruimte.						
	1	Klein speelplein (minder dan 3 m² per leerling), ingericht met speelmaterialen die niet uitnodigen tot sport, spel en natuurbeleving. Geen groene, onverharde ruimte. Maximale overlast voor aangrenzende onderwijsruimten en omwonenden.						
Parkeren	5	Voldoende parkeerplaatsen voor auto's en fietsen aanwezig, conform gemeentelijke parkeernorm en/of CROW-richtlijnen. Ook voldoende parkeergelegenheid bij piekmomenten (halen en brengen).						
	4	Voldoende parkeerplaatsen voor auto's en fietsen aanwezig, conform gemeentelijke parkeernorm en/of CROW-richtlijnen. Mogelijk knelpunt parkeergelegenheid bij piekmomenten (halen en brengen).						
	3	Voldoende parkeerplaatsen voor auto's en fietsen aanwezig, conform gemeentelijke parkeernorm en/of CROW-richtlijnen. Onvoldoende parkeergelegenheid bij piekmomenten (halen en brengen).	3	3	4	5	3	4
	2	Onvoldoende parkeerplaatsen voor auto's of fietsen aanwezig, conform gemeentelijke parkeernorm en/of CROW-richtlijnen. Ook onvoldoende parkeergelegenheid bij piekmomenten (halen en brengen).						
	1	Onvoldoende parkeerplaatsen voor auto's en fietsen aanwezig, conform gemeentelijke parkeernorm en/of CROW-richtlijnen. Ook onvoldoende parkeergelegenheid bij piekmomenten (halen en brengen).						
Bereikbaarheid en verkeer (veiligheid omgeving)	5	Gebouw is goed bereikbaar via veilige loop- en fietsroutes. De verkeersstromen rondom het gebouw leveren geen onveilige situaties (veel ruimte voor fietsers en voetgangers). Wegontwerp betreft 30 km-weg of woonerf met snelheidsbeperkende middelen.						
	4	Gebouw is bereikbaar via veilige loop- en fietsroutes. Door (veiligheids)maatregelen leveren verkeersstromen rondom het gebouw geen onveilige situaties (voldoende ruimte voor fietsers en voetgangers). Wegontwerp betreft 30 km-weg of woonerf met snelheidsbeperkende middelen.						
	3	Gebouw is bereikbaar via veilige loop- en fietsroutes. Door (veiligheids)maatregelen leveren verkeersstromen rondom het gebouw geen onveilige situaties. Op breng- en haalmomenten ontstaat een onveilige verkeerssituatie (weinig ruimte voor fietsers en voetgangers). Kinderen hebben ondersteuning nodig bij het verlaten van het terrein. Wegontwerp betreft een 30 km-weg of woonerf met snelheidsbeperkende middelen.	4	4	4	4	3	5
	2	Gebouw is bereikbaar via onveilige loop- en fietsroutes. De verkeersstromen rondom het gebouw leveren regelmatig gevaarlijke situaties (weinig ruimte voor fietsers en voetgangers). Kinderen hebben ondersteuning nodig bij het verlaten van het terrein. Wegontwerp betreft een 30 km / 50 km-weg met snelheidsbeperkende middelen.						
	1	Gebouw is bereikbaar via onvoldoende veilige loop- en fietsroutes. De verkeersstromen rondom het gebouw kunnen gevaarlijke situatie opleveren.						

		BS Fanciscus	ODS De Bundeling	BS De Wereldster	BS De Lindegaard	BS De Triangel	BS Ondersteboven
Duurzaamheidsperspectief	Beoordelingscriteria	3,67	2,33	4,67	2,33	3,33	3,33

Huidig Energielabel	5	Energielabel A of hoger					
	4	Energielabel B					
	3	Energielabel C	4	2	4	2	3
	2	Energielabel D-E					
	1	Energielabel F-G					
Huidig gasverbruik (m³) per m²	5	Minder dan 3 m³ gasverbruik per m² (of gasloos)					
	4	Tussen de 3m³ en 6m³ gasverbruik per m²					
	3	Tussen de 6m³ en 9 m³ gasverbruik per m²	4	2	5	2	3
	2	Tussen de 9m³ en 12 m³ gasverbruik per m²					
	1	Meer dan 12 m³ gasverbruik per m²					
Huidig energieverbruik (kWh) per m²	5	Minder dan 7 kWh energieverbruik per m² (of energieneutraal)					
	4	Tussen de 7 kWh en 14 kWh energieverbruik per m²					
	3	Tussen de 14 kWh en 21 kWh energieverbruik per m²	3	3	5	3	4
	2	Tussen de 21 kWh en 28 kWh energieverbruik per m²					
	1	Meer dan 28 kWh energieverbruik per m²					

			BS Fanciscus	ODS De Bundeling	BS De Wereldster	BS De Lindegaard	BS De Triangel	BS Ondersteboven
Bouwkundig perspectief	Beoordelingscriteria o.b.v. Gebouwscaan, zie bijlage		4,00	1,40	5,00	2,00	3,00	2,40
Flexibiliteit	5	In het ontwerpproces van het gebouw is er rekening gehouden met het flexibel kunnen herindelen van ruimten, aanpassen installaties en muren zijn niet dragend en kunnen eenvoudig worden aangepast	4	1	5	2	2	2
	4	In het ontwerpproces van het gebouw is er in grote mate rekening gehouden met het flexibel kunnen herindelen van ruimten en aanpassen installaties, een groot deel van de muren zijn niet dragend maar er kunnen ook enkele belemmeringen zijn.						
	3	In het ontwerpproces van het gebouw is enigszins rekening gehouden met een toekomstige flexibele herindeling van ruimten en aanpassen van installaties, ruimten zijn samen te voegen maar de kosten voor een permanente herindeling kunnen hoog zijn.						
	2	In het ontwerpproces van het gebouw is er zeer beperkt rekening gehouden met een toekomstige flexibele herindeling van ruimten en aanpassen van installaties, de meeste muren zijn dragend maar enkele kleine bouwkundige aanpassingen zijn kostenefficiënt mogelijk.						
	1	In het ontwerpproces van het gebouw is er geen rekening gehouden met een toekomstige flexibele herindeling van ruimten en installaties, muren zijn dragend en kunnen niet kostenefficiënt worden aangepast						
Installaties en ventilatie	5	Het gebouw kent voorziening voor extra spui-ventilatie in de zomer. Het gebouw is voorzien van ruim voldoende te openen raamdelen (ook sanitaire ruimten). Het gebouw heeft een frisse en gezonde binnenlucht. De ventilatie wordt geregeld middels een energie-efficiënt ventilatiesysteem dat is geregeld op basis van CO2 concentratie / sensoren.	5	1	5	1	4	3
	4	Het gebouw is voorzien van voldoende te openen raamdelen (ook sanitaire ruimten). Het gebouw heeft een frisse en gezonde binnenlucht. op warme dagen of na activiteiten is er incidenteel sprake van onaangename geuren, maar de geuren worden al snel ververs door een adequaat ventilatiesysteem.						
	3	Het gebouw is voorzien van voldoende te openen raamdelen (ook sanitaire ruimten). Het gebouw heeft over het algemeen een frisse en gezonde binnenlucht, op warme dagen of na activiteiten is er incidenteel sprake van onaangename geuren. Het ventilatiesysteem functioneert meestal goed.						
	2	Het gebouw heeft weinig te openen raamdelen (m.u.v. leslokalen) en / of de sanitaire ruimten zijn niet voorzien van te openen ramen. Het gebouw heeft in soms / in sommige gebouwdelen onaangename / muffe binnenlucht en geuren blijven lang hangen. De capaciteit van het ventilatiesysteem is in sommige ruimten onvoldoende.						
	1	Het gebouw is onvoldoende voorzien van te openen raamdelen en / of de sanitaire ruimten zijn niet voorzien van te openen ramen. Het gebouw heeft permanent een onaangename / muffe binnenlucht en geuren blijven lang hangen. De capaciteit van het ventilatiesysteem is onvoldoende.						
Thermisch comfort (winter & zomer)	5	In de winter is er een goed thermisch comfort in het hele gebouw en kan per lokaal eenvoudig bijgesteld worden door de gebruiker. Door middel van een passieve/actieve koelinstallatie worden de comforttemperaturen in de zomer niet of nauwelijks overschreden.	3	1	5	2	3	2
	4	Op extreem koude of warme dagen is er in het overgrote deel van het gebouw sprake van een goed thermisch comfort. In de verblifruimten is de comforttemperatuur altijd goed en mogelijk individueel bij te regelen. Door middel van een passieve/actieve installatie worden de comforttemperaturen nauwelijks overschreden.						
	3	In de winter is er sprake van een redelijk thermisch comfort, er is geen mogelijkheid tot een adequate bijregeling per lokaal. In de zomer is het thermisch comfort van een aanvaardbaar niveau, met incidentele oververhitting bij extreme buitentemperaturen.						
	2	Op (extreem) koude dagen in de winter is er wel eens sprake van thermisch discomfort. Op (extreem) warme zomer dagen is er wel eens sprake van oververhitting. Hetgeen de dagelijkse activiteiten negatief beïnvloedt. De thermische problemen zijn structureel van aard.						
	1	Op koude dagen in de winter is er sprake van thermisch discomfort. Op warme zomer dagen is er sprake van oververhitting. Hetgeen de dagelijkse activiteiten negatief beïnvloedt. De thermische problemen zijn structureel van aard.						
Uitstraling & Belevingswaarde	5	Het gebouw heeft een zeer uitgesproken architectuur en sluit aan op / verrijkt de stedenbouwkundige context. Het buitenterrein en binnenruimten hebben een hoge belevingswaarde.	4	2	5	3	2	2
	4	Het gebouw heeft een herkenbare en typische architectuur. Het buitenterrein en binnenruimten hebben een hoge belevingswaarde.						
	3	Het gebouw heeft een enigszins herkenbare en typische architectuur en past binnen de stedenbouwkundige context maar heeft maar een beperkte toegevoegde waarde. Het buitenterrein en de binnenruimten zijn neutraal van aard en dragen noch in positieve, noch in negatieve zin bij aan de beleving van de eindgebruiker.						
	2	Het gebouw is vrij anoniem en heeft maar een beperkte toegevoegde waarde binnen de omgeving. Het buitenterrein en de binnenruimten hebben maar een zeer beperkte belevingswaarde voor de eindgebruikers.						
	1	Het gebouw is anoniem en past niet binnen de omgeving. Het buitenterrein en de binnenruimten hebben een lage belevingswaarde en hebben een negatieve invloed op het dagelijks gebruik.						
Bouwkundige staat	5	Het gebouw is recentelijk opgeleverd en in gebruik genomen en vergt de komende jaren maar zeer beperkt onderhoud.	4	2	5	2	4	3
	4	Er is beperkte veroudering zichtbaar en er zijn geen grote gebreken. Groot onderhoud is op middellange termijn niet te verwachten.						
	3	Het gebouw vertoont een zekere mate van zichtbare veroudering en er manifesteren zich regelmatig gebreken. Groot onderhoud is op middellange termijn noodzakelijk.						
	2	De technische levensduur van meerdere onderdelen is bereikt. Op korte termijn is een grondige renovatie nodig om het gebouw toekomstbestendig te maken.						
	1	De technische levensduur van het gebouw is overschreden. Er is achterstallig onderhoud, en de urgentie voor het toekomstbestendig maken is zeer groot.						
TOTAALSCORE			3,90	2,98	4,43	2,95	3,58	3,51

Bijlage 4

Bronnen en begrippen

Bronnen en begrippen

Toelichting op gehanteerde bronnen, uitgangspunten en rekenmethodieken.

- **Leerlingenaantal huidig:**
Aantal leerlingen op teldatum 1.10.2019 zoals geregistreerd in het Basisregister Onderwijs (BRON). Conform DUO onderwijsdata 02: "Leerlingen BO in bron 2019-2020".
- **Prognose basisgeneratie:**
Door Pronexus vastgestelde prognose over het aantal kinderen van 4 tot en met 12 jaar oud.
- **Leerlingenprognoses:**
In het IHP zijn de prognoses van de basisschool locaties van de huidige gemeente Meerssen gehanteerd die in maart 2019 opgesteld zijn door Pronexus. Bij de berekeningen voor de periode 2029-2035 is door Pronexus gebruik gemaakt van het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.
- **Doorkijk IHP periode van 15 jaar (2020-2035):**
Conform "Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Meerssen" is een voor blijvend gebruik bestemde voorziening een voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II minimaal 15 jaar noodzakelijk is. In het IHP wordt voor de kwantitatieve data om die reden een doorkijk gegeven voor een periode van 15 jaar.
- **Exploitatieperiode schoolgebouw 40 jaar:**
Conform "Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Meerssen" is een permanent gebouw een ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 40 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren.
Het bereiken van de exploitatieperiode van 40 jaar is aanleiding voor onderzoek naar verlenging levensduur (renovatie / nieuwbouw).
- **Herkomst leerlingen:**
Herkomst leerlingen (zie tevens bijlage 2) gebaseerd o.b.v. postcodegegevens per school zoals ingeschreven bij de scholen op teldatum 1.10.2020, en zoals geregistreerd bij DUO.
- **Gebouwomvang onderwijs m² bvo:**
De gebouwomvang onderwijs in vierkante meters bruto vloeroppervlak (bvo), is de oppervlakte exclusief de ruimten die verhuurd zijn aan kindpartners. Deze gegevens zijn in het IHP opgenomen conform gegevens schoolbesturen, peildatum september 2020. Geplande nieuwbouw en renovatie van locaties na deze datum zijn niet opgenomen in de bestaande situatie van voorliggend IHP. Berekening normatieve capaciteit schoolgebouw (uitgedrukt in leerlingenaantal): De capaciteit van schoolgebouwen in aantal leerlingen is bepaald op basis van de normatieve ruimtebehoefte conform "Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Vught", bijlage III, deel B.
- **Gemiddelde afstand leerlingen t.o.v. school:**
Per schoolvestiging de gemiddelde afstand in meters tussen het woonadres van de leerlingen en de postcode van de schoolvestiging. Conform DUO onderwijsdata 05: "Gemiddelde afstand tussen woonadres leerling en schoolvestiging - 2019-2020".

RO groep Zuid

Postbus 3086, 6202 NB Maastricht

Wilhelminasingel 58, 6221 BK Maastricht

T 043 – 350 00 50, F 043 – 325 72 12

info@rogroep.nl, www.rogroep.nl

RO groep Eindhoven

Videolab, 1^e verdieping

Torenallee 20, 5617 BC Eindhoven

T 040 –243 83 41